net direkt eng Ursaach, fir do dann den Accord ze ginn, mä et geet awer doriwwer eraus. Ech mengen, hei ass elo e bësse méi den internationale Kontext vum - géif ech soen - Kyoto-Accord. A mir wësse jo, datt awer d'Emissiounen am Loftfahrtberäich enorm och zu den CO_2-Emissioune bäidroen. An dat war eigentlech sënnvoll, fir dat an deen Accord anzeschreiwen, mä elo kréien do ebe verschidde Länner… Et ass jo e globale Problem, dat heescht, et ass eigentlech och d'Absicht, fir dann eng global Solutioun ze fannen.

Mir hunn hei eng europäesch Solutioun fonnt, mä se hunn awer a Länner ausserhalb vun Europa, déi net domadder d'accord sinn, déi eng Extrawurscht wëllen, déi also eben elo, och wann zäitlech, mä awer elo eben erausgeholl ginn aus deem Accord. An ech mengen, dat ass also net am Sënn vum Klimaschutz, net am Sënn vun de Reduktioune vum CO_2. Duerfir wäerte mir och hei also net deem Projet haut eis Zoustëmmung ginn.

Merci.

M. le Président.- Merci dem Här Berger. D'Wuert kritt den Här Gira.

M. Camille Gira *(déi gréng)*.- Merci, Här President. Här President, Dir Dammen an Dir Hären, hei kéint een effektiv eng radikal Positioun anhuelen a soen, d'EU huet den ETS-System erweidert op d'Aviatioun, op där enger Säit d'Aviatioun innerhalb vun Europa, op där anerer Säit fir all Volen, déi an Europa erakommen an erausginn, an elo solle se dat wann ech gelift duerchzéie géint all Oppositioun vun amerikaneschen a chineeseschen Airlinen, mat alle Konsequenzen, déi dat huet; dass d'Chineese vläicht keng Airbusse méi kafen an esou weider an esou fort.

Wann een awer op där anerer Säit gesäit, dass d'EU zumindest eppes bewierkt huet, doduerch, wéi de Rapporteur dat schonn a sengem Rapport gesot huet, deemnächst awer soll op där nächster IATA-Konferenz dat do zu engem wichtege Sujet ginn, wollte mir an deem hei Fall awer éischter méi eng pragmatesch Approche unhuelen a soen, dann, kommt, mir ginn deene Verhandlungen do an der IATA emol eng Chance. Well sécherlech, wann een elo zu engem internationale globalen Ofkommes géif kommen, wier dat op jidde Fall besser, wéi wann d'EU weiderhi géif eleng mat hirem ETS-System fir d'Aviatioun bleiwen. Da kann ee jo duerno nach ëmmer kucken, wéi een an Europa weiderfiert. An duerfir géife mir als gréng Fraktioun dësem Projet de loi eisen Accord bréngen.

Ech wollt awer vun der Geleeënheet profitéieren, dass een awer als Regierung soll oppassen, dass een deen anere Volet vum deem Gesetz, dee jo weiderhi bestoe bleift, konsequent ëmsetzt an déi Vole besteiert, wann ech dat emol esou däerf soen, respektiv no de Quote kuckt, déi dann innerhalb vun Europa ginn. An ech muss soen, ech war net ganz zefridde mat der Äntwert vum delegéierten Ëmweltminister (veuillez lire: mat der Äntwert vum delegéierten Ëmweltminister op d'Fro), déi ech viru Kuerzem gestallt hat, well mer gewuer gi waren, dass vu Lëtzebuerg aus och eng chineesesch Fluchgesellschaft start a lant, an déi chineesesch Fluchgesellschafte sech net nëmme wieren, fir déi Quoten ze bezuelen, wa se aus China an Europa kommen, mä och innerhalb vun Europa.

Ech mengen, dat ka wierklech net sinn, well dann hu mer eng ëmgedréite Concurrence déloyale. Ech wollt vun der Geleeënheet profitéieren, fir dann den delegéierten Ëmweltminister nach eng Kéier kloer an däitlech ze froen. Do ass Lëtzebuerg concernéiert, do ass eng chineesesch Firma concernéiert. An der Äntwert konnt ee verstoen, dass d'Regierung déi néideg Schrëtt géif maachen. Et war awer relativ vag gehalen an et war och e puer mol op d'Europäesch Kommissioun verwisen.

Duerfir nach eng Kéier hei mëndlech gefrot: Setze mer do konsequent dat Gesetz ëm a froe mer déi Quote respektiv bestrofe mer déi chineesesch Fluchlinn mat deene Strofen, déi am Gesetz an op internationalem Plang virgesi sinn?

Ech soen lech Merci.

M. le Président.- Merci dem Här Gira. An d'Wuert kritt den delegéierten Nohaltegkeetsminister.

M. Marco Schank, *Ministre délégué au Développement durable et aux Infrastructures*.- Merci, Här President. Och e Merci un de Rapporteur, dee wéi gewinnt detailléiert an ausféierlech säi Rapport gemaach huet.

Ech géif mer da just erlaben, op déi Fro ze äntwerten. Vläicht koum déi Question parlementaire vum Camille Gira eng Iddi ze fréi. Op jidde Fall kann een awer däitlech draus erausliesen, datt Lëtzebuerg do seng Verantwortung iwwerhëlt.

Als Rappel: Et ass jo esou, datt international eng Partie Staten am Numm vun hire Fluchgesellschafte sech massiv gewiert hu géint déi EU-Ofgaben do, an zwar virun allem Russland, USA, China an Indien, an dës Operateure refuséiere jo prinzipiell, um System deelzehuelen, an et ass effektiv esou, datt Lëtzebuerg Administrateur am Regëster vun enger chineesescher Fluchgesellschaft ass. An där hu mir elo rezent an, fir et prezis ze soen, de 27. Juni eng Mise en demeure zoukomme gelooss, fir se opzefuerderen, hir Zärgasen ze deklaréieren. Et sinn der net enorm vill, mä et geet ëm de Prinzip. Well wann déi eng..., wann d'Luxair muss kafe goen, da kann et net sinn, datt mir bei aneren duerch d'Fanger kucken.

Et si 4.455 Tonne fir 2012. Bei der Zuel vun de Flich: Wann ech mech richteg erënneren, ware se ënnert dem Seuil vum Tonnage, mä si waren iwwert der Zuel vun de Flich. Duerfir hu mer dann och reagéiert a mir hunn déi Tonnagë gefrot, fir déi Tonnagen ze deklaréieren. Et sinn nach zwou aner Fluchgesellschaften, déi bei eis enregistréiert sinn. Elo ass et allerdéngs esou, eng ass an der Faillite an der Tëschenzäit, a vun där anerer weess ech just, déi maachen d'Vente vu Fligeren, déi bewege just Fligeren hin an hier, soudatt déi net ënnert déi Kritäre falen.

Mä, wéi gesot, als Äntwert: Mir hunn do dat gemaach, wat néideg war, an ech wollt awer zum Schluss och Merci soe fir eng breet Zoustëmmung zu deem Projet de loi, well dat eis d'Méiglechkeet gëtt, e globalen Accord ze kréien. A wa mer dee géife kréien, hätte mer méi geschafft, wéi dat, wat mer virdrun haten.

Merci.

M. le Président.- Merci dem delegéierten Nohaltegkeetsminister. Domadder wäre mer um Schluss vun dëser Debatt a mir kommen zur Ofstëmmung.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6547 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. De Vote par procuration.

De Vote ass ofgeschloss an de Projet de loi 6547 ass ugeholl mat 49 Jo-Stëmmen, géint 9 Nee-Stëmmen an eng Enthalung.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt (par M. Marcel Oberweis), MM. Fernand Boden, Lucien Clement (par M. Jean-Paul Schaaf), Mme Christine Doerner, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank, MM. Léon Gloden, Norbert Haupert, Ali Kaes, Marc Lies, Pierre Mellina, Mme Martine Mergen, MM. Paul-Henri Meyers (par M. Fernand Boden), Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth (par Mme Martine Mergen), Jean-Paul Schaaf, Mme Tessy Scholtes, MM. Robert Weber, Lucien Weiler (par Mme Christine Doerner), Raymond Weydert, Serge Wilmes et Michel Wolter (par M. Félix Eischen);

MM. Marc Angel, Alex Bodry, Mme Claudia Dall'Agnol (par M. Roger Negri), MM. Fernand Diederich, Georges Engel, Ben Fayot, Claude Haagen, Jean-Pierre Klein, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch (par M. Alex Bodry), MM. Roger Negri, Ben Scheuer et Roland Schreiner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Josée Lorsché), Félix Braz (par M. Claude Adam), Camille Gira, Henri Kox (par M. Camille Gira), Mmes Josée Lorsché et Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen (par M. Fernand Kartheiser) et Fernand Kartheiser;

M. Jacques-Yves Henckes.

Ont voté non: MM. André Bauler, Eugène Berger, Xavier Bettel (par M. Carlo Wagner), Mme Anne Brasseur (par M. Fernand Etgen), MM. Fernand Etgen, Alexandre Krieps (par M. André Bauler), Claude Meisch (par M. Eugène Berger), Mme Lydie Polfer et M. Carlo Wagner.

S'est abstenu: M. Jean Colombera.

Wëllt deejéinege seng Abstentioun begrënnen?

(Négation)

Dat schéngt net de Fall ze sinn.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou décidéiert.

Domadder si mer um Enn vun eiser Sitzung vun de Moien ukomm. D'Chamber kënnt de Mëtteg um zwou Auer nees zesummen.

D'Sitzung ass opgehuewen.

(Fin de la séance publique à 12.43 heures)

SÉANCE 45

MERCREDI, 10 JUILLET 2013

Présidence: M. Laurent Mosar, Président • Mme Lydia Mutsch, Vice-Présidente

Sommaire

1. 6565 - Rapport de la Commission d'enquête sur le Service de Renseignement de l'État

- *Rapport de la Commission d'enquête sur le Service de Renseignement de l'État: M. François Bausch*
- *M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État (interventions de M. François Bausch, M. Alex Bodry et M. Lucien Lux)*
- *Débat: M. Gilles Roth, M. Claude Meisch (M. Jean-Claude Juncker intervient), M. Alex Bodry*

2. Dépôt d'une proposition de loi

- *M. Alex Bodry*

3. 6565 - Rapport de la Commission d'enquête sur le Service de Renseignement de l'État (suite)

- *Débat (suite): M. Alex Bodry (dépôt d'une motion), M. Félix Braz (interventions de M. Lucien Weiler, M. François Bausch, M. Jean-Claude Juncker, M. Fernand Boden, M. Gilles Roth, M. Lucien Clement et M. Xavier Bettel) (dépôt d'une motion), M. François Bausch (fait personnel), M. Lucien Weiler, M. Alex Bodry, M. François Bausch, M. Gast Gibéryen (M. Jean-Claude Juncker intervient), M. Jacques-Yves Henckes (M. François Bausch intervient), M. Serge Urbany*
- *M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État (fait une déclaration)*

4. Discours de M. le Président

- *M. le Président*

Au banc du Gouvernement se trouvent: M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre; M. Jean Asselborn, Vice-Premier Ministre; Mme Mady Delvaux-Stehres, MM. Luc Frieden, Mars Di Bartolomeo, Jean-Marie Halsdorf, Claude Wiseler, Nicolas Schmit, Mme Octavie Modert, M. Marco Schank, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Romain Schneider, Etienne Schneider, Marc Spautz et Mme Martine Hansen, Ministres.

(Début de la séance publique à 14.00 heures)

M. le Président.- Ech maachen d'Sitzung op.

Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen?

M. Jean-Claude Juncker, *Premier Ministre, Ministre d'État*.- Neen, Här President.

M. le Président.- Um Ordre du jour vun haut de Mëtten hu mer de Rapport 6565 vun der Enquêtëkommissioun iwwert de Geheimdéngscht. D'Riedezäit ass vun der Presidentekonferenz festgehale ginn a gesäit Folgendes vir: eng Stonn fir de Rapporteur, zwou Stonne fir de Statsminister Jean-Claude Juncker, eng Stonn fir déi jeeweileg Fraktiounen, 20 Minutte fir d'Sensibilités politiques an dann nach 30 Minutte fir d'Regierung. Bis elo hu sech ageschriwwen: déi Häre Roth, Meisch, Bodry, Braz, Gibéryen, Henckes an Urbany. D'Wuert huet elo de Rapporteur vun der Enquêtëkommissioun, den Här François Bausch. Här Bausch, Dir hutt d'Wuert.

1. 6565 - Rapport de la Commission d'enquête sur le Service de Renseignement de l'État

Rapport de la Commission d'enquête sur le Service de Renseignement de l'État

M. François Bausch *(déi gréng), rapporteur*.- Merci, Här President, fir d'Wuert. Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech sinn elo schonn zënter Laangem an dësem Parlament an ech hunn och scho méi wéi eng Ried oder ee Rapport misse virdroen. Ech géif awer soen, dass dëst meng schwieregst Ried ass, déi ech bis elo hu misse maachen. Si dréint ëm de Fonctionnement oder besser gesot den Netfonctionnement vu wichtegen Deeler vun eisen Institutiounen. Et geet deemno ëm de Kär vun der Politik. Et geet ëm d'rechtsstaatlech Empfindlechkeeten an eisem Stat. Et geet ëm d'Vertrauen.

No ronn 47 intensiven, kontroversen an ustrengende Sëtzungen huet d'Enquêtëkommissioun en 140 Säite staarke Rapport majoritär ugeholl; méi prezis mat de Stëmme vun LSAP, DP, déi gréng an ADR, bei de Géigestëmme vun der CSV an der Enthalung vun déi Lénk.

Och wann et schwiereg a kontrovers war, wëll ech vun hei aus allen Deputéierte Merci soe fir hir Mataarbecht an der Kommissioun an deene leschte sechs Méint. Ee spezielle Merci geet vu mir aus awer och un den Här Besch an d'Madame Kohn, déi d'Sekretariat vun der Kommissioun assuréiert hunn. Ouni hiren enormen Asaz hätte mer dëse Rapport nimools hikritt, virun allem och net ouni hir Gedold, well et war net ëmmer einfach, eens ze ginn am Kräizfeier vun der Ausenanersetzung ronderëm dee Rapport, wou virun allem um Schluss bal ëm all Wuert gefeilscht ginn ass.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, den 19. November 2012 ass an d'Öffentlechkeet komm, dass de fréieren Direkter, den Här Marco Mille, am Joer 2008 e Gespréich tëscht him an dem Premierminister mat enger Auer heemlech opgeholl huet. Dëst war den Ausléiser, deen zur parlamentarescher Enquêtëkommissioun gefouert huet. Mä deemools hätt kee

Mënsch sech kënne virstellen, dass dësen Akt nëmmen d'Spëtzt vum Äisbierg vun enger ganzer Serie vun Dysfonctionnementer am Geheimdéngscht war. Iwwert d'Press sinn dunn an engem impressionnante Rhythmus iwwer Wochen, jo iwwer Méint ëmmer nei Dysfonctionnementer an d'Öffentlechkeet komm.

Ech wëll och duerfir soen, dass ouni d'Press déi parlamentaresch Enquêtëkommissioun nëmme ganz wéineg hätt kënne vun deem opschaffen, wat mer haut hei virleien hunn. Ech wäert och zum Schluss nach eng Kéier drop zréckkommen, well dësen Ëmstand ass och e Bestanddeel vun der Kommissioun hire Konklusiounen.

De 4. Dezember 2012 huet d'Chamber eng Resolutioun ugeholl fir d'Asetze vun enger parlamentarescher Kontrollkommissioun (veuillez lire: parlamentarescher Enquêtëkommissioun). Dräi Saachen huet d'Chamber där Enquêtëkommissioun als Optrag ginn: éischtens, si soll d'Méthodes opératoires vum Geheimdéngscht zënter senger Grënnung analyséieren; zweetens, si soll nokucken, ob all dës Methoden ëmmer der Legalitéit entsprach hunn; an drëttens, si soll der Chamber doriwwer e Rapport maachen, an deem déi néideg Konklusiounen dran enthale sinn.

Den 31. Januar 2013 krut d'Kommissioun eng Erweiderung vun hire Missiounen. An där Chamberssëtzung ass dunn décidéiert ginn, fir der Enquêtëkommissioun hir Aarbecht ëm folgend Elementer ze erweideren: éischtens, d'Analys vun de Missiounen, der Organisatioun an dem Fonctionnement vum Service; zweetens, d'Fro vun der Kontroll vum Service mat-anzebauen; an drëttens, dës Aspekter och am finale Rapport ze berücksichtegen.

A 17 Auditiounen hunn 13 Zeien ënner Eed ausgesot. Derniewent huet d'Kommissioun och nach dräi Experten a Saache Geheimdéngscht héieren. Déi Enquêtëkommissioun hat och eng ganz Serie vu Sëtzungen am Sëtz vum Geheimdéngscht, wou mat de Responsabelen iwwer hir Missiounen, hir Modes opératoires an den interne Fonctionnement vum Déngscht geschwat ginn ass. An deem Kontext ass och iwwert de Cadre juridique vum Geheimdéngscht, déi national an international terroristesch Menace, d'Proliferatioun an de Contre-espionnage geschwat ginn.

D'Kommissioun huet sech och laang mat der fréierer Gesetzgebung vum SREL, der heiteger Gesetzgebung an hire Lacunë beschäftegt. Den Detail dovunner fannt Der am schréftleche Rapport erëm. Ech wëll mech an deem mëndlechen Deel och aus Zäitgrënn nëmme mat de Reformvirschléi beschäftege respektiv mat deenen Deeler vun der Gesetzgebung, déi onvollstänneg ëmgesat gi sinn.

D'Kommissioun huet och vun hire gesetzlechen Instruktiounsméiglechkeete Gebrauch gemaach. Si huet eng Visite sur les lieux gemaach am Geheimdéngscht, fir den ominéisen Archiv ze ënnersichen, wou zënter 1960 individuell Fichen archivéiert sinn. An den 23. Januar 2013 huet d'Kommissioun eng Mise sous scellés ordonnéiert. Während hiren Aarbechten huet d'Enquêtëkommissioun och eng ganz Rei vun Dokumenter kritt. Déi Dokumenter, wou d'Kommissioun eng strofrechtlech Relevanz vermutt huet, déi huet se dem Parquet weidergeleet.

Dës ganz Aarbecht huet d'Enquêtëkommissioun derzou bruecht, fir eng ganz Rei reell oder strukturell Dysfonctionnementer festzestellen:

- éischtens, ëmstridden operationell Methoden am Geescht vum Kale Krich an der Period 1960 bis 1990, an awer och an der Period 1991 bis 2001;

- zweetens, d'Opnahm vun engem Gespréich tëscht dem Statsminister an dem fréieren Direkter vum SREL an d'Opnahm vun engem zweete Gespréich tëscht dem Stats- an dem Justizminister vun engem fréiere SREL-Agent;

- drëttens, e Fall vu Pantouflage;

- véiertens, illegal Tëlefonsécouten;

- fënneftens, d'Ausféierung vun enger Aktioun, déi de legale Kader dépasséiert huet;

- sechstens, d'Roll vum fréiere Chauffeur vum Premierminister, deen an de SREL integréiert ginn ass;

- siwentens, eng verdächteg Propositioun vu logistescher Hëllef fir SREL-Membere vun enger Privatfirma;

- aachtens, d'Affär vun der Wunneng vum Gérard Reuter;

- néngtens, d'Theorie vum Parallelréseau zum Stay behind;

- zéngtens, d'Affär ronderëm eng Cargo-Loftfahrtgesellschaft;

- eeleftens, Agissementer, déi de Charakter hate vun enger Police secrète;

- an zwieleftens, d'Affär ronderëm den Autosverkaf an -akaf.

Ech kommen dann zum éischte Punkt: déi Period tëscht 1960 an 1991 an d'Iwwergangsperiod vun 1991 bis 2001.

Déi Zäit vum sougenannte Kale Krich war eng ganz besonnesch Zäit. Si war gekennzeechent duerch eng staark politesch Mësstrauenskultur tëscht deenen zwee politesche Bléck. An dëst huet sech och deementspriechend op d'Gesellschaft an de politesche Fonctionnement vum Stat ausgewierkt.

Mä dës Tatsaach däerf awer net driwwer ewechtäuschen, dass während där Period net nëmmen alles suspekt war, wat an den Ae vun dëser Säit vun der Mauer als Alliéierte vun där anerer Säit vun der Mauer ugesi ginn ass, mä alles, wat iergendwéi kritesch zum Stat stoung. „Do war alles, wat net stramm konservativ war, war statsgefährdend", esou den Här Mille zum Premierminister an deem opgehollene Gespréich.

Déi parlamentaresch Kontrollkommissioun vum Geheimdéngscht hat 2008 Kenntnis dervunner kritt, dass et en Archiv gëtt. Si hat deemools allerdéngs nëmme mat Hëllef vun den Agente vum Geheimdéngscht am Archiv no Fichen am Zesummenhang mam Stay behind gekuckt.

De Statsminister war bei senger Auditioun der Meenung, dass d'Kontrollkommissioun deemools jo och schonn hätt kënnen erausfannen, wat an deem Archiv war. Dës hat allerdéngs deemools am Contraire zu him keng Indizien, wat alles an deem Archiv dra war.

Alarméiert duerch d'Ausso vum Här Mille a vum Statsminister an hirem Gespréich, huet d'Enquêtëkommissioun eng Descente sur les lieux gemaach an eng Rei geziilte Stéchprouwe gemaach, fir ze kucken, wat alles an deenen alen Archiven dran ass. Et war net esou einfach, sech an deem enormen Archiv zurechtzefannen. Ouni d'Mathëllef vun deenen heitege Responsabele vum SREL hätt ee sech kaum dran zréckfonnt.

Si huet dunn och vum Geheimdéngscht en Inventaire gemaach kritt, wat alles an deem Archiv nach haut dran ass: 4.168 Fichë vun Eenzelpersounen, op deene wierklech noriichtendéngschtlech geschafft ginn ass, 2.270 Fichë vu Personnes morales, also dat heescht vun Associatiounen oder ONGen, 6.645 Fichen, wou et nëmmen ëm eng Habilitation de sécurité gaangen ass, dat heescht ëm d'Clearence gaangen ass, dat heescht ugeluecht duerch d'Autorité nationale de sécurité.

D'Commission d'enquête huet misse feststellen, dass déi gesetzlech Basis vun 1960 extrem large interpretéiert ginn ass, jo dass souguer iwwert d'Zil erausgeschoss ginn ass. D'Kommissioun huet dunn och direkt derfir gesuergt, dass all Privatpersoun an Associatioun, déi gemengt huet, si wär an deem Archiv, dat konnt nofroen an och Accès zu hirem Dossier kritt huet.

Iwwert den Artikel 17 Paragraph 2 vum modifizéierte Gesetz vum 2. August 2002 relative à la protection des personnes à l'égard du traitement des données à caractère personnel huet déi dora virgesinnen Autorité de contrôle derfir gesuergt, dass déi Leit hir Dossiere kréien. Nach net all konnte se ausgehändegt ginn, dat well den Archiv scelléiert ginn ass. Mä dat wäert awer geschéien.

30 betraffe Leit, déi hir Dossiere scho kritt hunn, hunn der Kommissioun e Bréif geschriwwe mat enger Beschreiwung vun hiren Dossieren an hire Fuerderungen. Déi meescht Saachen, déi do gefuerdert ginn, sinn och an de Recommandatioune vun der Kommissioun zréckbehale ginn.

D'Kommissioun huet och eng Lëscht mat Nimm vun enger ganzer Rei vun Associatiounen eraginn an huet de SREL beoptraagt ze kucken, ob iwwert dës Associatioune Fichen ugeluecht gi sinn. D'Resultat ass, dass iwwer enorm vill Associatiounen an ONGe Fichen ugeluecht waren. De Spektrum geet vun der Kommunistescher Partei, LCR, iwwert de Friddenscomité, Ligue des droits de l'Homme, Jeunesse socialiste, Jeunesse ouvrière catholique bis zu Greenpeace a Mouvement écologique.

Et ass ze soen, dass sécherlech net iwwer all Associatioun oder ONG detailléiert Fichen do dra sinn. Bei enger ganzer Rei, fir net ze soe bei ville reduzéiert de Fichier sech kloer op Zeitungsartikelen, mä bei anere geet et awer vill méi wäit. D'Kommissioun huet keng Detailanalys vun deene Fichë gemaach. Hir Aarbecht huet sech op e ganz limitéierten Échantillon vu Fichë reduzéiert.

D'Commission d'enquête ass dann och der Meenung, dass dësen Archiv op kee Fall däerf zerstéiert ginn, mä dass e soll un de staatlechen Archiv weidergeleet ginn. D'Commission d'enquête ass och der Meenung, dass en onofhängegen Expert oder onofhängeg Experten dat Ganzt sollen historesch opschaffen an dass d'Resultater dovu solle veröffentlecht ginn.

Guer net konnt d'Enquêtëkommissioun déi Phas tëscht '91 an 2001 analyséieren. Et war eng Phas, wou de Geheimdéngscht ganz sécher an enger Identitéitskris war, well de fréiere Feind net méi existéiert huet. D'Kommissioun konnt och duerfir net méi kucken, ob no 1991 eng Änderung an der Virgehensweis komm ass oder ob net nach weidergefuer ginn ass an där nämlechter Logik. Duerch d'Pressekonferenz vun deenen 30 betraffene Leit ass bekannt ginn, dass zumindest op enger Persoun nach bis 1996 geschafft ginn ass.

D'Commission d'enquête bedauert och, dass de fréieren Direkter, den Här Mille, 2004 eng Säuberung vum Archiv ugeuerdnet huet, wou vill Dossieren einfach zerstéiert gi sinn, dorënner och Fichiere vu gewieltenen Deputéierten. Déi deemools grad agefouert parlamentaresch Kontrollkommissioun ass och net vum Direkter iwwert déi Aktioun informéiert ginn. D'Enquêtëkommissioun konnt och net identifizéieren, wéi vill stéierend Dossieren op dës Aart a Weis verschwonne sinn.

Zweetens: den Auerenenregistrement vun engem Gespréich tëscht dem Här Mille an dem Statsminister.

Den 31. Januar 2007 huet den Här Mille de Statsminister mat der Auer opgeholl. Laut Aussoe vum Här Mille, dem Här Schneider an awer och dem Agent André Kemmer an den Auditioune war awer nach eng wichteg Sëtzung virdru beim Statsminister, déi och zur Décisioun - laut hinnen - vun der Aueropnahm gefouert huet a wou et och ëm déi cryptéiert CD gaangen ass, wou laut enger Source e Gespréich tëscht dem Statsminister an dem Grand-Duc drop sollt sinn.

An der éischter Sëtzung hätt de Premier ganz negativ a violent op d'Informatioune vun de SREL-Leit reagéiert, an dëst hätt d'Vertrauensbasis mam fréieren Direkter staark erschüttert. Dës Sëtzung wär, wéi se eis erkläert hunn, ausgesot hunn, total schifgaangen. Aus zwee Grënn hätt den Här Mille dunn décidéiert, nach eng Sëtzung ze beantragen, an dunn och décidéiert, de Premier mat der Auer opzehuelen: éischtens, fir senge Mataarbechter ze beweisen, dass hien dem Premier déi nämlecht Faiten effektiv nach eng Kéier géif rapportéieren; an zweetens, fir de Beweis ze erbréngen, dass de Premier d'Écoute op den Techniker M., wou jo d'Riichtere keng Erlabnis ginn haten, fir déi ze maachen, dass hien déi ginn hätt. Och den Här Kemmer ass dervun ausgaangen, dass de Premier déi Écoute op den M. erlaabt hätt.

Den Här Mille huet och erkläert, dass déi Source M. scho laang eng Source fiable vum Service gewiescht wär. Den Här Mandé huet ausgesot, de Premier hätt d'Impressioun gehat, déi dräi Beamte wéilten hien erpressen.

Et gëtt och aner Elementer, déi drop hiweisen, dass dat kéint sinn. De 4. Dezember 2012 sot de fréieren Operatiounschef Frank Schneider an enger Sëtzung mat engem héije Fonctionnaire vum Statsministère, hien hätt eng Kopie vun där CD - wat iwwregens e seltsame Virgang ass, dass e fréiere Mataarbechter vum Geheimdéngscht klassifizéiert Material konnt erausschleefen -, an en huet duerchblécke gelooss, hie wéilt dës CD mat sengen eegene Moyenen entschlëssele loossen. An engem Bréif, deen e virdrun un de Statsministère geschriwwen huet, huet hien och gedroht an déi national an international Press ze goen.

An enger Note vum 8. Juli 2008 hat schonn e Fonctionnaire vum Wirtschaftsministère virun de Geforen, déi vun dësem Beamten ausginn, gewarnt. An ech zitéieren: «Il faut tenir compte du fait que M. Schneider était directeur des opérations du SREL pendant huit ans et va très probablement, en tant que défense désespérée, essayer d'utiliser des informations dont il a eu connaissance durant cette période contre des décideurs.»

D'Enquêtëkommissioun muss leider feststellen, dass net versicht ginn ass, Luucht an déi Affär do ze bréngen. Et ass sech sukzessiv de verschiddene Mataarbechter, den Acteuren entleedegt ginn, ouni dass versicht ginn ass, hiren dubiose Rôle an där Affär opzeklären. Am Moment leeft eng Enquête judiciaire ronderëm déi Affär, an duerfir konnt d'Enquêtëkommissioun net weider recherchéieren.

Déi parlamentaresch Enquêtëkommissioun huet sech awer och am Detail mam Flux vun den Informatiounen tëscht dem Premierminister an der parlamentarescher Kontrollkommissioun a puncto Auerenopnahm interesséiert, a si huet dozou Folgendes festgestallt:

Am Dezember 2008 ass de Premier gewuer ginn, dass hie vum Här Mille mat der Auer opgeholl ginn ass.

Während dem Mount Mäerz 2009 huet de Premier den deemolege President vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun, de Charles Goerens, a säi Büro geruff, fir hien iwwert de Virgang ze informéieren, an en huet em och Extraitë vum Band am Hannergrond virgespillt.

Während dem Mount Mee 2009 huet de Charles Goerens déi aner Membere vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun mëndlech informéiert, dass de Premier mat enger Auer opgeholl gi wär.

Ufank Juni 2009, e puer Deeg virun de Chamberswahlen, huet de Premier selwer d'Memberen iwwert de Virgang informéiert, ouni hinnen awer ze soen, ëm wat et am opgehollene Gespréich gaangen ass. D'Kommissiounsmembere waren entsat an hu vun enger graver Violatioun am Vertrauensverhältnis mam Premier geschwat.

Am Oktober 2009, no de Chamberswahlen, bei der Constitutioun vun der neier Kommissioun huet den neie President vun der Kontrollkommissioun déi nei Kommissiounsmemberen iwwert de Virgang informéiert.

Den 3. Dezember 2009 huet de Premier der neier Kommissioun erkläert, wien de Successeur vum Här Mille géif ginn. An där Sëtzung ass vun de Kommissiounsmemberen d'Fro vun den Disziplinarmoossname géint den Här Mille opgeworf ginn. An där Sëtzung huet de Premier de Kommissiounsmemberen erkläert, dass den Här Mille him vun enger anonymer Source geschwat hätt, déi eng CD bruecht hätt, wou e Gespréich tëscht him an dem Grand-Duc drop wär a wou et ëm de Bommeleeër géif goen. Hie sot dunn, dass dëst net seriö wär, well esou e Gespréich hätt an deem Sënn ni stattfonnt.

An enger weiderer Sëtzung, déi lescht mam Här Mille, ass hie selwer vun engem Kommissiounsmember op d'Auerenaffär ugeschwat ginn. Als Reaktioun dorop kruten d'Memberen nëmme ganz iwwerflächlech Äntwerten. D'Kontrollkommissioun ass och zu kengem Moment vum Premier informéiert ginn, dass hien dem Här Mille och nach e Congé sans solde pour des raisons professionnelles accordéiert huet.

An der Sëtzung vum 30. November 2012 vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun, nodeems en éischten Deel vum Gespréich tëscht dem Premierminister an dem Här Mille an der Press ofgedréckt gi war, huet dës Kommissioun de Statsminister gefrot, fir déi CD ze kréien. D'Kommissioun krut du geäntwert, de Premier hätt dës CD net méi, e géif se net méi erëmfannen. Et war dunn de Chefredakter vum „Lëtzebuerger Land", deen der Kommissioun eng Kopie vun der CD iwwerreecht huet mat deem Gespréich drop.

D'Enquêtëkommissioun kann nëmme bedaueren, dass de Statsminister déi parlamentaresch Kontrollkommissioun net exhaustiv informéiert huet, dass de Statsminister d'Affär net bei de Justizautoritéiten dénoncéiert huet an dass de Statsminister keng disziplinaresch Suitë géint den Här Mille ageleet huet. De Premierminister huet erkläert, dass hie keng disziplinaresch Suitë géint den Här Mille ënnerholl huet, well e gefaart huet, dëst kéint dem Service schueden, virun allem och am Zesummenhang mat auslännesche Servicer.

De Procureur général Robert Biever huet an der Auditioun vum 5. Februar gemengt, d'Obligatioun, fir déi illegal Opnahm mat der Auer bei de Justizinstanzen ze mellen, hätt och fir d'Membere vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun bestane vun deem Moment un, wou se dervu woussten.

Drëttens: e konkrete Fall vu Pantouflage, d'Schafung vun enger privater Sécherheetsfirma vum fréiere Chef d'opérations vum Geheimdéngscht.

De fréiere Chef d'opérations vum Geheimdéngscht, den Här Schneider, huet am Joer 2008 aus dem Geheimdéngscht eraus eng privat Sécherheetsfirma opgebaut. Hien huet duerfir geziilt intern Informatioune benotzt. An deem Joer ass och am Ministère de l'Économie eng Diskussioun gefouert ginn, inwieweit de Geheimdéngscht eng speziell Branche sollt aféieren, fir dem Ministère de l'Économie zur Säit ze stoen, wann et ëm d'Protektioun vum Patrimoine économique géif goen.

Den Här Schneider huet dem Minister offen ugebueden, dass dëst kéint spéider iwwer seng Privatfirma lafen. Besonnesch krass ass, dass den Här Schneider och eng vu senge Sourcen am Geheimdéngscht benotzt huet, fir spéider de gréissten Aktionär oder en décken Aktionär vu senger Firma Sandstone ze ginn.

Ganz besonnesch krass ass och, dass de fréiere Chef d'opérations net nëmmen op säi Geheimdéngschtwëssen zréckgegraff huet, fir seng Pri-

vatfirma opzebauen, mä carrément als geheim klassifizéiert Dokumenter benotzt huet fir seng privat Interessen. Dëst ass an enger Note circonstanciée vum 4. Juli 2008 un de Wirtschaftsminister kloer festgehale ginn. De wichtegsten Extrait aus där Note ass am schréftleche Rapport nozeliesen.

De fréiere Chef d'opérations vum Geheimdéngscht behaapt och nach haut, dass seng Firma Sandstone net nëmme kloer eng quasi parastaatlech Legitimatioun hätt, mä dass de Stat seng Firma souguer finanziell ënnerstëtzt hätt. Aus enger eidesstattlecher Erklärung, déi den Här Schneider am Kader vun engem Prozess an Israel am Oktober 2012 ofginn huet, geet ervir, dass en do seng Firma als verlängerten Aarm vun der staatlecher Politik am Beräich Sauvegarde du patrimoine économique uginn huet.

An engem Interview op enger Lëtzebuerger Radiosstatioun den 28. Juni dëst Joer, huet hie weider behaapt, seng Privatfirma hätt Ënnerstëtzung kritt vun dem Stats-, dem Finanz- an dem Wirtschaftsministère.

Sougutt de Premierminister wéi och all aner Stellen am Finanzministère soen, dass dat alles net géif stëmmen, dat heescht, dass Sandstone zu kengem Moment eng staatlech Ënnerstëtzung kritt hätt an dass de Stat och näischt mat där Firma ze dinn hätt.

Besonnesch problematesch ass, dass d'Grënner vu Sandstone geheimdéngschtlech klassifizéiert Dokumenter benotzt hunn, fir de Businessplang vun hirer Firma opzestellen. Dëse Fait ass och schonn de 4. Juli 2008 vun engem héije Beamte vum Wirtschaftsministère an enger Note u säi Minister festgehale ginn.

Et war also schonn der Administration gouvernementale am Joer 2008 kloer, wat de fréiere Chef d'opérations vum Geheimdéngscht amgaange war ze dréinen. Et gëtt awer och Aussoen, dass d'Grënnung vum Här Schneider senger Firma eng elegant Léisung gewiescht wär, fir e lasszeginn.

Iwwregens schéngt eng ähnlech Strategie och gefouert ginn ze sinn, fir den Här Kemmer zu där Zäit lasszeginn. Den Här Mandé op alle Fall huet dat a senger Auditioun esou duergestallt. En huet gemengt, dem Här Kemmer säin Transfert an de Wirtschaftsministère wär och do eng elegant Manéier gewiescht, fir en am Geheimdéngscht lasszeginn.

D'Enquêtëkommissioun bedauert ganz staark, dass déi parlamentaresch Kontrollkommissioun fir de Geheimdéngscht zu kengem Moment iwwert déi dote Virgäng an Dérapagen informéiert ginn ass.

Véierte Punkt: déi illegal Interceptioune vun Tëlefonsgespréicher.

Do ass fir d'Éischt déi op den Techniker M. Déi war vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun Geheimdéngscht am November 2012 entdeckt ginn an och mat den néidege Schréftstécker un d'Justizinstanze gemellt ginn. Hei huet den Här Mille jo de Premier an deem opgezeechente Gespréich doriwwer informéiert. An e behaapt, de Statsminister hätt hinnen do d'Erlaabnis ginn. Et gëtt awer kee Schréftstéck, wat beleet, esou wéi et an der virgeschriwwener Drénglechkeetsprozedur virgesinn ass, dass de Statsminister ënnerschriwwen huet. De Statsminister seet och, hie géif dervun ausgoen, dass den Här Mille hie bewosst an deem Gespréich irgefouert hätt.

D'Enquêtëkommissioun konnt dës Affär net weiderverfollegen, well d'Justizinstanzen an der Tëschenzäit eng Enquête opgemaach hunn. Déi parlamentaresch Enquêtëkommissioun (veuillez lire: parlamentaresch Kontrollkommissioun) vum Geheimdéngscht ass net iwwert dee Virgang informéiert ginn.

Am November 2012 huet de Premierminister dunn de Geheimdéngscht och nach beoptragt, all Écoutë vun 2000 u bis haut, also bis d'lescht Joer, pardon, Dezember 2012 ze iwwerpréiwen. Dobäi hunn déi Responsabel vum Geheimdéngscht weider fënnef Tëlefonsécoutë fonnt, wou net déi noutwendeg riichterlech Autorisatioun virlouch. Den Här Heck huet och déi mat den néidegen Ënnerlagen un d'Justizinstanze viruginn.

Fënneftens: eng Aktioun, déi de legale Kader dépasséiert huet.

Am Joer 2007 huet de fréiere Chef d'opérations vum Geheimdéngscht eng Aktioun lancéiert, déi, esou schéngt et, am Ufank zumindest, der Definitioun vun de Missioune vum Geheimdéngscht entsprach huet, mä en cours de route ganz kloer an de strofrechtleche Kader gepasst huet, also näischt méi mat de Missioune vum Geheimdéngscht ze dinn hat. Et ass herno ëm Escroquerie gaangen, ëm d'Verschwanne vun zéng Milliounen Euro a fir ze versichen dës Suen nees bei de Propriétaire dovunner ze rapatriéieren.

Doriwwer eraus gëtt et och hei de Verdacht, dass versicht ginn ass, un eng Prime ze kommen, déi ausgesat gi war am Fall, wou déi Suen erfollegräich kéinte rapatriéiert ginn. Dës Missioun hat kloer de legale Kader vum Geheimdéngscht iwwerschratt a war och souguer ganz kloer geféierlech. Iwwert den Här Mandé ass de Statsminister vun der Missioun gewuer ginn an en huet se och dunn direkt stoppe gelooss.

D'Enquêtëkommissioun stellt hei d'Fro, firwat dass de Statsminister deem Ganze keng juristesch Suitë ginn huet a firwat keng disziplinaresch Moossname getraff gi sinn. Déi parlamentaresch Kontrollkommissioun Geheimdéngscht ass och net iwwert deen Dysfonctionnement informéiert ginn.

Sechstens: d'Roll vum fréiere Chauffeur vum Premier am Geheimdéngscht.

Am Joer 2006 ass dem Premier säi laangjährege Chauffeur, den Här Roger Mandé, an de Geheimdéngscht gewiesselt. De Statsminister sot an enger Auditioun, hien hätt den Här Mandé net wëllen an de Geheimdéngscht eraschleisen, mä deen hätt bei him de Wonsch geäussert, dass en dohinner wéilt schaffe goen, an dunn hätt hien en dohinner recommandéiert.

De fréieren Direkter, den Här Mille, huet an enger Auditioun awer kloer gesot, de Statsminister hätt him den Här Mandé imposéiert. An den Här Mandé selwer sot a senger Auditioun, hien hätt säi Rôle am SREL kloer als Vertraute vum Premierminister gesinn an en hätt em och Saache rapportéiert.

Am Geheimdéngscht war dat och gewosst. A verschidde Leit - déi hunn dat och hei an der Auditioun zouginn - hunn de fréiere Chauffeur vum Statsminister och du geziilt fir hir Zwecker benotzt.

Duerno krut den Här Mandé e Changement d'affectation op Bréissel. Wéi eng vun deenen Auditioune mam heitegen Direkter Patrick Heck beleet, weess haut nach keen esou richteg, wat hien do mécht. Hien huet net emol e Büro zu Bréissel.

D'Enquêtëkommissioun stellt sech hei natierlech eng Rei Froen: Wat fir eng Roll sollt den Här Mandé am Geheimdéngscht spillen? Wéi en op Bréissel mutéiert ginn ass, anscheinend als Agent de liaison zur NATO, wat war do seng spezifesch Missioun? Ass en iwwert dee Wee einfach écartéiert ginn? Bis haut krut d'Enquêtëkommissioun hei nach keng seriö an zefriddestellend Äntwert.

D'Commission d'enquête stellt fest, dass keen de Contrôle iwwert den Här Mandé huet. D'Enquêtëkommissioun fënnt déi ganz Situatioun och duerfir net tolerabel.

Siwentens: eng logistesch Ënnerstëtzungsproposition.

Während hiren Aarbechten huet den Här Heck der Enquêtëkommissioun eng Note iwwerginn, déi se bei hire Recherchen am Service fonnt hunn. Aus dëser geet ervir, dass eng Privatfirma dem Geheimdéngscht gratis seng Fliger, seng Hoteller an och nach aner logistesch Ënnerstëtzung ugebueden huet. Als Contrepartie hätt se gären en diskreten an direkten Zougang zu de ministeriellen Autoritéite gehat. Dat Dokument beinhalt och, dass en Agent mat sengem privaten Interlocuteur inquiétant Gespréicher iwwert de Fonctionnement vun der politescher an administrativer Welt zu Lëtzebuerg gefouert huet.

D'Enquêtëkommissioun huet hei seriö Doutten, mengt dass dës Agissementer kéinte penal Faiten duerstellen an huet dës beim Parquet dénoncéiert an och dat betreffend Dokument weidergereecht.

Aachtens: d'Wunneng, déi de Geheimdéngscht dem fréiere President vun der Chambre des Comptes zur Verfügung gestallt huet.

Am Joer 2008 ass den Här Reuter vum Chef d'opérations, dem Här Schneider, an dem Agent André Kemmer an enger Wunneng vum Geheimdéngscht ënnerbruecht ginn. Dës Wunneng ass vum Geheimdéngscht gelount gewiescht, fir Gespréicher mat Sourcë vum SREL kënnen ze féieren. Den Här Reuter war am Joer 2000 vun der Chamber vu sengem Posten als President vun der Chambre des Comptes suspendéiert ginn. Hien huet an der Zäit, wou e President vun der Chambre des Comptes war, och d'Konte vum Geheimdéngscht iwwerpréift. An hie war och mat zoustänneg déizäit, fir d'Écouten am Geheimdéngscht ze autoriséieren.

Den Här Reuter huet déi Zäit, wou den Här Schneider an den Här Kemmer e rekrutéiert haten, ni am offizielle Registre des sources vum Geheimdéngscht figuréiert. De fréieren Direkter, den Här Mille, huet a senger Auditioun hei vun engem Alleingang vun den Agente Schneider a Kemmer geschwat. Hien huet gemengt, dass déi zwee den Här Reuter als zukünftege Mataarbechter fir hir privat Gesellschaft Sandstone wollte rekrutéieren. Et muss ee wëssen, dass den Här Kemmer zu deem Zäitpunkt nach hätt solle mat an déi Gesellschaft goen.

Wéi de Statsminister vun där Affär gewuer ginn ass, huet e se och direkt stoppe gelooss. D'Kautioun vum Loyer ass vum Här Schneider, vun deem senger Firma Sandstone déi Wunneng iwwerholl ginn ass, ni un de Stat zréckbezuelt ginn, dat obschonn den Här Heck se méifach reklaméiert huet.

D'Enquêtëkommissioun konnt déi Affär net ganz opklären, dat ënner anerem och, well an Tëschenzäit eng Instruction judiciaire zu deem Ganzen opgemaach ginn ass. Déi parlamentaresch Kontrollkommissioun ass ni iwwert déi ganz Affär informéiert ginn. Et stellt sech awer och hei nees d'Fro, firwat de Statsminister weder disziplinaresch Mesurë geholl huet nach selwer de Justizinstanzen déi Affär gemellt huet.

Néngtens: d'Theorie vun dem Parallelréseau zum Stay behind.

A verschiddenen Auditiounen ass d'Enquêtëkommissioun gewuer ginn, dass den Här Kemmer, den Här Schneider an den Här Mille am Joer 2006 de Premier- an de Justizminister an enger Sëtzung iwwer hir Theorien zu enger Parallelstruktur zum Stay behind informéiert hunn, an dass dës Struktur kéint mam Bommeleeër ze dinn hunn. Ausgangspunkt fir dës Sëtzung war awer déi sougenannten Affär Lissouba, an där et ënner anerem ëm d'Wäisswäsche vu Gelder gaangen ass. Hei handelt et sech also nees ëm en Dossier, deen iwwerhaapt net an d'Missioune vum Geheimdéngscht fält, mä bei d'Justiz gehéiert. An et ass och duerfir net verständlech, firwat de Premier net ugeuerdnet huet, dësen Dossier direkt dohinner weiderzeginn.

No villem Nofroen huet d'Enquêtëkommissioun erausfonnt, dass och dëst Gespréich mam Statsminister a mam Justizminister vun deenen dräi SREL-Leit geheim opgeholl ginn ass. Den Här Mille huet eis an der leschter Auditioun zouginn, en hätt seng CD zerstéiert an en hätt och ugeuerdnet, dass all déi aner Kopien, déi gemaach gi sinn, missten zerstéiert ginn. Den Här Kemmer huet an enger Auditioun gesot, hien hätt och de Statsminister vun dëser zweeter geheimer Opnahm informéiert. Dat widersprécht sech allerdéngs, muss ee soen, mat enger ganzer Rei Aussoen, déi den Här Kemmer gemaach huet an aneren Auditiounen, wou en eis net wollt soen, dass déi Sëtzung opgeholl ginn ass.

D'Fro stellt sech, firwat dass dës Sëtzung och geheim opgeholl ginn ass. D'Enquêtëkommissioun geet dervun aus, dass d'Agenten och hei wollten e Beleg hunn, dass si de Statsminister iwwer hir Theorie ronderëm de Bommeleeër informéiert hunn. Si waren deemools iwwerzeegt, dass et eng Parallelstruktur, wéi och ëmmer, zum offizielle Stay behind géif ginn. A si hunn déi verdächtegt, responsabel fir d'Bommenattentater an den 80er Joren ze sinn.

Hei muss een natierlech erëm bedenken, dass de Geheimdéngscht alt nees parallell zur Justiz am Kader vun der Enquête an der Affär Bommeleeër recherchéiert huet. Firwat hunn d'Ministeren net direkt dat Ganzt un d'Justiz weidergi respektiv do intervenéiert?

Am Joer 2008 huet de Premierminister déi parlamentaresch Kontrollkommissioun vum Geheimdéngscht beoptragt, e Spezialrapport ze maachen, fir ze ënnersichen, ob et en Zesummenhang gëtt tëscht dem Stay behind an de Bommeleeër. Zu kengem Moment kruten d'Membere vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun gesot, dass déi Leit, déi mat hinne sollten zesummeschaffen, fir déi Analys ze maachen, fir alles opzeschaffen, selwer vun enger Parallelstruktur zum Stay behind iwwerzeegt waren an dass se de Ministere Juncker a Frieden dës Theorie 2006 och virgedroen haten.

D'Enquêtëkommissioun freet sech hei op en Neits, mat wéi engem État d'esprit déi politesch Responsabel d'Gesetz vun 2004 iwwert de Geheimdéngscht a säi Contrôle parlementaire interpretéiert hunn.

Néngte Punkt: de Fall vun enger Lëtzebuerger Fluchgesellschaft am Frachtberäich.

Am Abrëll 2008 huet de Chef des opérations en Dossier am Beräich Menaces contre le patrimoine économique am Kontext mat der Cargolux opgemaach. Hei ass d'Theorie opgestallt ginn, e friemt Land hätt d'Cargolux ënnerwandert, fir d'Gesellschaft futtizemaachen, fir dass se duerno kéint liicht vun engem auslännesche Konkurrent iwwerholl ginn. Dës Theorie huet den Här Mille deemools och der parlamentarescher Kontrollkommissioun ënnerbreet.

De Statsminister huet dës Aktioun gestoppt, well e fonnt huet, et wär näischt hannendrun. A bis haut konnt awer nach net kloer ermëttelt ginn, wat genau d'Hannergrënn vun deem Ganze waren.

Wat awer kloer ass oder war, dat waren d'Intentioune vum fréiere Chef des opérations, dem Här Schneider. An engem interne Bericht, Rapport, deen d'Enquêtëkommissioun haut virleien huet, do ginn déi Operatiounen am Detail beschriwwen. An en huet och eng Suggestioun gemaach, wéi een d'Cargolux kéint besser opstellen. Hie preziséiert an deem Rapport, wéi den Aktionariat vun der Cargolux kéint evoluéieren, an e schléit do als Éischt och e Lëtzebuerger Investisseur vir: d'General Mediterranean Holding. Et ass déi Firma, déi knapps ee Joer méi spéit den Haaptgeldgeber ginn ass vu senger Privatfirma Sandstone.

D'Commission d'enquête stellt hei ganz kloer d'Fro, ob den Här Schneider net am Optrag vu sengem zukünftege Geldgeber gehandelt huet. Hei leeft och nach eng Enquête judiciaire duerch eng Auto-dénonciation vun der Cargolux-Gesellschaft. D'Enquêtëkommissioun veruerteelt schäerfstens dës Aart a Weis fir virzegoen. Si huet och dësen Dossier un d'Justizinstanze viruginn. Si stellt sech och hei nees d'Fro, firwat déi politesch Responsabel dësen Dossier net un d'Justizinstanze viruginn hunn a firwat keng disziplinaresch Mesurë getraff gi sinn.

Dozou krut d'Kommissioun gesot, dass zu deem Zäitpunkt, wéi dat Ganzt do festgestallt ginn ass, just als Falschmeldung dee ganzen Dossier ageschätzt ginn ass, vum Geheimdéngscht betruecht gi wär an dass duerfir nach kee Grond bestanen hätt, fir déi dote Mesuren ze ergräifen.

Zéngtens: de Geheimdéngscht als parallell Police.

2006 huet de Geheimdéngscht eng Operatioun lancéiert, déi ganz däitlech Zich vun enger paralleller Polizei huet. D'Operatioun huet prominent Lëtzebuerger viséiert wéinst hirer sexueller Orientéierung. Et sinn Enquêtë géint déi Leit lancéiert ginn, ouni dass iergendeng Infraction pénale virlouch an ouni dass iergenden öffentleche Sécherheetsrisiko bestanen huet. An enger Owessëtzung am Geheimdéngscht hu sechs Leit sech getraff, dorënner de fréieren Direkter Marco Mille, den Operatiounschef Frank Schneider an den Agent André Kemmer, fir iwwert déi Affär ze schwätzen.

Et war den Ufank vun enger Enquête, bei där souguer versicht ginn ass, den deemolege Procureur d'État, den Här Roby Biever, materanzezéien an ze destabiliséieren. D'Methoden, déi ugewannt gi sinn, waren déi vun enger paralleller Police, déi wéi an engem État de nondroit agéiert huet.

D'Enquêtëkommissioun veruerteelt dës Aktioun ganz schaarf. Den heitegen Direkter vum Geheimdéngscht, den Här Patrick Heck, huet de ganzen Dossier un de Parquet weiderginn. Verschidden Zeie sinn och elo bereet, auszesoen. D'Enquête judiciaire muss ënner anerem och erginn, dass dat heiten nëmmen en Eenzelfall war vun esou engem Virgoe wéi dat doten.

Här President, d'Enquêtëkommissioun huet dann awer och nach eng ganz Rei strukturell Dysfonctionnementer festgestallt. Ech wëll verschiddener hei nëmmen am Résumé oplëschten an aus Zäitgrënn fir den Detail op de schréftleche Rapport verweisen.

Déi strukturell Problemer, déi mer fonnt hunn, waren: éischtens en onperfekte Contrôle financier. Beispill: wann ee gesäit, wéi vill Reesen dass gemaach gi sinn a wéi vill dass Agenten hir Réuniounen nëmmen a Restauranten ofgehalen hunn. Impressionnant Lëschten, déi mer kritt hunn!

Zweetens, d'Akafsprozedur vun den Autoe fir de Service, wou mer jo haut wëssen, dass fënnef Autoen am Numm vum Service kaaft gi sinn, dovunner véier fir perséinlech Privatgrënn an ee fir eng Firma, wou nach net gewosst ass, wat fir eng dass et ass. Hei ass och en Disziplinarverfahren ageleet an an der Zwëschenzäit huet de staatleche Commissaire de discipline den Dossier och un d'Justiz weiderginn.

Drëttens, d'Rekrutementsmethoden; véiertens, eng diffus hierarchesch Struktur; fënneftens, d'Feele vun engem reglementaresche Kader am Zesummenhang mat den informateschen Donnéeën; sechstens, d'Feele vun enger Coordination interministérielle; siwentens, d'Interpretatioun vum Espionnage économique.

Aachtens, en oneffikasse Contrôle parlementaire: Op dee Punkt wëll a muss ech natierlech am Detail agoen.

An der Praxis huet dës 2004 nei geschafe Kommissioun fir d'Éischt emol eng Zäit gebraucht, fir hire Rôle, hir Objektiver, hir Prozeduren an hiren Aarbechtsrhythmus ze fannen. Am Gesetz vun 2004 steet doriwwer ganz wéineg. Dëst war iwwregens och schonn 2004 beim Vote

vum Gesetz vu Vertrieder vun der deemoleger Oppositioun bemängelt ginn.

Duerno ass et drëms gaangen, fir sech mat der spezieller Welt vun de Geheimdéngschter ze familiariséieren. Dëst huet alles eng gewëssen Zäit gebraucht an et ass eréischt am Joresrapport 2008, wou d'Kontrollkommissioun eng éischte Kéier Reserven ugemellt huet a fonnt huet, den Direkter, den Här Marco Mille, misst méi eng proaktiv Haltung a senger Informatioun géigeniwwer vun der Kommissioun hunn.

Och wa mer haut eréischt wëssen, dass de Service nëmme ganz lückenhaft Informatiounen un d'Kommissioun ginn huet an iwwer manifest Dysfonctionnementer carrément guer näischt weiderginn huet, sou huet d'Kommissioun awer schonn am Joer 2011 e Spezialbericht un de Premierminister agereecht, wou eng ganz Rei Kritiken an och Ureegunge fir ze handele respektiv legislativ nozebesseren drastoungen.

D'Enquêtëkommissioun kuckt mat engem ganz kritesche Geescht d'Effikassitéit vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun. Et stellt sech kloer eraus, dass déi eng Alibifonctioun hat. D'Enquêtëkommissioun ass och der Meenung, dass déi parlamentaresch Kontrollkommissioun de Geheimdéngscht net proaktiv genuch analyséiert huet.

Wann een awer all déi Fäll kuckt an opzielt a feststellt, wéi wéineg dass sougutt den Här Mille wéi och de Premierminister d'Kommissioun informéiert hunn, da versteet een d'Interpretatioun vum Här Mille, dee sot an enger Auditioun, d'Gesetz vun 2004 géif just virschreiwen, dass d'Kommissioun iwwert d'«politique générale du service» misst informéiert ginn, net awer iwwert den Detail vun den Operatiounen.

Iwwert de Fichage politique, d'Opération «Sam», d'Affär Elf, de Logement vum Här Reuter, d'Theorie vum SREL an der Affär Bommeleeër, d'Affär Cargolux, d'Mission de promotion économique am Kurdistan, d'Affär vun der kryptéierter CD ass d'Kommissioun ganz oft guer näischt gewuer oder nëmme ganz lückenhaft informéiert ginn. Mat deenen Informatiounen, déi mer haut hunn, erschéngt de Contrôle parlementaire vum Geheimdéngscht als largement ineffikass. Haut, mat deem, wat mer elo wëssen, gesäit de gudde Wëllen, mat deem d'Parlamentarier un hir Aarbecht erugaange sinn, esou aus, dass dës äusserst naiv waren.

Et ass duerfir wichteg festzehalen, dass d'Kommissioun bis Mëtt 2009 kee Fall vun Dysfonctionnementer gemellt krut, an dat obscho sougutt de Premier wéi och den Direkter scho vun 2009 u vun Dysfonctionnementer a Schwieregkeeten am Service woussten. Virun allem wéi de Premier 2008 de Spezialrapport iwwert de Fonctionnement vum Service bestallt huet, hätt hien d'Membere vun der Kommissioun missen drop opmierksam maachen, dass et eng ganz Rei Dysfonctionnementer scho virdru ginn ass.

D'Enquêtëkommissioun ass der Meenung, dass déi parlamentaresch Kontrollkommissioun vum Geheimdéngscht an hirer Kontrollaarbecht gebremst ginn ass, well se keng Informatioun iwwert déi evident Dysfonctionnementer tëschent 2006 an 2009 matgedeelt kritt huet.

Et gëtt awer niewent de villen Dysfonctionnementer och Verbesserungen am Geheimdéngscht an deene leschte Joren. Och ënnert dem Här Mille sinn eng Rei Reformen ageleet ginn. Et muss een natierlech awer soen, dass déi meescht Reformen tëschent 2009 an 2013 komm sinn, an dat besonnesch ënnert dem Impuls vum neien Direkter, vum Här Patrick Heck, mat deem d'Enquêtëkommissioun och eng exzellent Zesummenaarbecht hat.

Ech zitéieren:

- méi regelméisseg Entrevuen tëschent dem Direkter a sengem Ministre de tutelle;

- Aféierung a Mise à jour vun enger Rei Instructions de service;

- zënter 2006 Erstellung vun enger Évaluation de la menace an engem Compte rendu opérationnel, déi jo elo och zënter Dezember 2011 der parlamentarescher Kontrollkommissioun endlech matgedeelt ginn;

- e verbesserten Dialog mat deenen aneren Administratiounen;

- Verbesserung vun de Relatioune mat anere Servicer, virun allem och an der EU am Beräich vum Contre-terrorisme;

- de verstäerkte Rekrutement vu Personal aus dem zivile Beräich a mat spezifesche Profiller a Fäegkeeten;

- Aféierung vu méi spezifescher an adaptéierter Formatioun;

- e verbesserte Contrôle financier interne;

- eng besser Prise de conscience um Niveau vun de verschiddene Branches d'opérations vun der Noutwendegkeet, fir sech kloer Objektiver a Visiounen ze ginn;

- Noutwendegkeet, fir Rapporte mat méi kloere methodologesche Regelen ze redigéieren;

- eng Kodifikatioun vun den Instructions de service;

- Aféierung vun enger Procédure d'autorisation, déi eng besser Traçabilitéit garantéiert;

- Mise en place vun enger Cellule juridique;

- Aféierung vun enger neier Prozedur um Niveau vum Rekrutement - haaptsächlech ass emol e Jury agesat ginn, an och mat psychologeschen Tester -;

- Ophiewe vum sougenannten „cloisonnement" duerch Aféierung vu regelméissege Réuniounen tëschent de verschiddene Branchen - ee vun de grousse Problemer tëschent 2004 an 2009 -;

- Aféierung vun enger méi systematescher Analys vun allen Donnéeën an Informatiounen, déi gesammelt ginn;

- Redefinitioun um Niveau vun den internationale Relatioune mat aneren Déngschter, mat méi groussem Schwéierpunkt op de sougenannten „internen Déngschter";

- e bessere System a méi eng grouss a besser Informatiséierung bei den Enquêten, déi vun der ANS gemaach ginn.

Wichteg ass awer och, dass d'Enquêtëkommissioun bei deene villen Entrevuë mat de Vertrieder vum Service eng ganz Rei wichteg Reforme fir d'Zukunft ënnerbreet kritt huet:

- eng Erstellung vun engem Plan de priorité fir d'Orientéierung vum Renseignement;

- eng Informatisatioun vun der Procédure fir d'Écouten unzefroen;

- Aféierung vun engem Syllabus fir Leit, déi nei agestallt ginn;

- Verbesserung vun de Kritären am Kader vun der Saisie fir d'Banque de données;

- Aféierung vun enger Procédure informatisée fir all Dokumenter am Kontext Entrée et sortie vun dësen - dat ass extrem wichteg, zemools fir dat ze verhënneren, wat an der Vergaangenheet geschitt ass, dass fréier Mataarbechter vill kënne mat eraushuelen -;

- Aféierung vun enger integréierter Prozedur bei dem „Clearing" vun de Produiten an den Analyse vum SREL;

- eng Mise au point vun den automatiséierte Prozeduren am Kontext vun der Zerstéierung vun de privaten, perséinlechen Daten duerch - endlech! - d'Schafung vun dem zukünftege Règlement grand-ducal;

- d'Schafung vu Sécherheetsprozedure fir de Fall, wou e Member vum Geheimdéngscht de Service verléisst.

De Service huet och dann nach weider Pisten detektéiert, wou Reforme misste kommen. Verschiddener dovunner sinn och vum Statsministère an dem neie Gesetzesprojet fir d'Reform vum Geheimdéngscht zréckbehale ginn a ginn och vun der Enquêtëkommissioun gréisstendeels ënnerstëtzt:

Noutwendegkeet vun engem juristesche Kader, dee méi Sécherheet brëngt am Beräich vun der Méthodologie opérationnelle - fir mech ee vun deene ganz wichtege Reformprojeten am neien Text -; Noutwendegkeet fir d'Missioune vum Service besser ze definéieren an deementspriechend och nei Aufgabefelder mat eranzebréngen, zum Beispill am Cyberberäich, wou et enorm Lacunen de Moment am Gesetz gëtt; Noutwendegkeet fir riguréis Prozeduren a Mechanismen am Beräich vum Contrôle interne anzeféieren, dëst fir eventuell Dysfonctionnementer schonn am ganz fréie Stadium ze detektéieren; eng Verbesserung vun der Gestioun vun de Ressources humaines an d'Verbesserung vun de Fonctiounsmodalitéite vum Contrôle parlementaire.

Vill vun deene geplangte Reforme sinn och schonn als konkrete Gesetzesprojet a Planung. An der leschter Auditioun mam Statsminister sinn dës vun him virgedroe ginn. Déi meescht hunn, wéi gesot, och den Accord kritt vun de Membere vun der Enquêtëkommissioun.

Weider wichteg Reforme betreffen déi operationell Methode vum Geheimdéngscht, wou vill méi e verbindlechen a strikte Kader wäert kommen. Den innenpolitesche Spionage soll ganz verbuede ginn. Eng Rei Definitioune solle méi kloer verfaasst ginn. Et kënnt eng méi kloer Definitioun iwwert den Terrorismus an d'Gesetz. D'Beamte sollen e Code de déontologie kréien an et soll eng Regel agefouert ginn, dass, wann ee fortgeet, en eng Zäit laang net a Sécherheetsfirmen an de Privatsecteur dierf schaffe goen.

Et gëtt och nach méi kloer geregelt, dass beim Fortgang aus dem Service kee Wëssen ausserhalb dierf verwäert ginn a guer keng Dokumenter dierfen erausgoen. An dann, ganz wichteg: D'parlamentaresch Enquêtëkommissioun huet och fonnt, dass ee misst am Gesetz verankeren, dass de Service an Zukunft en onofhängege Contrôle interne am Service kritt, e bësselche wéi et bei der Police e Contrôle interne gëtt.

D'parlamentaresch Kontrollkommissioun hat am November dat lescht Joer och eng ganz Rei Décisioune geholl, déi sollen hëllefen, de Contrôle parlementaire ze verbesseren: An der Zukunft soll an der Chamber en ofgesécherte Büro fir d'Kontrollkommissioun geschafe ginn, wou d'Kommissiounsmemberen zu all Moment Zougang zu hiren Dokumenter wäerte kréien. D'Kommissioun kritt och en haaptamtleche Mataarbechter. An d'Kontrollkommissioun hat och en Avis juridique zu verschiddene Punkten am Zesummenhang mat der gesetzlecher Basis vum Contrôle parlementaire an Optrag ginn.

Folgend Reforme gi virgeschloen am Gesetz 2004: eng Obligatioun op Basis vun enger regelméisseger Lëscht, déi soll erstallt ginn, déi der Commission de contrôle muss virgeluecht ginn all sechs Méint, wou d'office all Operatioune mat all hiren Detailer mussen drastoen; eng Obligatioun fir den Direkter an awer och fir de Statsminister als Supérieur hiérarchique politique, fir der Kontrollkommissioun d'office all Dysfonctionnement ze mellen, vun deem si Kenntnis hunn; e Recht fir d'Membere vun der Kontrollkommissioun, fir no baussen ze communiquéieren am Fall vun engem Dysfonctionnement - hei geet et haaptsächlech drëms, fir dann der Chamber déi och kënnen ze mellen -, an d'Méiglechkeeten, fir op permanent Experte kënnen zréckzegräifen, fir der Kommissioun zur Säit ze stoen.

De President vun der Enquêtëkommissioun, den Alex Bodry, wäert herno eng Proposition de loi déposéieren, wou déi dote Punkten, déi véier Punkten do dra sinn, déi d'parlamentaresch Kontroll betreffen, d'Kontrollkommissioun betreffen. A mir hoffen, dass déi soll séier ëmgesat ginn.

D'Enquêtëkommissioun war och der Meenung, dass am Gesetz herno soll eng Ännerung virgeholl ginn, wat d'Compositioun vun der Kontrollkommissioun ubelaangt. Si ass der Meenung, dass net méi mordicus sollen d'Fraktiounspresidenten onbedéngt dra sinn, a si ass der Meenung, dass ee misst aus deene Membere vun der Kommissioun op d'Groupes techniques zum Beispill, wann et dann am Parlament esou ee gëtt (veuillez lire: a si ass der Meenung, dass ee misst d'Membere vun der Kommissioun ausweiden op d'Groupes techniques zum Beispill, wann et dann am Parlament esou ee gëtt).

D'Enquêtëkommissioun huet sech awer och mat de Missioune vum Service beschäftegt, an dat virun allem opgrond vun engem Questionnaire, dee vun engem Member erabruecht gi war. Mir haten eng Sëtzung, an där mam Service iwwert d'Definitioune geschwat ginn ass. Et ass hei besonnesch ëm den Term „Extremismus" gaangen an ab wéi engem Stadium zum Beispill eng Associatioun dorënnerfält a wéini de Service dorop ufänkt ze schaffen.

Och wann d'Kommissioun eng ganz Rei wichteg Erklärunge vum Här Heck kritt huet, déi eis och zefriddegestallt hunn, sou konnt dësen Aspekt sécherlech net an alle Punkten ausdiskutéiert a gekläert ginn. D'Enquêtëkommissioun ass duerfir der Meenung, dass dëse Punkt an de kommende Méint weider vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun soll beaarbecht ginn.

Dann hu mer awer och nach widderspréchlech Aussoe vun Zeie misse feststellen. D'Enquêtëkommissioun huet eng Rei widderspréchlech Zeienaussoen aus verschiddenen Auditiounen erausgefiltert an dës mat den entspriechenden Extraiten aus de Verbatimen un de Parquet weidergemellt.

Ech kommen dann zu der Responsabilité pénale, administrative a politique.

Zu der penaler Responsabilitéit: D'Enquêtëkommissioun huet eng Rei Faite relevéiert, déi eng Infraktioun, laut Code pénal, kënnen duerstellen, a si huet déi och mat den entspriechenden Dokumenter un d'Justizbehörde weidergeleet.

Laut Informatioun vum Parquet sinn à l'état actuel, also zu deem Zäitpunkt, wou d'Kommissioun hire Rapport ofgeschloss huet, scho folgend Instruktiounen opgemaach ginn: d'Affär ronderëm de Loyer vum Här Reuter, de Volet vum Enregistrement tëschent dem Här Mille an dem Premierminister - hei geet et awer virun allem drëms, wéi vill Kopië gemaach gi sinn a wien déi Persoune sinn, déi déi Kopië kritt hunn -; den heemlechen Enregistrement vun engem Fonctionnaire vun dem Briefing tëschent dem Stats- an dem Justizminister am Joer 2006; de Volet vum Akaf vu fënnef Autoen am Numm vum Service fir Privatzwecker; zu den illegalen Tëlefonsécouten.

Zu zwee weideren Dossieren ass de Parquet no drun, weider Instruktiounen opzemaachen: d'Affär „Katana", also déi Pädophiliegeschicht, déi vun der Police parallèle; eng Operatioun och nach am Kader vum Antiterrorisme, déi festgestallt ginn ass.

Eng Rei vun deenen Aktiounen, déi ech elo opgezielt hunn, riskéieren ënnert d'Prescriptioun ze falen. D'Enquêtëkommissioun ass der Meenung, dass, wann déi matzäiten dénoncéiert gi wären, dëst hätt kënne verhënnert ginn. Si bedauert dëst a fënnt, dass dëst fir e Rechtsstat ganz onzefriddestellend ass.

Zweetens, déi administrativ Responsabilitéit: D'Gesetz vum 16. August 1979 fixant le statut général des fonctionnaires gesäit Folgendes vir: «Tout manquement à ses devoirs statutaires expose le fonctionnaire à une sanction disciplinaire sans préjudice de l'application éventuelle d'une sanction pénale.» Mä och hei gëtt et Prescriptiounsdélaien. Hei sinn et dräi Joer no dem Manquement, dee geschitt ass, ausser wann eng Infraction pénale virläit. D'Enquêtëkommissioun bedauert dëst, well et ass d'Resultat, well net matzäite reagéiert ginn ass.

D'Enquêtëkommissioun huet vill Faite festgestallt, déi Disziplinarmoossnamen hätte missen déclenchéieren. Aktuell sinn awer der schonn zwou déclenchéiert ginn. Anerer missten, laut der Kommissioun, schnell déclenchéiert ginn, zum Beispill, der Kommissioun hirer Meenung no, géint de fréieren Direkter, den Här Mille, an och géint de fréieren Agent, den Här Mandé.

Drëttens: déi politesch Responsabilitéit. „De Geheimdéngscht war net meng éischt Prioritéit." Dëst war d'Ausso vum Statsminister, sougutt a senger Auditioun wéi an der Kommissioun wéi och an enger Pressekonferenz. Dës Wierder drécken e gewëssene Manque d'intérêt aus. Op där anerer Säit hunn eng Rei Zeien dëser Ausso awer och widdersprach, muss ee soen. Ee Geheimdéngscht, deem seng Aktivitéit an der Essenz ebe geheim ass, ebe geheim si muss, muss awer vun de politesche Responsabel onbedéngt eescht geholl ginn a suivéiert ginn.

Wat déi politesch Responsabilitéit ubelaangt, esou ass et schwiereg, eng Gesamtbewäertung ze gi fir déi Period virun dem Vote vum Reformgesetz vun 2004. D'Enquêtëkommissioun konnt awer duerch den alen Archiv feststellen, dass et och déizäit schonn Elementer gi sinn, déi de legale Kader dépasséiert hunn. Och wann déi Zäit kloer am Kader vum Kale Krich a vun den Obligatioune par rapport zur NATO stoung, esou hunn déi noriichtendéngschtlech Recherchë sech net all an der Rumm vun dem Gesetz ronderëm d'Sécherheet vum Stat respektiv vum Dateschutz beweegt, mä si carrément och an de Beräich gaange vun der innenpolitescher Spionage. Et sinn hei eng Rei Verletzunge vu konstitutionelle Rechter respektiv vun internationale Konventioune festzestellen. D'Fro vun der Verantwortung vun de fréiere Statsministere Werner, Thorn a Santer ass donc och do gestallt.

D'Enquêtëkommissioun huet sech dunn awer méi mat der politescher Responsabilitéit vum aktuelle Statsminister beschäftegt. Dat och, well de Gros vun de festgestallten Dysfonctionnementer eben an der Period tëschent 2004 an 2009 stattfonnt huet, mä awer och, well den aktuelle Statsminister schonn zënter Enn 1995 déi iewescht Autoritéit vum Geheimdéngscht ass.

Hei ass et awer och wichteg, de Wonsch vum Législateur vun 2004 ze berücksichtegen, deen d'Verantwortlechkeet vum Statsminister kloer festgehalen huet. An ech zitéieren: «Le Premier Ministre exerce l'autorité politique sur le service. Il est le supérieur hiérarchique de ses agents. Le service lui-même est une administration comme les autres et le Premier Ministre est politiquement responsable de son action devant la Chambre et le pays, comme l'est tout ministre pour les administrations sur lesquelles s'exerce son autorité.»

Den deemolege Rapporteur vum Gesetz huet a sengem Rapport zur nei agefouerter parlamentarescher Kontrollkommissioun och nach Folgendes preziséiert: «qu'il s'agissait de concevoir un contrôle démocratique du SRE au-delà de la surveillance quotidienne exercée sur lui...», also op de Geheimdéngscht, «...par le Premier Ministre et que le contrôle parlementaire s'exerce notamment à travers des réunions avec le directeur du SRE.»

De Législateur hat deemno 2004 ganz kloer ni d'Absicht, fir gedeelte Responsabilitéite fir de

Geheimdéngscht tëschent der Regierung an dem Parlament anzeféieren. Et muss een och soen, dëst wär am Sënn vun der Gewaltentrennung völleg absurd.

Den Artikel 78 vun eiser Constitutioun seet, dass d'Ministere responsabel sinn. Et gëtt an der Politik donc eng objektiv ministerlech Responsabilitéit, souguer dann, wann et keen noweisbare Feeler vum Minister am Fall vun engem Dysfonctionnement an enger staatlecher Verwaltung gëtt. Dës Responsabilitéit ass engagéiert, wann eng Administratioun schlecht fonctionnéiert respektiv wann d'Organisatioun feelerhaft ass oder de Contrôle net fonctionnéiert. Wann eppes schifleeft, dann huet de Minister d'Verflichtung, déi néideg Korrektive virzehuelen.

Et ass richteg, dass de Statsminister am Allgemenge punktuell déi néideg Instruktioune ginn huet un den Direkter vum Geheimdéngscht, fir Saachen ze änneren oder ze stoppen. Generell huet hien no dem Gesetz an am Interessi vum Stat gehandelt. Hie wollt de SREL moderniséieren a säi Fonctionnement verbesseren.

Op där anerer Säit ass et awer festgestallt, dass hien net konnt déi néideg Zäit opbréngen, fir de Service ze dirigéieren an ze iwwerwaachen, deen awer duerch seng speziell Aufgaben a seng speziell Pouvoire muss regelméisseg am Alldag iwwerwaacht ginn. D'Ëmsetzung vun de Reforme war och lues an eng ganz Rei Exekutiounsmesuren, déi souguer am Gesetz virgesi waren an déi wichteg ware fir de gudde Fonctionnement vum Service, sinn net ëmgesat ginn.

Och de Fait, dass déi parlamentaresch Kontrollkommissioun an den éischte Joren, wou se existéiert huet, ze vill passiv war an dass hir Aarbecht net iwwert de formale Contrôle erausgaangen ass, ännert näischt un där direkter Responsabilitéit vum Minister, déi sech op engem ganz aneren Niveau befënnt.

Dëst ass ëmsou méi wouer, well et haut etabléiert ass, dass de Marco Mille d'Kontrollaarbecht vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun nëmmen op déi generell Aktivitéiten ageschränkt huet an den Deputéierten doduerjer och keng Informatiounen iwwer Detailer vun den Operatioune ginn huet.

Niewent der objektiver Responsabilitéit vum Minister gëtt et awer och nach eng subjektiv Verantwortung vum Statsminister. Et geet hei drëms, dass de Statsminister vun enger Rei penale Faite Bescheed wousst oder Kenntnis hat vun Akten, déi eng disziplinaresch Konsequenz verlaangt hätten, an dass hien déi penal Faiten net de Justizautoritéite gemellt huet respektiv virun allem keng disziplinaresch Moossname getraff huet. An d'Informatiounspolitik vum Statsminister par rapport zur parlamentarescher Kontrollkommissioun war ganz lückenhaft.

Et ass sécher luewenswäert, dass de Statsminister esou virgaangen ass, fir der Reputatioun vum Service no baussen net wëllen ze schueden. Mä dës Virgehensweis ass awer total kontraproduktiv gewiescht. Haut huet d'Image de marque net nëmme vun dem Service, mä vum ganze Stat vill méi e grousse Schued doduerjer erlidden. Doriwwer eraus riskéieren déi Schëlleg duerch d'Prescriptiounsdélaien och nach a ville Fäll weder penal nach disziplinaresch Sanktiounen, wat e staarke rechtsstaatleche Problem opwërft.

Sechs Beräicher huet d'Enquêtëkommissioun festgehalen, wou fonnt gëtt, dass de Statsminister eng subjektiv Responsabilitéit huet: éischtens, déi innenpolitesch Spionage; zweetens, de schlechten interne Fonctionnement vum Service; drëttens, déi mangelhaft Informatiounspolitik par rapport zur Kontrollkommissioun; véiertens, déi ganz Operatiounen, déi sech ausserhalb vun dem legale Kader beweegt hunn; fënneftens, d'Netweidergi vu Faiten, déi eventuell kéinten Déliten duerstellen; sechstens, déi grav operationell Dysfonctionnementer, déi ouni disziplinaresch Suitë bliwwe sinn.

D'Commission d'enquête hält duerfir fest, dass de Statsminister net nëmmen eng ganz limitéiert Emprise op säi Service hat an dass en eng ganz Rei Irregularitéiten, vun deenen hie wousst, net esou behandelt huet, wéi se hätte misse behandelt ginn. D'Enquêtëkommissioun bedauert, dass en zu deem Moment, wou hien déi parlamentaresch Kontrollkommissioun am Joer 2008 beoptragt huet, e Spezialrapport iwwert de Fonctionnement vum SREL ze maachen, d'Deputéiert net iwwert déi Dysfonctionnementer informéiert huet, vun deenen hien awer scho laang virdru wousst.

D'Enquêtëkommissioun muss haut och mat Bedauere feststellen, dass souguer während hiren Aarbechten fir de Gros vun den Affären, déi se opgeschafft huet, d'Press den Élément déclencheur dovunner war. Ouni d'Press hätt och d'Enquêtëkommissioun net vill an deem Dossier hei erausfonnt. All déi Spuren, déi mer kritt hunn, hu mer fir d'Éischt iwwert d'Press kritt, an dat huet eis erlaabt, du méi verdéifte Recherchen ze maachen.

D'Enquêtëkommissioun bedauert, dass de Statsminister net spéitstens beim Asetze vun der Enquêtëkommissioun säi Mangel u proaktiver Informatiounspolitik opginn huet. Et geet donc aus deem ganze Rapport kloer ervir, dass déi politesch Responsabilitéit vum Statsminister engagéiert ass.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Enquêtëkommissioun ass an hirer grousser Majoritéit der Meenung gewiescht, dass mer och an Zukunft e Geheimdéngscht brauchen. Dëse muss awer staark reforméiert ginn. D'Enquêtëkommissioun huet awer och nach festgehalen, dass den Dossier Geheimdéngscht net zou ass. Niewent de wichtege Reformen, déi elo schnell musse kommen, soll am Fall, wou dat noutwendeg ass, entweder déi parlamentaresch Kontrollkommissioun vum Geheimdéngscht, eng Spezialkommissioun oder eng normal Chamberskommissioun sech deem unhuelen.

D'Enquêtëkommissioun huet déi Analyse gemaach an hir Konklusioune gezunn. Si huet hir Recommandatioune gemaach a si huet déi penal, déi disziplinaresch an déi politesch Responsabilitéite festgestallt. Et ass haut un der Chamber, ze beuerteelen, wat fir politesch Konsequenzen déi politesch Responsabilitéit mat sech zéie soll.

Ech soen lech Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. le Président.- Merci dem Här Rapporteur Bausch. An elo kritt d'Wuert den Här Statsminister Jean-Claude Juncker. Här Statsminister, Dir hutt d'Wuert.

M. Jean-Claude Juncker, *Premier Ministre, Ministre d'État*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wann ech ufänken ze schweessen, dann ass dat net, well ech Angscht hätt, mä well et periodesch schrecklech waarm heibanne gëtt.

Ech géif gäre Stellung huelen, Här President, zu dem Rapport vun der parlamentarescher Enquêtëkommissioun iwwert de Geheimdéngscht. Ech hu mir dofir keng véier Stonne gefrot, wéi ech dat heiansdo konnt liesen. Dofir ass et richteg dass Der richtegstellt, dass d'Chamber mech och net op zwou Stonnen huet brauchen zréckzestutzen - méi wéi zwou Stonnen hat ech net vir.

D'Geheimdéngschter si weltwäit am Gespréich, wann ech d'Zeitungen den Ament richteg liesen. Dat ass de Fall an den USA, dat ass de Fall an England, dat ass de Fall a Frankräich, dat ass de Fall an Däitschland; Däitschland, wou de Geheimdéngschter éischter virgeworf gëtt, net alles verhënnert ze hunn, wat mat doudege Mënsche gëendegt huet - d'Inaktioun vun de Geheimdéngschter do.

Ech sinn 1995 Statsminister ginn, net wéi den Här Bausch sot, um Enn vum Joer, mä am Ufank vum Joer. Ech sinn et also scho méi laang wéi Der gemengt hutt, Här Bausch! A wéi ech Statsminister gi sinn, hunn ech d'Geheimdéngschtwelt entdeckt. Ech hu se virdrun net kannt. Dat ass eng geheimnisvoll Welt, dat ass eng Welt, déi sech duerch hir Opacitéit auszeechent. Ech hu mech mat neie Begréffer misse familiariséieren: Sourcen, Informanten, Agenten, Operatiounen. Ech si Realitéite begéint, vun deenen ech mer a mengem Liewe virdrun net virstelle konnt, dass een e géif begéinen.

Ech hunn dichteg Agente kennegeléiert, ech hu Paranoiker kennegeléiert, ech hu Mythomane kennegeléiert. An et ass net ëmmer ganz liicht, dat alles auserneenzehalen, well een, deen dichteg ass, ass net ëmmer dichteg, an een, dee Mythoman ass, ass net ëmmer Mythoman, an een dee Paranoiker ass, deen ass net permanent vu Paranoia besiess. Do brauch een eng gewëssen Zäit, ier ee sech doranner erëmfënnt.

Deen Ableck, deen ech hat, deen huet mech virsiichteg gi gelooss am Ëmgank mat Informatiounen, déi engem vun deem beschriwwene Persounekrees do zoubruecht ginn. Och sinn ech virsiichteg ginn, wat Informatiounen ubelaangt, déi engem aus dem Ausland via Geheimdéngscht zougänglech gemaach ginn.

Ech hat natierlech, ier ech Statsminister gi sinn, scho vum Spëtzeldéngscht - esou hu mir dee jo fréier genannt - héieren. Déi eng wollten en ofschafen, déi aner wollten e bäibehalen, ech wollt e reforméieren. Dat hunn ech 1995 direkt hei am Parlament ugekënnegt, an dunn hu mer en éischte Projet de loi gemaach, dee mer 1998, 1999 an där deemoleger CSV/LSAP-Koalitioun op den Orde du jour vum Conseil geholl hunn. Deen ass um Widderstand vu sozialistesche Ministere gescheitert. Wéi ech soe muss, zu Recht gescheitert, well déi Argumenter, déi notamment vum Här Bodry - dee war deemools Minister vun der Arméi - virbruecht gi waren, Hand a Fouss haten, sou dass ech dat net als Kritik soen, mä als e prozeduralen, zäitlechen Oflaf.

Du si mer an där Regierung duerno - CSV/DP -, déi eng Reform vum Geheimdéngscht an hire Koalitiounsprogramm opgeholl huet, virugefuer, un där Reform ze schaffen, bis zum 11. September 2001 - Dag, deen ech net vergiessen! Do hate mer Sitzungen den Dag selwer mat der Madame Polfer, mat dem Här Frieden, mat aneren, an och an deene Wochen duerno. An deemools huet d'Welt vun de Geheimdéngschter sech radikal geännert, radikal geännert!

An dunn hu mer décidéiert - dat ass vun der deemoleger Oppositioun och kritiséiert ginn -, déi Aarbechten op Äis ze leeën, well et net gutt war, hu mer fonnt, fir am Äifer vum Gefecht ënnert dem Androck vun där Ëmartikuléierung vun de geheimdéngschtlechen Aktivitéiten europa- a weltwäit ze séier ze schéissen.

Wéi d'Situatioun sech erëm e bësse berouegt hat - net d'Situatioun um Terrain, mä déi politesch Diskussioune weltwäit -, hu mer dann déi Reform am Joer 2004 gemaach, där hire wiesentlechen Aspekt an der Aféierung vun engem parlamentaresche Kontrollgremium fir de Geheimdéngscht besteet.

Ech hu gesot, an dat ass richteg - firwat soll ech dat haut net nach eng Kéier widderhuelen? -, dass de Geheimdéngscht net meng éischt politesch Prioritéit war. Ech wënschen dem Land iwwregens net ee Statsminister, deem seng éischt Prioritéit de Geheimdéngscht ass! Ech wënschen dat wierklech net. Well ech hat an där Zäit, an och elo nach, och vill aner Saachen ze dinn, wéi mech mat der Surveillance quotidienne vum Geheimdéngscht selwer ze beschäftegen. Mir hunn aner Problemer hei am Land, déi mussen och traitéiert ginn, déi hunn déizäit missen traitéiert ginn, déi mussen och elo traitéiert ginn.

Déi Tatsaach, dass ech gesot hunn, wat och aner Statsministeren an hiren Auditioune gesot hunn an all meng Virgänger, déi ech periodesch an deenen Affäre consultéiert hunn, mir och ëmmer erëm bestätegt hunn, déi Tatsaach, dass dat net déi éischt politesch Prioritéit war, huet mech awer net dovun ofgehalen, vun 2004 u Stéck fir Stéck a lues a lues Reformen am Geheimdéngscht erbäizeféieren, mat deenen zoustännegen Direkteren, och mam Här Mille, a virun allem mam Här Heck.

De Rapport vun Ärer Enquêtëkommissioun lëscht - ech maachen dat graff - 25 Ëmännerungen op, déi an deene Jore virgeholl gi sinn. Den Här Bausch war esou gentil, och korrekterweis der e ganze Koup - ouni an den Detail ze goen, well soss schwätze mer iwwer soss näischt wéi doriwwer hei - opzezielen. An 13 där Ëmstellunge sinn nach amgaangen.

Obschonn dat net meng éischt politesch Prioritéit war, hunn ech mech awer ëm de Geheimdéngscht bekëmmert.

Den Här Fayot, deen huet bei där leschter Auditioun vum aktuellen Direkter vum Geheimdéngscht emol nogefrot, ob dann déi Ëmännerungen eenzeg an eleng am Gaart vum Geheimdéngscht gewuess wieren oder ob et do och e politeschen Input vum zoustännege Minister gi wier. A korrekterweis huet den Här Heck gesot, natierlech wier et do e politeschen Input ginn. An déi Inputen do, déi koumen an deene ville Sitzungen, déi de politesche Chef - de Statsminister - vum Geheimdéngscht mat den Direktere vum Geheimdéngscht hat. Et war net meng éischt politesch Prioritéit, mä an der Moyenne hat ech zéng bis zwielef Sitzungen mam Direkter vum Geheimdéngscht pro Joer.

Ech war scho Chef vu ville Verwaltungen, mä Dir fannt keen aneren Direkter vun iergendenger anerer Verwaltung, mat där ech eppes ze dinn hat, sauf wa mer eng Steierreform preparéiert hunn, wou ech mech esou oft mat den Direktere vun deene Verwaltunge getraff hätt, fir dann iwwer alleguer déi Punkten, déi de Kolleeg Bausch hei virgedroen huet, ze diskutéieren an déi lues a lues an engem pluriannuelle Programm ëmzesetzen.

Den deemolegen Direkter vum Geheimdéngscht, de Marco Mille, huet 2004, soubal wéi d'Gesetz gestëmmt war, mech mat engem pluriannuelle Programm beschäftegt, deen an dräi Etappen iwwer e puer Joer sollt ëmgesat ginn, notamment wat den interne Fonctionnement vum Geheimdéngscht ubelaangt. An déi Aarbechte sinn och gemaach ginn, an déi Aarbechten, déi gi virun.

D'Kommissioun stellt jo och fest, ech hätt mer Méi ginn, de Fonctionnement vum Geheimdéngscht ze verbesseren. Dat ass eng kleng Beschreiwung fir vill Sitzungen, déi stattfonnt hunn, mä ëmmerhin d'Unerkennung dovun, dass sech beméit ginn ass, fir den interne Fonctionnement vum Geheimdéngscht ze verbesseren.

Ech hunn déi Commission de contrôle parlementaire, d'parlamentaresch Kontrollkommissioun, ëmmer eescht geholl - ech muss nach eng Kéier dorop zréckkommen -, ënner anerem och doduerch, dass ech se am Joer 2008 opgrond vun den einschlägege Gesetzesbestëmmunge gefrot hunn, fir dräi prezis Rapporten ze maachen, dovun een iwwert den interne Fonctionnement vum Geheimdéngscht. An dat setzt sech an an e Procédé, dee sech iwwer eng laang Zäit erstreckt huet.

2004 ass en Audit duerch eng schwedesch Firma vum Geheimdéngscht gemaach ginn. Doropshin hu mer mam Direkter vum Geheimdéngscht e pluriannuelle Programm, deen an dräi Etappe sech sollt ofwéckelen, opgestallt. An dee Rapport iwwert de Fonctionnement, den internen, vum Geheimdéngscht, deen ech gefrot hu bei deenen, déi och eppes vu Geheimdéngschtaffäre kennen, nämlech bei der parlamentarescher Kontrollkommissioun, war u sech duerch d'Absicht begrënnt, sech iwwert deen interne Reformprozess eraus weider iwwert den interne Fonctionnement vum Geheimdéngscht Gedanken ze maachen. Also, eng Associatioun vum Parlament un dem interne Fonctionnement vum Geheimdéngscht, wat soss net geschitt! Mä de Statsminister ass och deen Eenzegen, deen eng permanent Kontrollkommissioun op enger vu senge Kompetenze schaffen deet. An dofir war et och normal, fir dat esou ze maachen.

Elo huet den Här Bausch, wéi d'Kommissioun och, sech mat engem ganze Problempak vu punktuelle Virgäng an Netvirgäng auserneegesat, zu deenen ech, an dat dauert leider e bësse laang, muss Stellung bezéien.

Dat Éischt, wat d'Enquêtëkommissioun bemängelt, ass, dass deen interministerielle Comité, deen am Artikel 3 vum Gesetz vun 2004 virgesinn ass, fir d'Aarbechte vum Geheimdéngscht a vun de Polizeiservicer ze koordinéieren, dass deen ni zesummegeruff gi wier.

Ech hunn eng Rei Saache geännert, wéi ech an de Ministère d'État komm sinn, geännert op wiesentleche Punkten. Nämlech hunn ech, anescht wéi dat virdru geschitt ass, all zoustänneg Ministeren, all Ministeren zoustänneg fir sécherheetsrelevant Froen hei am Land, enkstens un den Aarbechte vum Geheimdéngscht associéiert: den Ausseminister, de Justizminister, de Finanzminister, den Innenminister, de Wirtschaftsminister an den Transportminister ënner aneren. Vun deem Dag un, wou ech an deem Geheimdéngscht sinn, kréien déi Ministeren all relevant Noten, déi hir Departementer direkt oder indirekt betreffen, zougestallt.

An deem leschte Joer si 500 Rapporte vum Geheimdéngscht gemaach ginn, déi eng large Diffusioun ënnert de Membere vun der Regierung fonnt hunn. An deene Jore virdru sinn der vläicht dräi, véier d'Joer gemaach ginn.

Ech hunn, wann eng nei Regierung komm ass, zum Beispill '99, wéi d'Kolleege vun der DP an d'Regierung komm sinn, dem Direkter vum Geheimdéngscht geschriwwen, e soll sech direkt Rendez-vouse froe bei alle Ministeren, fir se ze informéieren iwwer dat, wat de Geheimdéngscht wier a wat de Geheimdéngscht géif maachen, mat besonneschem Insistéieren op Ausseminister, Arméiminister a Wirtschaftsminister.

Et war also ni meng Absicht, de Geheimdéngscht ze gebrauchen zu eegenen Zwecker, wéi dat a villen Zeitunge geschriwwe gëtt, mä de Geheimdéngscht als eppes erschéngen ze loossen, wat der ganzer Regierung, soufern vun deene Froe betraff, zur Verfügung géif stoen.

Ech hu festgestallt mat der Zäit, dass d'Zesummenaarbecht tëscht dem Geheimdéngscht an de Justiz- an de Polizeiautoritéiten net gutt wier. Dat hu mer och zesummen an där Regierung, déi 1995 bis 1999 amtéiert huet, festgestallt. Notamment den Här Bodry - nach eng Kéier hien - huet sech doriwwer dauernd beklot, a méi spéit den Här Wolter och. Vum Joer 2000 un hunn ech de Generalsekretär vun der Regierung domat chargéiert gehat, derfir ze suergen, dass déi Koordinatioun besser géif funktionéieren. Et gëtt haut och iwwregens keng Kloe méi vun der Police oder vun der Justiz, dat heescht, an hirem Deel Parquet, dass déi Zesummenaarbecht net gutt wier.

An Ären Auditiounen huet de Procureur général haut, Procureur d'État à l'époque, ausgesot, d'Kooperatioun tëscht dem Parquet an dem Service de Renseignement hätt sech fundamental doropshi geännert an hien hätt an der Moyenne eng Réunioun pro Mount mam Direkter vum Geheimdéngscht gehat. Réuniounen, op déi ech gehalen hunn, well den Direkter vum Geheimdéngscht notamment zoustänneg war, fir allen aneren Autoritéiten, judiciaires ou de police, relevant Informatiounen zoukom-

men ze loossen, déi de Geheimdéngscht am Kader vu sengen Aarbechte kritt huet an déi awer interessant wiere fir déi aner, Police a Justiz, fir deenen dat zoukommen ze loossen. D'Regel war an d'Regel ass, dass den Direkter vum Geheimdéngscht d'Justiz an d'Polizei iwwer Erkenntnisser an iwwer Informatiounen an d'Bild setzt, déi de Geheimdéngscht beim Ofschaffe vu sengen Dossiere sech konnt zoueegnen.

Mir hu regelméisseg, dofir hunn ech jo genuch Zeien hei am Land - hei am Sall, pardon! -, iwwer Geheimdéngschtaspekter am Conseil de Gouvernement geschwat, soudass et mir geschéngt huet, dass dat, wat dee Comité interministériel hätt kënne maachen, de toute façon an nach wiesentlech besser gemaach géif ginn duerch déi Method, déi ech do gewielt hat, wéi duerch dat einfacht Verweise vun deenen Aspekter vun der Zesummenaarbecht an ee Comité interministériel. De Comité interministériel huet net getagt, well dee Comité interministériel huet et de facto permanent ginn.

D'Enquêtëkommissioun beschäftegt sech zu Recht laang mat der Wirtschaftsspionage. Ech wëll soen, och wann ech gesot hunn, de Geheimdéngscht wier net meng éischt politesch Prioritéit gewiescht, dass ech awer a Saache Geheimdéngscht e puer Prioritéiten hat. Ech hu mech bekëmmert ëm de Kampf géint den Terrorismus a géint d'Menacen, déi et am terroristeschen Emfeld zu Lëtzebuerg gëtt. Dorëms hunn ech mech intensiivst bekëmmert. Ech hu mech bekëmmert ëm d'Proliferatioun, dat heescht d'Weiderverbreedung vu Masseverniichtungswaffen, soufern wéi déi Weiderverbreedung iwwer Lëtzebuerg géif lafen. An ech hu mech ganz staark interesséiert fir d'Ofwier vun der Wirtschaftsspionage, déi zu Lëtzebuerg grasséiert.

D'Kommissioun - d'Commission d'enquête - seet, de Service de Renseignement, deen hätt e bëssen eng extensiv Konzeptioun gehat vun der Definitioun vum Espionnage économique, ënner anerem, well e sech och quasi agemëscht hätt an d'Prospection économique.

Dann zitéiert d'Kommissioun wirtschaftlech Prospektioun, déi am Irak gemaach ginn ass, a Libyen an a Kuba gemaach ginn ass. An och an deem Zesummenhank referéiert Är Commission d'enquête sech op ee Rapport vun engem héije Beamten aus dem Wirtschaftsministère, Herr Knebeler mat Numm, un d'Regierung am Zesummenhank mat dem Espionnage économique.

Dee Rapport hunn ech ni gesinn, ech hunn deen ni kritt. Ech hunn erkläert an dem Här Bodry senger Enquêtëkommissioun, dass de Geheimdéngscht periodesch associéiert ginn ass un der Preparatioun vu Wirtschaftsmissiounen - vun dem Wirtschaftsministère associéiert ginn ass un der Preparatioun vu Wirtschaftsmissiounen.

An ech hunn och de Wirtschaftsminister gebieden, d'parlamentaresch Kontrollkommissioun doriwwer ze informéieren, wat och geschitt ass. Esou sinn zum Beispill circonstanciéiert - ech denke circonstanciéiert - Rapporte gemaach ginn iwwer Wirtschaftsmissiounen am Irak, a Libyen an a Kuba, wourunner Der gesitt, dass de Geheimdéngscht haaptsächlech do u Wirtschaftsmissiounen associéiert ass, wou d'demokratesch Qualitéit vun de Länner engem net direkt an d'A spréngt a wou et wichteg war, dass de Wirtschaftsminister, wann en Interlocuteure begéint huet - aner Ministeren, Betriber, wirtschaftlech Acteuren -, ganz genee wousst, mat wiem en do géif schwätzen.

Et ass ganz vill geschriwwe ginn a geschwat ginn iwwer eng Wirtschaftsmissioun, déi am Nordirak stattfonnt huet. Ganz vill ass doriwwer geschwat ginn, an et si jo och Fotoen op där Rees gemaach ginn - déi ech extrem bedaueren, niewebäi bemierkt!

Wéi ass et zu där Operatioun komm, zu där Visite? Ganz einfach: well de Geheimdéngscht op enger Antiterrormissioun am Irak war. Dat muss sinn. Well et komme jo och Iraker periodesch op Lëtzebuerg. An dunn huet den Direkter vum Geheimdéngscht dem Wirtschaftsminister matgedeelt, op der Plaz wier festgestallt ginn, och an de Gespréicher mat deenen Nordiraker, dass do awer vill wirtschaftlecht Potenzial kéint leie fir Lëtzebuerg. An den Direkter vum Geheimdéngscht war u sech och gehalen, dem Wirtschaftsminister déi Informatiounen opgrond vum Artikel 3 vum Gesetz vun 2004 iwwert d'Coordination interministérielle matzedeelen.

Doropshin huet den Här Krecké décidéiert - ech war domat d'accord, well mir hunn doriwwer geschwat -, eng Prospektioun an dem Nordirak ze maachen, an en huet de Concours bei der Virbereedung vun där Visite vun dem Service de Renseignement gefrot. Dat ass alles aktekundeg. Et steet awer net am Rapport vun der Commission d'enquête - aus Grënn, déi ech net kennen. Et ass och vläicht net noutwendeg gewiescht, mä et ass ee Beispill, wat weist, wéi déi Saache gaange sinn. Et hätt ee jo de fréiere Wirtschaftsminister, den Här Krecké, kënnen an d'Commission d'enquête ruffen, fir sech méi am Detail iwwer esou Operatiounen informéieren ze loossen.

Dann hu mer e ganzt Gespréich iwwert d'Zesummenaarbecht tëscht der parlamentarescher Kontrollkommissioun an de Regierungsinstanzen, an haaptsächlech dem Statsminister. Et gëtt gesot - den Här Bausch huet dat och hei virgedroen -, de Statsminister, deen hätt d'Kommissioun net iwwer Dysfonctionnementer, déi am Geheimdéngscht waren, informéiert, an zwar net zu deem Moment, wou se sech ofgespillt hätten.

Ech wëll nach eng Kéier drun erënneren, dass ech eppes agefouert hunn - mä dat hunn ech an den Auditioune beim Här Bodry gesot -, wat et virdrun net ginn ass, nämlech e semestrielle Bericht iwwert d'Gesamtmenace, déi et zu Lëtzebuerg gëtt, dee kréien d'Membere vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun zougeleet, an och e semestrielle Bericht iwwert déi Operatiounen, déi um Terrain lafen.

Ech hunn och viru Méint décidéiert, dass ech misst - ech hunn am Joer 2009 décidéiert, dass ech gären e monatleche Bericht hätt, fir mech, iwwert d'Aarbechte vum Geheimdéngscht um Terrain -, an ech hu viru Méint décidéiert, dass dat och der parlamentarescher Kontrollkommissioun misst zougänglech gemaach ginn. Den Direkter vum Geheimdéngscht huet lech hei gesot, bei senger leschter Auditioun, dat géif och elo geschéien. Et ass net, dass et net scho längst hätt solle geschéien!

Ech wëll hei feststellen, ouni dass ech doraus iergendee Virworf konstruéieren - well ech hu keng Loscht, mech hei hanner aneren ze verstoppen, obschonn vill anerer sech hanner mir verstoppen an dëser Affär -, ech wëll hei drop opmierksam maachen, dass d'parlamentaresch Kontrollkommissioun d'Fakultéit, d'Méiglechkeet vum Artikel 15 vum Gesetz iwwert de Geheimdéngscht net genotzt huet, fir spezifesch Kontrollen zu spezifeschen Dossieren ze maachen, obschonn d'Gesetz virgesäit, dass all Agent vum Geheimdéngscht vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun ka geruff ginn an dass mat deem kann iwwert d'Operatiounen diskutéiert ginn.

D'Aféierung vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun, wat eigentlech e breede Konsens hei am Haus ëmmer fonnt huet an och nach fënnt - an d'parlamentaresch Kontrollkommissioun soll jo méi Moyene kréien, woumat ech ausdrécklech averstane sinn -, déi Aféierung, dat war keen neutralen Akt. Dat war net eng Kommissioun, wéi et och aner Kommissioune gëtt. Dat war schonn ee qualitative Quantesprong, wéi och aus dem Exposé des motifs vum Gesetz vun 2004 ervirgeet, wou gesot ginn ass am Regierungsexposé des motifs, dass d'Regierung der Chamber géif e System proposéieren, deen hir et géif erlaben, ouni Intermédiairen deen neie Service kënnen ze kontrolléieren, dee mer duerch d'Gesetz vun 2004 jo e bësse liicht anescht ausgeriicht hunn.

An dass déi Kontroll, déi d'parlamentaresch Kontrollkommissioun maache kann - och mécht -, net en ordinäre Contrôle wier, geet och aus de Rieden ervir, déi gehale gi si bei der Aféierung vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun. Notamment huet Äre Rapporteur deemools gesot: „Déi Kontrollkommissioun", ech zitéieren en, „huet ganz vill, wann ech mech däerf esou ausdrécken, Pouvoiren. Esou datt mer gesinn, datt et hei net esou eng Kontroll fir de Schäin ass, mä datt et eng effektiv an eng reell Kontroll ass, wann dann d'Kommissioun déi Kontroll, esou wéi se hei virgesinn ass, och definitiv wëllt exercéieren". Dat steet am Rapport, an den Ausféierunge vum Rapporteur zum Gesetz vun 2004.

Et gëtt mer virgeworf, dass ech den Direkter vum Geheimdéngscht mat der Obligatioun chargéiert hätt, d'parlamentaresch Kontrollkommissioun ze informéieren. Dat gëtt mer bal esou ausgeluecht, wéi wann ech selwer keng Loscht gehat hätt, fir dat ze maachen, well ech dat jo net ënner menge politesche Prioritéite gesinn hunn. Ech hunn deem Direkter vum Geheimdéngscht, dem Här Mille, gesot, e misst alles - alles! -, wat e mir géif soen, och an der parlamentarescher Kontrollkommissioun virdroen. Alles! Ech hunn Zeien dofir. Den Här Mille streit dat iwwregens net of an Ären Auditiounen. Dat kann ee widderhuelen, dass en dat net ofgestridden huet.

Den Henri Grethen, fréiere liberale Wirtschaftsminister a liberale Fraktiounschef - ee gudde Mann fir de Rescht, ansonsten d'Regierung en net nach verlängert hätt, an typescher CSV-Stat-Manéier, fir Member vun der Cour des Comptes ze ginn, wat eng Aarbecht ass, déi en exzellent, exzellent mécht -, deen huet mech autoriséiert, a sengem Numm lech haut ze soen, dass ech hien, wéi en deen éischte President ginn ass vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun, an den Direkter Mille a mäi Büro bestallt hunn an en présence vum Här Mille a vum Här Grethen gesot hunn: „Alles, wat mir gesot gëtt, dat muss och an der parlamentarescher Kontrollkommissioun ausgesot ginn!". Den Här Grethen hätt dat och ganz gären an der Commission d'enquête parlementaire gesot. Alles!

Et gëtt gesot, ech hätt jo deemools schonn un der Integritéit vum Direkter vum Service de Renseignement Zweifele kënnen hunn. Ech hat awer keng Zweifelen un deem senger Integritéit. Am Géigendeel, ech hunn him vertraut, wéi d'ailleurs mir jo alleguer mussen zouginn, och d'Membere vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun, deenen doraus nu wierklech kee Stréck ze dréinen ass, dass se dat gemaach hunn.

De Procureur d'État Biever huet gesot hei an der Commission d'enquête, en hätt ëmmer integraalt Vertrauen an den Här Mille gehat. Et ass eréischt, wéi ech gewuer gi sinn - mä dat sinn ech awer eréischt méi spéit gewuer ginn -, dass en e Gespréich mat mir enregistréiert huet, wou ech net nëmmen ugefaangen hunn ze zweifelen, ob eist Vertrauensverhältnis nach géif bestoen, mä wou et wierklech ganz staarke Schued geholl huet. Mä virum Dezember 2008 hat ech kee Grond un der Loyautéit, déi iwwregens a villen aneren Affäre ganz grouss war, vum Här Marco Mille ze zweifelen.

Bei mir ass et souwisou esou, dass ech am Emgang mat héije Statsbeamten net vu Mësstrauen ëmgedriwwe ginn. Ech kann iwwerhaapt net schaffen an engem Klima vu Mësstrauen. Ech muss deene Leit opgrond vum Prinzip „bona fidei" - mat deenen ech ze dinn hunn - traue kënnen. A wann ech mech all Kéier muss froen, wann en héije Statsbeamte bei mech kënnt: „Kanns de deem trauen?", a kucke loossen, ob een deem traue kann, jo, dann hale mer op, de Stat nach normal ze féieren! An ech ännere mech och diesbezüglech net, egal wat ech och a mengem spéidere Liewe maachen. Ech trieden anere Mënschen net mat Mësstrauen entgéint! Dat maachen ech net. Ech wëll mech net ëmbaue mussen, just well ech eng Kéier bäigelaf sinn. Dat wäert ech net maachen.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Jean-Claude Juncker, *Premier Ministre, Ministre d'État.*- Den Här Bausch beklot sech - do muss ech och soen, dass ech e schlecht Gewëssen hunn - driwwer, dass ech op seng Offerte net agaange sinn, fir iwwert dee Rapport vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun iwwert den interne Fonctionnement vum Déngscht ze schwätzen. Ech hunn zwar ni schréftlech Aluedunge kritt zu de Sitzungen, mä dat war och net néideg, den Här Bausch hat mer dat gesot.

Mä mir hunn awer opgrond vun de Propositioune vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun zur Verbesserung vum interne Fonctionnement vum Geheimdéngscht geschafft, am Ministère an am Déngscht, esou dass ech awer fannen - well dat eng exzellent gutt Aarbecht war, déi do gemaach ginn ass, dräi Joer huet se gedauert -, fonnt hunn, dass mer awer do net dat négligéiert hätten, wat d'parlamentaresch Kontrollkommissioun an hirem Rapport opgeschriwwen huet - d'parlamentaresch Kontrollkommissioun, an där ech keen Dauergaascht war!

Zënter 2005 hunn ech exakt fënnefmol un enger Sitzung vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun deelgeholl, fënnefmol! An déi Sitzunge vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun, déi ginn terminlech festgesat a Gespréicher tëscht dem President vun der Kontrollkommissioun an dem Direkter vum Geheimdéngscht an da gi se mir matgedeelt. Esou war d'Regel. Déi Regel kann een ännéren. Ech wëll just soen, et ass net esou, dass ech permanent an där parlamentarescher Kontrollkommissioun assistéiert hätt.

Da gëtt gesot am Rapport vun Ärer Enquêtëkommissioun, ech wier driwwer informéiert ginn, dass den Direkter vum Geheimdéngscht d'parlamentaresch Kontrollkommissioun op eng onkomplett Aart a Weis informéiert hätt. Ech widderhuelen hei nach eng Kéier, opgrond vun der Doktrin Grethen/Juncker, dass ofgemaach war, dass alles géif gesot ginn. Ech konnt dat awer net iwwerpréiwen, ob alles géif gesot ginn, well ech war jo nëmme fënnefmol do!

Da gëtt op zwou Plaze vum Rapport vun der Enquêtëkommissioun geschriwwen, esou wier dat jo net, ech géif jo awer d'Procès-verbaux vun de Sitzunge vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun kréien. Zweemol steet dat dran! Et ass zweemol falsch! Well ech kréie se nämlech net. Ech kréien nëmmen déi Procès-verbaux vun deene Sitzungen, un deenen ech selwer deelhuelen. An an de Ministère d'État kommen nëmme d'Procès-verbaux vu Sitzungen, un deenen héich Beamte vum Ministère d'État deelhuelen. Mä ech kréien net all Procès-verbal vun där Kommissioun! Et steet awer zweemol am Rapport, dass ech se alleguer géif kréien.

E fréiere Member vum Geheimdéngscht, den Här Kemmer - hei gi jo dauernd Zeien zitéiert -, den Här Kemmer, dee seet an engem Rapport, den Här Mille Marco, Direkter, hätt d'parlamentaresch Kontrollkommissioun net komplett informéiert. Et ass e Rapport, deen datéiert vum Oktober 2009, wou den Här Kemmer den Déngscht verlooss hat a wou den Här Mille um Punkt war, den Déngscht ze verloossen. De Problem ass, ech hunn dee Rapport ni kritt. Mä ganz Stécker vun der Beweisführung fundéiere sech op dee Rapport aus dem Joer 2009, Enn 2009, Oktober 2009! E Rapport, dee sech bezitt op Evenementer aus de Joren 2006 an 2007, vun deenen ech näischt wousst. An dee Rapport selwer, deen zitéiert gëtt, deen hunn ech ni kritt!

Da verstinn ech net, firwat dass een deem Rapport eng Bedeitung zoumiesst, deen e fréieren Agent, deen de Geheimdéngscht verlooss huet, geschriwwen huet zwee Joer nodeems en - oder ee Joer, ech weess et net genau -, jiddefalls eng laang Zäit nodeems e fort war. An deem Rapport steet effektiv dran - ech hunn en awer ni kritt, mä d'Commission d'enquête parlementaire schreift driwwer -, dass den Här Mille net richteg informéiert hätt. Ech hunn lech gesot, dass dat spéit war, dee Rapport, dass ech en net kritt hunn an dass ech och kee Moyen hat, well ech d'Procès-verbaux net kréien, fir dat ze iwwerpréiwen.

Da gëtt sech zu Recht am Här Bausch sengem Exposé an och am Rapport vun Ärer Enquêtëkommissioun driwwer beklot, esou däerft dat jo net sinn, dass den Direkter vum Geheimdéngscht géif - den Här Mille - erklären, laut Gesetz bräicht en nëmmen iwwert d'Activités générales, iwwert déi generell Tätegkeet vum Geheimdéngscht ze berichten. Ech hunn lech virdrun erklaërt, mat wiem a wéini ech verfügt hunn, dass, iwwert dat Mandat vum Gesetz eraus, den Direkter vum Geheimdéngscht alles an der Kommissioun ze rapportéieren hätt.

Dat schéngt ongenügend geschitt ze sinn. Mä fir esou ze maachen, wéi wann dat iwwerhaapt net geschitt wier, wéi wann do net iwwer ganz konkret Operatioune geschwat gi wier, dat ass awer, bei allem Respekt, eng Duerstellung, déi net stëmmt!

Wéi d'Commission d'enquête sech konstituéiert huet, dunn huet dann och de Statsminister all d'Procès-verbaux kritt vun der Commission d'enquête, vun der Commission parlementaire, pardon. An do stellen ech fest, dass regelméisseg iwwer ganz prezis Operatiounen, déi de Geheimdéngscht um Terrain gefouert huet, an der parlamentarescher Kontrollkommissioun rapportéiert, diskutéiert a geschwat ginn ass.

Iwwerschléieg - ech hat keng Zäit, dat minutiös ze maachen -, kommen ech op iwwer 50, 60 ganz prezis geheimdéngschtlech Operatiounen, déi um Terrain gemaach gi sinn a wouriwwer dann an der parlamentarescher Kontrollkommissioun bericht ginn ass, haaptsächlech - an do fannt Der meng Prioritéiten erëm -, wann et ëm Terrorismus geet, wann et ëm d'Proliferatioun geet a wann et ëm extrem Mouvementer, déi kënne Memberen hunn, déi gewalttäteg kënne ginn, geet, wann et ëm de Finanzement vum Terrorismus geet, wann et ëm d'Manipulatioun vum Service de Renseignement duerch auslännesch Geheimdéngschter geet.

Well dat hunn ech bei menge Prioritéite vergiess, lech ze soen: Wourop ech ëmmer en Augenmerk hat, war: Wat maachen déi auslännesch Geheimdéngschter zu Lëtzebuerg, souwuel déi befrënt wéi déi net befrënt? A well déi befrënt eis jo besser kenne wéi déi net befrënt, begéint ee se oft. Doriwwer hunn ech mech intensiv informéiere gelooss, well do geet et ëm relevant Sécherheetsfroen, notamment am Beräich vun der Wirtschaftsspionage hei zu Lëtzebuerg.

Ech stellen och fest, dass de Geheimdéngscht och driwwer bericht huet, den Direkter, wat fir Schwieregkeete se mat eenzelne Sourcen haten. Där hu se haut net méi vill, där Schwieregkeeten, well et gëtt net méi vill Sourcen, well déi hu sech nämlech lues a lues ofgeklemmt. Well nämlech d'Sourcen - dat ass eng geféierlech Aarbecht a bestëmmte Beräicher - fäerten, dass hiren Numm deen aneren Dag an der Zeitung steet. Dofir sëtze mer zimlech um Dréchenen de Moment. Sollt ech net soen, mä déi wëssen et, déi concernéiert Leit, déi iwwerwaacht ginn, déi wësse jo entre-temps alleguer, wéi se iwwerwaacht ginn. An dofir ass dat och keng Informatioun méi.

Iwwert d'Cargolux ass bericht ginn, iwwer taiwaneesesch Fregatten ass bericht ginn. Ech kann net wëssen, wéi am Detail dass doriwwer virgedroe ginn ass. Mä et ass awer iwwert déi Operatiounen an der Geheimdéngschtkommissioun gefrot ginn. An do kann een och nofroen, wa bestëmmten Operatioune behandelt ginn. Ech géif Iech eigentlech gären d'Nimm vun deenen Operatioune virliesen, fir dass Der emol gesitt, déi, déi dat net wëssen, wat fir eng Welt dass dat ass: „Pina Coloda", „Lillipop" an esou virun an esou fort heeschen déi Operatiounen. Ech hunn eng komplett Lëscht hei vun deenen Operatiounen, iwwert déi an der Geheimdéngschtkommissioun geschwat ginn ass.

Et gëtt mer reprochéiert, d'parlamentaresch Kontrollkommissioun net iwwert d'Dysfonctionnementer an d'Bild gesat ze hunn. Iwwert déi Operatioun SAM, vun där den Här Bausch bei der Presentatioun vum Rapport geschwat huet, ass den 18. Mee 2007 an der Kommissioun geschwat ginn. Iwwert d'Affär Cargolux, déi och hei erwähnt ginn ass, ëmschreiwend vum Här Bausch, ass geschwat ginn den 19. Mäerz, den 8. Abrëll an de 7. Oktober 2008. Iwwert déi Tatsaach, dass den Här Marco Mille e Gespréich mat mir opgeholl huet, ass dräimol an der parlamentarescher Kontrollkommissioun am Laf vum Joer 2009 geschwat ginn.

All Dokumenter, déi et am Geheimdéngscht gëtt am Zesummenhank mat Stay behind, sinn der parlamentarescher Kontrollkommissioun (veuillez lire: sinn der parlamentarescher Kontrollkommissioun iwwermëttelt ginn), well ech mer erlaabt hat, och d'Kommissioun ze froen, sech iwwer méiglech Interconnexiounen tëscht Stay behind an dem Geheimdéngscht an aneren Dossieren ze bécken. Doriwwer ass a 14 Sitzunge vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun geschwat ginn, mat all deenen Dossieren, déi de Geheimdéngscht hat an déi de Stay behind betreffen.

Virun e puer Méint oder virun e puer Wochen - wie ka sech nach erëmfannen an all deem - ass dann op eemol gesot ginn: „Hei sinn nei Dokumenter an der Affär Stay behind". Zum Beispill eng Aart Manöver, dat an England stattfonnt huet a wou zwee Beamte vum SREL, déi zoustänneg ware fir de Stay behind, deelgeholl hunn. Dat ass en Dokument, dat huet d'parlamentaresch Kontrollkommissioun schonn am Joer 2008 kritt, wéi dee Rapport iwwer Stay behind gemaach ginn ass.

Et ass op eemol de Verdacht opkomm - ech mengen och, dass dee sech als richteg erausstellt, mä dat ass eng Instruction judiciaire, déi amgaang ass -, dass illegal Écoutë gemaach gi sinn am Zesummenhank mat eenzelnen Affären. Ech hunn, wéi dee Verdacht opkomm ass, den Direkter vum Geheimdéngscht ugewisen, alles ze duerchkämmen, wat et un Écoutë ginn ass an deene leschte Joren, fir erauszefannen, ob do illegal Écouten derbäi wieren. Et sinn der fënnef fonnt ginn a fënnef dénoncéiert ginn, déi zënter dem Joer 2000 stattfonnt hunn.

D'Déplacementer vum Direkter vum Geheimdéngscht an den Irak a Libyen an a Kuba, déi sinn an de Réunioune vum 14. Dezember 2009 a vum 23. Februar 2010 an der Geheimdéngschtkommissioun diskutéiert ginn. Alleguer déi Problemer, an déi si seriö, déi mer haten, wat d'Règlements grand-ducaux ubelaangt, fir dem Dateschutz op d'Spréng ze hëllefen am Zesummenhank mat de Banques de données vum Geheimdéngscht, iwwert déi Schwieregkeeten, déi mer elo amgaang sinn, péniblement ze léisen, ass den 18. Abrëll 2005 fir d'Éischt an der parlamentarescher Kontrollkommissioun geschwat ginn. An duerno nach eng Kéier de 14. Februar 2011 an de 24. Juni 2011, wou mer ganz am Detail, wéi ech och an den Auditioune vun dem Här Bodry senger Enquêtëkommissioun ausgesot hunn, iwwert d'Schwieregkeeten eis ënnerhalen hunn, déi mer op deem Wee fonnt hunn.

Et gëtt vun enger Operatioun geschwat, „Katana" heescht se, wou gesot gëtt, de Procureur d'État Robert Biever wier observéiert gi wéinst Verdacht op Pädophilie. Dat seet den Här Kemmer. Deen hätt déi Operatioun..., et gëtt gesot, den Här Kemmer hätt déi Operatioun geleet. Ech wëll hei nach eng Kéier soen - ech hunn et awer scho gesot -, vun där Operatioun „Katana" wousst ech absolut näischt. Näischt!

Wéi ech an engem Gespréich mam Direkter vum Geheimdéngscht gesot kritt hunn, eng Source vum Geheimdéngscht hätt gesot, et géif de Verdacht bestoen, dass de Procureur d'État an engem pädophile Milieu géif verkéieren, hunn ech de Procureur d'État doriwwer informéiert, an där Aart a Weis...

(Hilarité)

…déi Der wësst, well de Procureur d'État, dee ka sech ganz genau un de Wording erënneren, déi ee viru siwen, aacht, néng oder zéng Joer gebraucht huet. Mä ech schléissen net aus, well dat passt, esou domm ze schwätze passt eigentlech zou mir. Mä ech hu keng Observatioun um Procureur d'État ordonnéiert, ech wousst näischt vun enger Operatioun um Procureur d'État, an dofir loossen ech mech net virféiere wéi een, deen do Hosenschlitzschnüffelei bei anere maache geet! Ce n'est pas mon genre!

An ech fannen et schlëmm, wann et dann esou war - obschonn den Här Kemmer jo ofstreit, dass et esou eng Observatioun um Här Biever ginn ass, an obschonn d'Équipe vun de Filaturen am Geheimdéngscht näischt vun esou enger Observatioun wousst -, wann dat awer stëmmt, ass dat natierlech grav, well d'sexuell Orientatioun vu Mënsche kann net gebraucht ginn, fir e generelle Verdacht a Richtung vu strofrechtlechem Vergehen ze entretenéieren.

Da musse mer iwwert deen Enregistrement schwätze Juncker/Mille - oder soll ech soe Mille/Juncker? Ech wëll Iech fir d'Éischt drop opmierksam maachen, dass, wann een an engem Gespréich ass, een net noutwendegerweis all Nuancen, falls et der gëtt, direkt captéiert. Dat, wat een an 13, 14 Sekonne gesot kritt, dorop muss een net esou reagéieren, wéi wann een et zéngmol gelauschtert a 50-mol gelies huet.

An et muss ee wëssen, mä dat weess jo d'ganzt Land, den Här Mille wousst, dass e mech géif ophuelen. Ech wousst net, dass ech géif opgeholl ginn. Do géif ech Iech also emol bieden, den Duktus an d'Gespréichsführung am Liicht vun där Erkenntnis ze iwwerkucken, dass do een e Gespréich ophëlt, vun deem e weess, dass et opgeholl gëtt, wahrscheinlech net, fir deem, deen opgeholl gëtt, domat eng Freed spéiderhin ze maachen.

An deem Gespréich gëtt och gesot - an d'Kommissioun beschäftegt sech domat, ech verstinn dat -, do wier eng illegal Écoute op dem Här M. gemaach ginn. Woubäi ech mech wonneren, dass mir et alleguer ëmmer nach fäerdegbréngen, deen Numm net auszeschwätzen.

Den Här Mille huet mir net gesot, obschonn en, wéi ech nogelies hunn, dat Wuert Écoute gebraucht huet, dass dat eng klassesch Écoute war. En huet mech am Glaf gelooss - an dofir huet en dat jo och gesot, an esou war et och wahrscheinlech -, dass de Geheimdéngscht op sengem eegenen Handy e Gespréich mat dem Här M. opgeholl huet, wat ech net spontan - Dir kënnt soen, ech wier nëmmen hallef gebak - begraff hunn als eng Écoute am Sënn vun den Artikelen 88 an esou weider vum Code pénal.

E kënnt zweemol op déi Affär zréck, ouni se am Gesamtzesummenhang duerzestellen, a seet dann: „Ech hunn och de Riichteren näischt dovu gesot, well ech wëll net, dass déi wëssen, wat hei esou lass ass."

„Wat hei esou lass ass", dorënner hunn ech verstanen, dass en domat géif ofstellen op déi Tatsaach, dass behaapt ginn ass, dass et eng cryptéiert CD vun engem Gespréich tëscht dem Grand-Duc a mir géif ginn. Ech hunn dat net anescht verstanen, wéi dass en net wollt hunn, dass d'Riichteren dat sollte wëssen. Et ass se jo en fait och näischt ugaangen, well déi sinn zoustänneg fir d'Écoutes téléphoniques.

Déi Écoute ass ënnert der Procédure d'urgence gelaf - falls et dann eng war. Och ënnert der Procédure d'urgence - Dir verstitt, dass et heiansdo eng Procédure d'urgence muss ginn, well een net ëmmer déi dräi Riichtere kann zesummeruffen -, an der Procédure d'urgence kann de Statsminister en Tëlefon oflauschtere loossen, ouni den Avis vun deenen dräi Magistraten ze hunn, ënnert der Bedéngung, dass dann déi dräi Magistraten esou séier wéi méiglech doriwwer informéiert ginn.

Mä och an der Procédure d'urgence brauch een eng schrëftlech Autorisatioun vum Statsminister. Déi schrëftlech Autorisatioun gëtt et net, well ech hunn déi schrëftlech Autorisatioun ni ginn, ergo loossen ech mer hei och net eng Écoute - falls et dann eng war - an d'Schung schëdden, mat där ech virdrun an duerno näischt ze dinn hat.

An deem Zesummenhank vun deem Gespréich, wat tëscht dem Grand-Duc a mir soll opgeholl gi sinn, wollt ech Iech nach eng Kéier soen, wat ech Iech scho gesot hunn: dass ech dat net gegleeft hunn, dass et esou e Gespréich tëscht dem Grand-Duc a mir gëtt, wat opgeholl gi wier, well deen, dee behaapt huet, en hätt esou eng Kassett, gesot huet, dat wier e Gespréich, wat de Stat a senge Grondfeste géif erschütteren, wann dat géif erauskommen, e Gespréich iwwert de Bommeleeër, wat de Stat géif vacilléieren dinn.

Ech sinn an der parlamentarescher Kontrollkommissioun gefrot ginn, ob et esou e Gespréich ginn ass, dunn hunn ech gesot: „Neen, et ass ni e Gespréich ginn tëscht dem Grand-Duc a mir, wat de Stat a senge Grondfesten hätt kënnen erschütteren, well esou e Gespréich hunn ech mam Grand-Duc iwwert de Bommeleeër net gefouert."

Bei enger anerer Geleeënheet soen ech dann, ech hu mam Grand-Duc iwwert de Bommeleeër geschwat, well ech bei de Grand-Duc gaange sinn, nodeem een Zeie mer gesot hat, en hätt de Prënz Jean entdeckt op enger Plaz, wou Attentater stattfonnt hunn. Dunn hunn ech iwwert deen Aspekt de Bommeleeër betreffend, déi Zeienausso betreffend mam Grand-Duc geschwat, well ech et awer nach relativ normal fannen - muss ech éierlech soen -, dass, wann ech gesot kréie vun engem Zeien: „Et war de Brudder vum Grand-Duc, dee war do, wou et kuerz drop geknuppt huet.", dass ech dem Grand-Duc dat awer soe ginn, ier ech dat um Parquet dénoncéieren, wat ech och an deenen nächste Stonne gemaach hunn, de Procureur d'État ugeruff hunn a gesot: „Hei ass een Zeien, dee behaapt dat an dat, an ech hätt gär, dass Dir dat géift kucken.", wat jo och dann intensiivst gekuckt ginn ass.

Mä fir elo am Rapport e Widdersproch ze konstruéieren tëscht där Ausso an der parlamentarescher Kontrollkommissioun: „Ech hu mam Grand-Duc kee Gespréich iwwert de Bommeleeër gefouert.", sous-entendu, well dat steet virdrun, „wat de Stat géif a senge Grondfesten erschütteren", an der Tatsaach, dass ech méi spéit mam Grand-Duc iwwert dee Virgang Zeienausso de Prënz Jean betreffend geschwat hunn, fir do e Widdersproch hierzestellen, fir ze soen, de Statsminister huet fir d'Éischt gesot, en hätt net mam Grand-Duc geschwat, an da gëtt en awer zou, en hätt mam Grand-Duc geschwat, fannen ech, muss ech éierlech soen, e relativ staarken Tubak!

Onofhängeg dovun hunn ech direkt gefrot, dass - obschonn ech et net gegleeft hunn, dass et déi CD géif ginn an dofir meng Iwwerleeung ass: „Verstoppt sech do net iergende Chantage hannendrun?", deen ech net duerchkuckt hunn, mä deen ech mer esou explizéiert hunn -, hunn ech direkt gefrot, dass déi CD géif décryptéiert ginn.

Elo gëtt d'Fro gestallt - an déi ass iwwregens nach ëmmer net décryptéiert, obschonn zwee aner Geheimdéngschter drop schaffen -, elo gëtt gesot: „Sou, Juncker, dat ass jo alles schéin a gutt, mä Dir hätt missen eng Affaire disciplinaire géint den Här Marco Mille maachen, well deen dat Gespréich mat Iech opgeholl huet."

Ech hunn dat am Detail erkläert an der parlamentarescher Kontrollkommissioun an och hei an der Enquêtëkommissioun, am Detail erkläert, firwat ech dat net gemaach hunn.

Fir d'Éischt emol hunn ech keng Plainte gemaach opgrond vum Gesetz iwwert d'Atteinte à la vie privée. Also, dass ech do keng penal Konsequenzen zéie gelooss hunn, ass liicht ze erklären, well ech hunn, ech muss dat éierlech soen - ech sinn zwar keen esou e gudde Jurist wéi vill anerer heibannen -, iwwerhaapt net d'Gefill gehat, mäi Privatliewe wier belästegt duerch déi Tatsaach, dass den Direkter e Gespréich mat mir opgeholl huet.

Ech war rosen dodriwwer, ech hunn dat onerhéiert fonnt, mä ech hu mech awer net a mengem perséinleche Liewe getraff gespuert. Déi Opnahm, déi war jo net fir Drëtter geduecht. Dass herno d'ganzt Land se konnt lauschteren um Radio, wousst ech jo net an deem Moment, wou ech gewuer gi sinn, dass et déi Opnahm ginn ass. A wann ech a mengem Büro mat dem Chef vum Geheimdéngscht sëtzen an e Gespréich féieren an dat gëtt opgeholl, da geschitt dat am Exercice vu mengem öffentleche Mandat. Ech sëtzen net an der kuerzer Box do an hien net an der Schwammbox. Mir souze wéi normal Leit, déi iwwer Affäre matenee schwätzen, iwwert déi se mateneen ze schwätzen hunn.

Souwisou - mä heibanne gëtt et Juristen, déi dat besser wëssen -, ass et nach ëmmer esou, dass deen, dee sech a sengem Privatliewe betraff spiert, nach selwer driwwer Meeschter ass, ob en doriwwer Plainte mécht oder net. Ansonsten et jo net kéint sinn, dass déi Saachen do mir öfters virkommen: Mech hält eng Fra owes um hallwer eelef, wéi ech vum Büro komm sinn, op der Kap un, eng Asylantin, eng Fra, déi schlecht dru war, déi drop an dru war, ausgewisen ze ginn. An déi schwätzt mat mir. An ech schwätze mat hir. An ech schreiwe mir hir Tëlefonsnummer op an ech soen: „Ech kucken déi Affär, Madame."

Hei, wéi iwwerrascht sinn ech, wéi ech eng Woch duerno an enger Zeitung Wuert fir Wuert den Transcriptum fanne vun deem Gespréich mat där Fra! Firwat? Jo, well déi Zeitung dem Handy nogelauschtert huet vun där Madame, mat där ech geschwat hunn. Wann dat stroofbar ass - ech fanne jiddefalls, dass et wäit geet -, dann hätt jo iergendee missen eng Aktioun lasstrëppelen, deen zoustänneg ass fir d'Action publique - huet awer kee gemaach!

Mir gëtt zum Virworf gemaach, ech hätt keng Plainte géint ee gefouert, vun deem ech iwwerhaapt net den Androck hat, dass en amgaang wier, mäi Privatliewen ze belästegen, a gläichzäiteg e puer Méint duerno geschitt datselwecht au vu et au su de tout le monde, déi déi Zeitung liesen - scheinbar gëtt se net vill gelies, mä jiddweree liest se -, an do geschitt näischt. Dofir musst Der verstoen, dass een heiansdo ufänkt, un der Richtegkeet vun eenzelnen Aussoen ze zweifelen.

Et gëtt gesot, ech hätt missen eng Affaire disciplinaire maachen - dat war mäi Punkt - géint den Här Mille. Den Här Bettel, an der parlamentarescher Kontrollkommissioun - net «des membres», un membre! -, den Här Bettel…

(Interruption)

Gelift?

(Interruption)

Wat sot Der?

M. François Bausch *(déi gréng)*.- Et ass kee Verbatim an der parlamentarescher Kontrollkommissioun; et ass just, fir…

M. Jean-Claude Juncker, *Premier Ministre, Ministre d'État*.- Jo, jo, okay, ah jo.

Irgendwéi musst Der un deene Procès-verbaux emol schaffen!

(Interruption)

Mä jiddefalls kann ech mech drun erënneren, esou steet et am Procès-verbal, dass den Här Bettel gesot huet: „Dee Mann verdéngt ee Blâme." An dunn hunn ech dem Här Bettel erkläert, wat ech heibannen och schonn erkläert hunn, dass ech keng Affaire disciplinaire géint den Här Mille wollt maachen, well wann ech eng gemaach hätt, dann hätt ech e misse suspendéieren. Wann ech eng Affaire disciplinaire gemaach hätt, dann hätt ech e suspendéiert an dann hätt ech en net kënnen ersetzen. Da wier den Déngscht laang Zäit ouni Direkter gewiescht.

Ech hunn am Zesummenhank mat där Autosgeschicht, déi och den Här Bausch hei opgeworf huet, wou scheinbar net ganz kooscher Saache geschitt sinn, jo eng Affaire disciplinaire veranlasst, sou dass ech et och ka maachen, wann et muss sinn. An aus där Affaire disciplinaire ass entre-temps eng Affaire pénale ginn, well den Disziplinskommissär dat esou - zu Recht! - ëmgedeit huet.

Ech hu gefaart, wann ech dat maachen, dann dréis de dee ganzen Service op d'Kopp. Et gëtt gesot, ech hätt och missen eng Affaire disciplinaire géint den Här Schneider maachen. Dann hätt ech also keen Direkter gehat an ech hätt kee Chef vun den Operatioune gehat, während laanger Zäit. De Chef vun den Operatiounen, mengen ech, hätt ech kënnen ersetzen duerch een aneren, ech si mer do net ganz sécher.

A meng Angscht war, an dat war eng richteg Angscht, dass, wann dat sech géif erëmschwätzen - a wann een dem Direkter vum Geheimdéngscht eng Affaire disciplinaire mécht, obschonn dann den Conseil de discipline muss a geheimer Sitzung tagen, gleeft mer es, dat dauert dräi Deeg, dann ass dat bekannt -, meng Angscht war, dass déi auslännesch Déngschter dann net méi géife mat eis zesummeschaffen.

An esou ass et och de Moment: dass mir wesentlech manner Informatiounen, a wann Informatiounen, dann där vun enger mannerwäerteger Qualitéit vun deenen auslänneschen Déngschter kréien, wat ganz grav Konsequenze kann hunn, well doduerch ass d'Sécherheetslag vu Lëtzebuerg net esou gutt ze iwwerblécken - well do kréie mer vill Informatiounen ebe vun auslänneschen Déngschter -, wéi dat normalerweis de Fall war.

Ech hunn dem Kolleeg Bettel erkläert, ech kéint dem Här Mille kee Blâme ginn, well fir him e Blâme ze ginn, muss ech fir d'Éischt eng Enquête disciplinaire maachen, an ech hunn erkläert, firwat dass ech keng Enquête disciplinaire kéint maachen a wollt maachen.

Elo kann ee soen: „Bravo, et ass jo awer alles dat agetrueden!" Jo. Alles dat ass agetrueden, mä et ass awer och agetrueden an et wier och agetrueden, wann ech déi Affaire disciplinaire do gemaach hätt, an déi wollt ech eben aus deene Grënn, déi mat der Sécherheetslag ze dinn haten, net maachen.

Et gëtt och gesot, ech hätt d'parlamentaresch Enquêtëkommissioun net richteg informéiert am Zesummenhank vun deem Enregistrement Mille/Juncker. Ech hunn den Här Goerens Charel, dee President war vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun, komme gelooss an him dat matgedeelt. A mir hunn ofgemaach…

Hien huet dat och gelauschtert. Ech muss awer derbäisoen, en huet dat net ganz gelauschtert. Ech hat et och ni ganz gelauschtert, bis ech et an der Zeitung gelies hunn, niewebäi bemierkt - well ech jo och déi CD do vertässelt hunn, oder vertässelt kritt hunn.

Den Här Goerens an ech, mir hunn ofgemaach, hie géif elo all individuellem Member vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun déi Informatioun viruginn. Dat huet den Här Goerens och gemaach. A tel point, dass de Procureur d'État jo souguer gesot hat, net nëmmen de Statsminister hätt sollen eng Plainte maache wéinst Atteinte à la vie privée, mä jiddwereen, deen informéiert gi war. Dat heescht, all Member vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun hätt dat misse maachen!

Ech gesinn dat net esou en droit wéi de Procureur d'État. Mä jiddefalls behandelt en d'Membere vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun d'selwecht wéi d'parlamentaresch Kontrollkommissioun mengt, dass de Statsminister sech hätt misse behandele loossen a verhalen.

Dunn hunn ech d'Kommissioun doriwwer informéiert de 5. Juni an dunn nach den 3. an de 14. Dezember 2009, ouni op den Inhalt vun deem Gespréich anzegoen, wat ech éierlech gesot net gelauschtert hunn. Ech war esou entsat, dass et dat géif ginn, dass ech dat Gespréich net gelauschtert hunn. Den Här Goerens jo och net. Du gëss esou rosen, wann s de dat mierks, dass deng éischt Suerg net ass, fir emol ze lauschteren, wat dann do geschwat ginn ass. Dat war fir mech total irrelevant. Irrelevant!

Dat Gespréich ass eréischt interessant ginn, wéi et publizéiert ginn ass. An do kann een op eenzel Aspekter vun deem Gespréich jo nach gären zréckkommen. Mä och den Här Goerens war entsat doriwwer. An d'Membere vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun waren entsat doriwwer, iwwert d'Tatsaach u sech, net iwwert den Inhalt vun deem Gespréich, wéi elo heiansdo gäre gemaach gëtt. D'Tatsaach u sech. 'Gravitéit war esou, dass souguer de Kolleeg Bettel direkt gesot huet, dee Mann hätt missen e Blâme kréien, wat also weist, dass mir alleguerten der Meenung sinn, dass dat e grave Virgang war - d'Tatsaach, net den Inhalt.

Et gëtt gesot - firwat gëtt dat eigentlech gesot? -, ech hätt den Här Mille…, wéi en dann de Geheimdéngscht verlooss huet, nodeem ech him gesot hat, et wier gutt, wann e sech professionell géif ëmorientéieren, wat e jo dann och gemaach huet a wat e virdru schonn eng Kéier wollt maachen, wou e wollt Terrorbeoptragte vun der Europäescher Unioun ginn - wou eng Zeitung geschriwwen huet, ech hätt dat verhënnert, well ech gär President vum Conseil européen gi wier, wou ech awer mam Här Solana geschwat hunn, dass den Här Mille soll déi Plaz kréien -, en huet se awer net kritt. Dunn hunn ech him gesot, no där Affär Enregistrement, e soll sech professionell ëmorientéieren, wat en och gemaach huet.

An dunn hunn ech d'parlamentaresch Kontrollkommissioun doriwwer informéiert. A laut Procès-verbal vun därselwechter parlamentarescher Kontrollkommissioun steet do: «selon les procédés usuels» géif hien de Statsdéngscht verloossen.

Wat sinn dann d'Procédés usuels? Dat ass, dass een e Congé sans solde ka beantragen. A wann een engem e Congé sans solde net gëtt, da muss een dat motivéieren. A fir dat kënnen ze motivéieren, an deem Fall do, hätt ee missen eng Action disciplinaire maachen, déi ech aus deene Grënn, déi ech erkläert hunn, net gemaach hunn.

Da gëtt geschriwwen, den Här Mille wier zum Premier conseiller de Gouvernement befördert ginn. Quod non! Deen hat de Grad 17 an en huet de Grad 17 behalen. Dee Congé sans solde huet hie kritt opgrond vun engem Arrêté grand-ducal, louch also de Membere vun der Regierung vir, a seng Ernennung zum Premier conseiller ass am Mémorial vum Lëtzebuerger Stat publizéiert ginn.

Mir haten eng Diskussioun viru Méint oder virun zwee Joer, ech weess dat net méi genau - obschonn ech mech jo soss un alles muss genau erënneren, Dir kënnt mer do op d'Spréng hëllefen -, doriwwer, dass d'Regierung sech „erdreistet" hat virzegesinn, dass d'Chefe vun der Police, vun der Gendarmerie a vum Geheimdéngscht sans autre forme de procédure kéinte vun hiren Aarbechten entbonne ginn. Dogéint ass protestéiert ginn, dat géif net goen.

D'Iddi, fir dat kënnen ze maachen, ass mer komm no all deem, wat ech hei erlieft hat. An ech soen Iech: Suergt derfir, dass dat an dat Gesetz stoe kënnt, well dat kënnt Der à tout moment brauchen, an all geuerdnet Demokratie ronderëm eis huet genau déi Dispositioune fir d'Chefe vun der Police, vun der Arméi a vum Geheimdénscht drastoen.

Leider Gottes ass et am Zesummenhank vun deem Enregistrement Mille/Juncker och zu enger wochelaang unhalender öffentlecher Ausenanersetzung iwwert d'Fro komm, ob de Grand-Duc dann net en Agent vum englesche Geheimdéngscht wier. Wochelaang!! D'Commission d'enquête huet festgestallt, nodeem se den Här Mille dozou befrot huet, dass deem net esou ass, well den Här Mille dat zréckgezunn huet.

Den Här Bodry hat den Anstand - hien huet e souwisou -, fir och der Press dat matzedeelen. Hu vill Lëtzebuerger déi Matdeelung gelies? Dofir wëll ech hei nach eng Kéier soen: D'Aarbechte vun der Enquêtëkommissioun hu ganz kloer an däitlech zu Tage gefördert, dass un deem Gerücht, un där Ënnerstellung, un deem quasi Virworf vun haute trahison géint de Statschef näischt drun ass. Et hätt een et kënnen an de Rapport schreiwen!

Et ass iwwert d'Operatioun SAM geschwat gi vum Kolleeg Bausch an, am Zesummenhank mat där Operatioun SAM, vun engem Dépassement vun dem legale Kader, deen d'Aktivitéite vum Geheimdéngscht encadréiert. Et gëtt am Zesummenhank mat där Affär gesot, hei wier et zu enger Vermëschung tëscht öffentlechem Interesse a privaten Interesse komm. Wéi ech vun där Operatioun gewuer gi sinn a wéi ech bis gesinn hunn, dass déi Operatioun sech lues a lues a Richtung Strofrecht a polizeilech Ermëttlunge géif bewegen, hunn ech derfir gesuergt, dass déi Operatioun gestoppt ginn ass, wéi ech ëmmer all Operatioun stoppe gelooss hunn - wann ech eppes dervu gewuer gi sinn -, wann ech gesinn hunn, dass déi sech géif ausserhalb vum eigentleche Mandat vum Geheimdéngscht bewegen.

Déi Operatioun SAM hat mat Terrorismus ze dinn. Ech ginn hei net an den Detail vun där Saach an. Mä do waren auslännesch Geheimdéngschter dra verwéckelt. Do si Leit zu Lëtzebuerg opgetrueden, déi am héije Mooss terrorverdächteg waren. Dofir war et richteg, dass de Geheimdéngscht déi Operatioun ugefaangen huet. Well, wéi Äre Rapporteur vum Gesetz vun 1960, den Tony Biever, heibanne gesot huet: De Geheimdéngscht schafft am Beräich vun der Probabilitéit an e muss sech mat alle Rumeuren a mat allen Informatiounen, déi em zougedroe ginn, beschäftegen. D'Virtualitéit an d'Probabilitéit sinn déi eigentlech Geschäftsfelder vum Geheimdéngscht. Deene Saachen huet en nozegoen. Et huet sech erausgestallt herno, dass et keng geheimdéngschtlech Affär wier, obschonn et am Ufank esou ausgesinn hat.

Ech kann net eng Action disciplinaire géint Beamte vum Geheimdéngscht lasstrieden - d'une façon générale soen ech dat, d'une façon particulière herno -, well de Geheimdéngscht eppes ufänkt, wat e recht hat unzefänken, wou sech herno erausstellt, dass et keng Geheimdéngschtaffär war. Da kann ech net déi Beamten, déi dat gemaach hunn, sanktionéieren, dass se - wéi hutt Der dat an engem aneren Zesummenhank genannt? - eng „erreur d'appréciation" gemaach hunn iwwer eng bestëmmten Affär.

Am Zesummenhank mat där Affär gëtt gesot, do géif de Verdacht bestoen, dass do Kommissioune gefloss wieren oder hätte solle fléissen; den Här Bausch huet och de Montant, mengen ech, heibanne genannt. Ech war, wéi och heibannen ausgesot ginn ass, net an den Detail vun där Operatioun ageweit. Ech hu se gestoppt, wéi se an eng falsch Richtung gaangen ass. Vu Kommissiounen, déi hätte solle bezuelt ginn oder déi Agente vum Geheimdéngscht probéiert hätten, am Zesummenhank mat där Affär an hir Täsche fléissen ze loossen, sinn ech eréischt gewuer ginn, wéi mer dat alleguer gewuer gi sinn.

An ech stelle fest, dass dat och contestéiert gëtt. Den Här Kemmer seet heibannen, den Här Schneider hätt wëlle Kommissioune kréien. Den Här Schneider seet heibannen, den Här Kemmer géif d'Wourecht net soen, dat wier net esou. An déi si gefrot ginn, wann ech mech richteg erënneren, vum Här Mille, wéi dat da wier. Ën dem Här Mille ass gesot ginn, un där Saach wier näischt drun.

Et gëtt keng Preuve derfir. Et gëtt kee Schréftstéck doriwwer. Et gëtt widderspréchlech Aussoen. Wat fir eng Affaire pénale, wann ech gelift, soll ech als een, deen dat emol net wousst, an esou enger Affär lasstrieden, wann ech iwwerhaapt keng Fakten hunn an iwwerhaapt emol net den Ufank vun engem hallwe Beweis hu fir esou Behaaptungen?

An engem Rapport vum Här Kemmer geet och doriwwer Rieds. Dee Rapport hunn ech schonn zitéiert, aus dem Oktober 2009, an ech wëll nach eng Kéier widderhuelen, dass dee verspéite Rapport mir ni zoukomme gelooss ginn ass. Dofir kann ech och an deem Zesummenhank keng Procédure disciplinaire maachen. Ech hu keng Unhaltspunkten derfir, dass do Kommissioune gefloss sinn.

Ech kann dach net einfach auf Zuruf vun iergendengem, deen een anere belaascht, esou eng Affaire disciplinaire oder eng Affaire pénale lasstrieden, à moins dass ech mech wierklech ëmmer wëll op deem total sécherste Buedem, deen et gëtt, bewegen an all Kéier, wann och nëmmen de klengen Anschein kéint bestoen - obschonn ech et net beweise kann, obschonn ech et net beleeë kann -, de Parquet ëmmer saiséiere mat deenen Affären, fir dass nëmme kee mech herno domat rose maache kënnt, ëmmer op Nummer sécher goen, ëmmer gleewen, dat Schlecht fir d'Éischt emol gleewen an dann de Parquet saiséieren. Esou funktionéieren ech net! Esou wëll ech och net funktionéieren! An dofir wollt ech Iech dat hei soen.

Ob dann déi Affär SAM komplett genuch behandelt ginn ass an der parlamentarescher Kontrollkommissioun, kann ech Iech net soen, well dee Procès-verbal iwwert déi Sitzung, wou déi Affär behandelt ginn ass, deen ass mer net zougestallt ginn.

Iwwert déi net autoriséiert Tëlefonsécouten - ech mengen, am Zesummenhank mat der Affär Cargolux presentéiert dat sech haaptsächlech - hunn ech Iech scho geschwat. An dofir géif ech, aus Zäitgrënn, dat net méi am Detail wëllen ausféieren.

Logement vum Här Reuter. D'Kommissioun - d'Enquêtëkommissioun - stellt fest, dass déi Häre Schneider a Kemmer d'Initiativ geholl haten, fir den Här Reuter an engem Appartement vum SREL ze logéieren. An den Här Schneider schéngt ze deklaréieren, ech hätt dat gewosst. Ech wousst et awer net! Ech mengen, dass den Här Schneider mengt, den Här Mille hätt mer dat gesot. Dat stëmmt. A wéi den Här Mille mer dat gesot huet, dass se den Här Reuter géifen hébergéieren, hunn ech gesot, dat misst direkt agestallt ginn.

Är Aarbechten hunn d'Motivatioun vun deenen zwee Geheimdéngschtagenten erausgeschafft: Nämlech hunn déi geduecht, well den Här Reuter an der Kommissioun vun den Écoutes téléphoniques war als deemolege President vun der Chambre des Comptes - dee war an deem Gremium deemools dran - a well e vum franséische Geheimdéngscht kontaktéiert ginn ass, wier et eigentlech gutt, wann de Geheimdéngscht sech géif ëm den Här Reuter bekëmmeren, fir deen - ech mengen, deen Ausdrock ass gefall - ze „stabiliséieren".

Wéi mir déi Affär Reuter - „Affär Reuter", dee Virgang den Här Gérard Reuter betreffend - virgedroe ginn ass, hunn ech gesot: „Schluss domat!", well déi Motivatiounen, déi mer virgedroe gi sinn, mer net ageliicht hunn; an déi heite war emol net derbäi! A wéi ech déi méi spéit gewuer gi sinn, huet dat mech confirméiert a menger Opfaassung, dass déi „Operatioun Reuter", wann ech se däerf esou nennen, ouni dem Här Reuter do ze no ze trieden, dass déi misst agestallt ginn.

Den Här Reuter huet d'ailleurs selwer an engem Interview bei RTL de 17. Mee 2013 gesot, dee Logement wier him vum SREL zur Verfügung gestallt ginn an dat wier keng Initiativ vum Statsminister gewiescht. An elo gëtt gesot: Affaire pénale. Do geet et ëm d'Veruntreuung vun öffentleche Gelder. Dat gëtt jo gekuckt, mengen ech, wann ech dem Här Bausch seng Opzielung vun den Instructions judiciaires en cours richteg am Kapp hunn.

Ech wëll Iech awer soen: De Geheimdéngscht huet, dat weess jo elo jiddwereen, dat hu mer jo hei befördert, ans Tageslicht befördert, dass de Geheimdéngscht e puer Wunnengen am Land ënnerhält, wou en heiansdo Leit muss ënnerbréngen, well déi a Gefor sinn oder well e se wëllt, ouni dass dat opfält, befroen. An esou enger Wunneng war den Här Reuter. Dat ass eng Wunneng, fir déi de SREL souwisou Loyer bezuelt huet; déi ass net gelount ginn, fir dass den Här Reuter géif do ënnerdaach kommen.

Veruntreuung vun öffentleche Gelder ass e bëssen eppes aneschters, mengen ech, mä dat ass eng Affär, déi jo d'Geriichter kucken; do halen ech mech also wäit dovun ewech. Mä déi Wunneng huet bestanen an den Här Reuter ass do hébergéiert ginn.

Affaire pénale? Affaire disciplinaire? Well zwee Beamte vum Geheimdéngscht, a mengen Aen zu Onrecht - an ech wousst jo och näischt dervun, wéi ech iwwerhaapt net weess, wien an deene Wunnengen do wunnt an iwwerhaapt net eng Source vum Geheimdéngscht mam Numm kennen, well och de Geheimdéngscht seet mir net, wat fir Sourcen dass en huet -, Affaire disciplinaire, well zwee Beamte vum Geheimdéngscht gesinn hunn, dass den Här Reuter géif vun engem franséische Geheimdéngscht kontaktéiert ginn an e grousst Wëssen iwwert de Geheimdéngscht selwer huet, well en an där Commission d'écoutes war, déi de Statsminister deemools beroden huet fir d'Écouten? Affaire disciplinaire, well se eppes gemaach hunn, wat vun hirem Standpunkt aus - ech deelen en net - net onplausibel war, wann e frieme Geheimdéngscht sech op eemol fir e Mann interesséiert, deen eppes iwwert de Lëtzebuerger Geheimdéngscht weess? Affaire disciplinaire? Firwat? Ech gesinn net, wéi ech dat hätt kënne motivéieren.

De Fait, dass Geheimdéngschtagenten eng Situatioun falsch aschätzen, sech iren an dann nach eppes ënnerhuelen an dann herno mussen domat ophalen, well se gesot kréien, haalt domat op, oder well se selwer zur Konklusioun kommen, dat do ass keng Affär - fir all Kéier dann eng Affaire disciplinaire ze maachen, wa se enger falscher Spur nogaange sinn, mat Methoden, déi wahrscheinlech geheimdéngschtlech Methode sinn, vun deenen ech net weess, ob mer se alleguer kennen, déi Methoden, déi et gëtt: Neen, neen!

Chauffeur vum Statsminister. Dat ass eng Saach, déi mer schwéier um Häerz läit. Ech fannen, dass se och wäit geet a wäit gedriwwe gëtt. Ech hat e Chauffeur, Roger Mandé, vun elo u landbekannt - et ass ëmmer gutt, dass nëmmen d'Nimm vun deenen Agente bekannt ginn, déi net méi Agente sinn! Well Dir hutt festgestallt, dat hutt Der jo festgestallt, dass weder den Här Mille nach den Här Schneider nach den Här Kemmer am Geheimdéngscht viru beschäftegt gi sinn. Déi sinn net méi am Geheimdéngscht. Zoufall!

Den Här Mandé war mäi Chauffeur vun Dezember '82 u bis no der Présidence 2005. Ech si Pätter vu sengem Jong. Ech si gutt mat em gefuer, c'est le cas de le dire, well mir si jo vill matenee gefuer. Deen huet mech gefrot, während der Présidence 2005, en hätt es elo genuch, fir mat mir ze fueren. Verstinn ech jo awer och, no iwwer 20 Joer mat engem fueren, an nach grad mat mir! An e géif gären an de Geheimdéngscht goen; en ass jo Polizist. E wollt awer net an e Kommissariat goen, aus deene Grënn, déi seng ebe sinn, e sot: „Ech géif awer gären an de Geheimdéngscht goen."

Ech hunn dem Här Mille gesot: „Do ass e Kandidat fir an de Geheimdéngscht, huel deen." Den Här Mille seet elo, en hätt sech dergéint gewiert an ech hätt do insistéiert. Wann e sech dergéint gewiert huet, dann hunn ech wahrscheinlech och insistéiert. Well ech hunn net vill Leit recommandéiert, fir an de Geheimdéngscht schaffen ze goen. An dee wier gären dohinnergaangen, an do hunn ech em gehollef, dass en dohinnerkomm ass. Maacht Dir ni eppes fir een, wou Dir Pätter iwwert d'Kand sidd, mat deem der 20 Joer zesummen ze dinn hat? Maacht Dir do ni eppes, dréint Der do kee Fanger, fir dass esou een op eng aner Plaz kënnt, wann e gären op eng aner Plaz kënnt?

Den Henri Grethen huet mech autoriséiert, Iech ze soen, dass hien dat ganz gutt versteet - dat ass net dat, wat e mech autoriséiert huet, Iech ze soen -, mä en huet gesot, et wier awer esou, dass hien, wéi en aus der Regierung ausgescheet ass 2004, sech och derfir agesat huet, dass säi Chauffeur, deen e bis dohinner hat, an den Office des prix géif kommen, wuer en och komm ass.

Deeselwechten Henri Grethen huet mech autoriséiert, wat ech Iech ugedeit hunn an den Auditiounen - et huet awer ni een nogefrot, wat ech dann do géif mengen -, hien huet mech autoriséiert, heibannen ze confirméieren, dass hien als Chef vun der liberaler Fraktioun mer e Bréif geschriwwen huet, wou e mer recommandéiert huet, de Fils vum fréiere Statssekretär Schaack beim Geheimdéngscht ze beschäftegen.

En eklatant Beispill, niewebäi bemierkt - huelt mer dat net iwwel, dass ech dat hei aflechten - vun CSV-Stat: Den Henri Grethen, Member vun der Cour des Comptes, freet mech, fir engem fréiere liberale Statssekretär, deen ech héich estiméieren, säi Jong - deen ass jo Douanesdirekter ginn no de Wahlen 2004 - beim Geheimdéngscht ënnerzebréngen. Dat hunn ech gäre gemaach, well - ech hunn dee Jong net kannt, den Här Philippe Schaack net kannt, deen huet an der Ekonomie geschafft, wéi ech entre-temps weess -, well ech hunn deem säi Papp kannt, ech kennen den Här Grethen, ergo hunn ech dat recommandéiert.

Elo gëtt gesot, ech hätt den Här Mandé, mäi fréiere Chauffeur, als Unterseeboot an de Geheimdéngscht ageschleist. Franchement, dass et Leit am Geheimdéngscht ginn ass - erënnert Iech emol un d'Beschreiwung, déi ech Iech ginn hunn, déi ech am Ufank vu menger Ried ginn hunn, Paranoia an dëst an dat -, dass et do Leit ginn ass, déi sech dat esou geduecht hunn, dass hie selwer op eemol geduecht huet:

„Ma wa se souwisou scho soen, du wiers hei de Spioun, da wiers de dech net dergéint!", - dat hätt en net solle maachen, falls en et gemaach huet -, mä falsch ass et, fir ze behaapten, deen hätt mir iwwer innombrabel Dysfonctionnementer am Geheimdéngscht bericht! E seet selwer aus hei an der Auditioun, en hätt mech iwwer zwou Affären ënnerriicht, dont notamment déi Affär SAM, déi ech jo och gestoppt hunn.

Dass dee mir innombrabel Zubringerdienste geleescht hätt, dass déi aner probéiert hätten, deen unzestellen, hir Affären am Geheimdéngscht an d'Rei ze maachen, kann och sinn, ass awer seltenst geschitt. Zum Beispill ee Rapport, vun deem gesot gëtt, ech hätt dee misse grëndlech studéieren, ass vum Här Kemmer dem Här Mandé gi ginn, mä den Här Mandé huet mir deen net ginn. Also huet dee Rapport mech ni erreecht.

Ech soen dach och elo net, dass anerer, déi op Recommandatioun vun aneren am Geheimdéngscht ugestallt sinn, dass déi U-Boot vun anere wieren. An dofir hätt ech och net gären, dass ee mir dann een U-Boot ënnerjubelt, während aner U-Booter net als solch beschriwwe ginn, well se zu Recht net als solch kënne beschriwwe ginn, well se keng sinn.

De Fichage politique: grouss Affär! Den Här Mille seet zu mir an deem Tëlefonsgespréich..., an deem Enregistrement, wat en opgeholl huet: 300.000 Kaarten. Dat gëtt direkt gegleeft. Wochelaang! Den Här Bausch huet eis elo gesot, wéi vill dass et der sinn, vun 1960 u bis elo. Selbstverständlech, déi Archiven, déi mat deene Fichen do leien, déi däerfen net zerstéiert ginn. Déi musse vun enger Historiker-Kommissioun opgeschafft ginn. Déi mussen, nodeem dann d'parlamentaresch Kontrollkommissioun oder wien och ëmmer se gekuckt huet, sauvegardéiert ginn an zu Fuerschungszwecker reservéiert ginn.

Ech ka mech hei net ausschwätzen iwwert d'Responsabilité politique vum Här Werner, vum Här Thorn a vum Här Santer. Écoutez! Ech ka mer dach net zum Virworf maache loossen - dee Virworf gëtt awer gemaach! -, dass ech gewosst hätt, dass et innenpolitesch Spionage gi wier, laang viru menger Zäit, an ech hätt näischt dergéint ënnerholl, ech wier där Saach net nogaangen. Ech hat wierklech aner Suergen, wéi ze kucken, wat fir Kaarten dass an de 60er an an de 70er Joren ugeluecht gi sinn!

Anerer waren an den Archive vum Geheimdéngscht. Ech war ni dran. D'parlamentaresch Kontrollkommissioun war jo am Joer 2008 do. Also wëssen déi méi wéi ech. Jiddefalls déi, déi kucke gaange sinn. An et hat kee verbuede kritt, kucken ze goen.

Mir waren an dem Kale Krich. Vill jonk Leit hei am Land wësse guer net méi, wat dat war, de Kale Krich. Ech weess dat nach. Ech weess och nach, wéi de Kale Krich lues a lues op en Enn gaangen ass. Dass mer eis engagéiert hunn, zu puer heibannen, an der Lëtzebuerger Friddensbewegung. Ech war an der Friddensbewegung 1982, als Statssekretär. Den Här Lux - wéi üblech och derbäi, wann eppes gebuede gëtt.

Déi Friddensbewegung ass scheinbar iwwerwaacht gi vum Geheimdéngscht, obschonn e Regierungsmember am Comité dervu war. Et ass keng Ursaach, fir dass déi iwwerwaacht ginn ass, sou wéi ech och gesot hunn a mengem Gespréich mam Här Mille - mä dat wësst Dir -, et dierft keng innenpolitesch Spionage gemaach ginn. An et ass och keng gemaach ginn, weder op meng Demande hin nach während menger Zäit, à moins dass ech do ugeschass gi sinn! Mä ech hunn innenpolitesch Spionage strikt verbueden!

An ech hunn an deem Gespréich gesot, ech hätt och en Dossier fonnt vum Här Werner, wou däers Rieds geet. Ech sinn heiansdo gefrot ginn: Wéi ass dat dann do? Ech hu mech do gëiert. Ech hu mech elo wochelaang mat där Saach nach ofginn, net intensiv, mä ech hat de Statsminister Werner mam Statsminister Thorn verwiesselt. Esou eppes kënnt jo vir!

An de Statsminister Thorn, fir deen ech déi gréissten Estime hunn, wéi Der wësst, dee war d'accord, dass, op engem Punkt zumindest, innenpolitesch Spionage géif gemaach ginn. An zwar huet den Här Thorn - wat weist, dass deen héich respektabel ass - den Direkter vum Geheimdéngscht, en huet och Hoffmann geheescht, mä et ass awer net deen Hoffmann, dee mer elo haten, mä deen Hoffmann virun deem Hoffmann, gefrot - well en dergéint war, dass Écoutë géife gemaach ginn, ouni dass en et wéisst -, ob där Écoutë géife gemaach ginn.

An dunn huet den Här Hoffmann - deen Hoffmann also virum Charel Hoffmann - him gesot, effektiv, do géifen nach zwou Écoutë gemaach ginn. An déi eng Écoute huet d'Kommunistesch Partei betraff, nämlech d'Privatwunneng vum Dominique Urbany, Deputéierten, an déi aner d'Association Luxembourg-Chine.

Well Der mech ëmmer nom Rapport Werner gefrot hutt a well ech dee verwiesselt hat a well mer net méi dorop ze schwätze komm sinn an deene leschten Auditiounen, wollt ech dat hei noreechen, mat der Remarque, dass den Här Thorn alles gemaach huet, fir esou Écouten ze ënnerbannen, an eréischt beim Versuch, fir gewuer ze ginn, wat lass wier, informéiert ginn ass, dass et déi ginn ass. An dunn huet e geschriwwen: „Féiert dat viru bis un d'Enn vum Joer an da ginn ech herno gären driwwer informéiert." An ech denken och, dass dat geschitt ass. De Gaston Thorn war keen, deen aneren nospionéiert huet.

Stay behind. Ech hunn d'parlamentaresch Kontrollkommissioun gefrot, fir e Rapport ze maachen iwwer Stay behind an alles dat, wat domat ze dinn hat. 14 Sitzungen hat Der doriwwer, meeschtens a Präsenz vum Direkter vum Geheimdéngscht. Ech hat lech geschriwwen: „Dir kënnt all Dokumenter vum Geheimdéngscht selbstverständlech gesinn, Dir kënnt mat all Agente vum Geheimdéngscht selbstverständlech doriwwer schwätzen." Dir hutt all d'Dokumenter, all d'Pièce kritt.

Et si bei mir am Büro, iwwregens an deem Zesummenhank, zwou Perquisitioune gemaach ginn, wou all Dokumenter, déi am Ministère d'État iwwert de Stay behind louchen, matgeholl gi si bei Geleeënheet vun deene Perquisitiounen. An do gëtt mer virgeworf, ech hätt lech do net informéiert iwwer eng Theorie vum Geheimdéngscht, déi doranner bestanen huet, dass eng Parallelstruktur zum Stay behind, déi beim SREL ënnerbruecht war, eventuell kéint eppes domat ze dinn hunn.

Dat schéngt eis dann och, dem Här Frieden a mir, an engem Gespréich am Januar 2006 virgestallt ginn ze sinn. Ech soen lech nach eng Kéier: An där Affär si keng Nimm genannt ginn, ass drop higewise ginn, dat wier eng Theorie, eng Hypothees. Ech kann net Affaires disciplinaires an Affaires pénales oder wat och ëmmer lasstrieden, wann ee mir eng Theorie virdréit. D'Theorie, net vum Geheimdéngscht, mä d'Theorie vum Agent Kemmer! Ech muss där Saach net nogoen, wann ech déi Theorie net gleewen. Ech hu se net gegleeft.

Den Här Kemmer seet selwer, hien hätt déi Theorie och bei der Justiz virbruecht, do wier en net op vill Gehéier gestouss. De Procureur d'État Biever seet lech während Ären Aarbechten un Ärem Rapport Bommeleeër, d'Geriicht wier där Pist Stay behind nogaangen a si hätten déi Pist net weider verfollegt, well do wier näischt drun.

De Geheimdéngscht huet laut den Aussoe vum Direkter Mille och keng eegen Enquête, eng parallell Enquête um Dossier Bommeleeër gemaach, mä huet iwwerpréift, ob déi Theorie vun engem kéint ee Schlëssel sinn zum Zougank zu engem Ensembel vu Planifikatiounen. Et ass d'Theorie vun engem, net d'Theorie vum Geheimdéngscht. D'Justiz hat dovun héieren an den Här Kemmer huet och elo am sougenanntene Bommeleeërprozess op beharrlecht Nofroe vun der Presidentin vum Tribunal missen zouginn, dass seng Theorie op kengerlee Preuves tangibles, also op haarde Fakten, berout.

Sandstone. Reproche: Den Här Schneider huet während där Zäit, wou hien nach am Geheimdéngscht geschafft huet, am Laf vum Joer 2008, ugefaangen, eng privat Sécherheetsfirma opzebauen, déi elo den Numm Sandstone dréit, deen ech bis an den Dezember oder an den November vum leschte Joer iwwerhaapt net kannt hunn, deen Numm Sandstone. Do gëtt gesot, d'Regierung wier jo virgewarnt gewiescht duerch eng Note, nach eng Kéier vun deem Här Knebeler aus der Économie, vum 4. Juli, wou deen drop opmierksam gemaach hätt, dass den Här Schneider, Agent vum SREL, amgaang wier, esou eng Firma opzeriichten.

Do steet an Ärem Rapport, d'Administration gouvernementale hätt also Bescheed gewosst. Ech weess net, wien dat ass, d'„Administration gouvernementale". Ech ginn emol dovunner aus, dass ech eppes domat ze dinn hunn. Just, dee Bréif vum 4. Juli vum Här Knebeler, dee war net u mech adresséiert, dee war un de Wirtschaftsminister Jeannot Krecké adresséiert. An de Jeannot Krecké huet mir dee Bréif, déi Note, net viruginn. Ech hat also keng Kenntnis vun där Note.

Elo gëtt et en extraordinären Zoufall, deen ee bal net ka gleewen. Wéi ech gewuer gi sinn, dass een Agent vum SREL amgaang wier, andeems hien nach am SREL geschafft huet, esou eng Sécherheetsfirma opzeriichten, wou sech also bei mir de Verdacht ageschlach huet, ma dee benotzt, soulaang wéi hien nach am SREL ass, alles dat, wat en do ka gewuer ginn, fir seng spéider Aktivitéite fertiliséieren ze kënnen, hunn ech deeselwechte 4. Juli - mä ech hat déi Note awer net kritt - den Direkter vum Geheimdéngscht ugewisen, dem Här Schneider den Zougank zu de Gebailechkeete vum SREL ab sofort, mat soforteger Wierkung ze verbidden. Säi Badge ass agezu ginn an hien huet net méi däerfe sech am SREL ëmkucken.

Ob dat Verbot an alle Perioden, déi komm sinn, millimetergenau agehale ginn ass, weess ech net, mä ech hunn derfir gesuergt, dass den Agent Schneider keen Zougank méi géif kréien zu den Archiven, zu den Dokumenter an zum Wësse vum Geheimdéngscht.

Ech hunn also erëm eng Kéier derfir gesuergt, dass eppes net géif geschéien, wat ech gefaart hunn, dass kéint geschéien a wat schiedlech kéint sinn oder wat privat Interesse kéint op eng extraordinär Aart a Weis pousséieren a favoriséieren.

Et gëtt gesot, eigentlech hätt d'Regierung gehollef, déi Firma Sandstone ze grënnen. Eischtens wëll ech emol soen, ech kann e Beamte vum Geheimdéngscht net dovun ofhalen, de Geheimdéngscht ze verloossen an eng privat Sécherheetsfirma ze grënnen. Et gëtt gesot: „De Statsminister huet net verhënnert, dass déi Firma gegrënnt ginn ass." Wéi soll ech dat maachen? Mä ech ka verhënneren, dass een, deen amgaang ass, als Geheimdéngschtagent eng Firma ze grënnen, nach probéiert, méiglechst vill Informatioune sech unzëeegenen, déi e kéint fir seng spéider Aktivitéit gebrauchen.

Et gëtt gesot, de Stat hätt gehollef. Déi Firma Sandstone huet vun der SNCI Kreditter kritt. Ech hunn dat gesot an den Auditioune vun Ärer Kommissioun. Mä déi Firma huet genau déi Behandlung kritt wéi all aner Firma, déi sech nei grënnt zu Lëtzebuerg. Ech hat lech proposéiert am Här Bodry senger Enquêtëkommissioun, den Här Gaston Reinesch ze convoquéieren, deen deemools President vun der SNCI war an deen elo Gouverneur vun der Zentralbank ass, fir lech Dossiers à l'appui ze weisen, dass deen Dossier genausou instruéiert ginn ass wéi alleguer déi aner.

Dir wësst jo, déi Décisiounen, fir e Kredit ze ginn - ech drécke mech e bësse vereinfacht aus -, déi gi jo vum Verwaltungsrot geholl vun der SNCI. Do sëtzen d'Lëtzebuerger Gewerkschaften an d'Lëtzebuerger Patronatsorganisatiounen dran. Den Här Reinesch kann lech et erklären, déi kënnen et erklären, si si jo responsabel, souguer virum Gesetz, wa se do ee favoriséiert hätten. Et ass kee favoriséiert ginn! Dofir brauch een och keng laang Mutmaassungen doriwwer unzestellen.

Dass dann den Här Schneider virun engem israelesche Geriicht - ech weess net, wat hie virun engem israelesche Geriicht gemaach huet -, och nach erkläert, hie wier eigentlech am Optrag vun der Regierung ënnerwee an där Dépositioun an engem Prozess, wou en Zeie war, et eigentlech esou ausdréckt, wéi wann déi israelesch Riichteren hätte misse mengen, hien hätt en direkt Aarbechtsverhältnis mat mir gehat, hie wier u sech mäin Agent gewiescht, fir déi Aussoe virun engem israelesche Geriicht, Aussoen, déi der Kommission zougeleet gi sinn an Aussoen, déi dem Parquet zougeleet gi sinn - vu mir!, well ech déi Pièce kritt hunn -, fir déi Ausso loossen ech mech awer net responsabel maachen.

Da gëtt mer virgeworf, net verhënnert ze hunn, dass den Här Kemmer vum Geheimdéngscht an de Ministère de l'Économie gewiesselt wier. Jo, wéi stellt Der lech dat eigentlech vir? Do wëllt een eng aner Aarbecht maachen. Wat ass den Oflaf? Den Här Kemmer war Polizist. Den Här Kemmer geet zréck an d'Polizei. Dann interesséiert den Här Kemmer sech, well den Här Knebeler hien ugeschwat huet, fir - loosse mer dat emol esou nennen - déi Surveillance am ekonomesche Beräich am Ministère de l'Économie ze maachen.

Den Här Krecké, Wirtschaftsminister, hätt dee Mann gären, well säi Beamten, den Här Knebeler, him gesot huet, ech kennen do een, dee wier ganz gutt, fir déi Aarbecht ze maachen. Da gëtt den Här Halsdorf an d'Spill bruecht. Hie kënnt ëmmer an d'Spill esou an de Méint Mee, Juni.

(Interruption)

An da seet den Här Halsdorf an ech och, mir géifen awer mengen, dat wier keng gutt Iddi. Mä den Här Krecké hätt de Mann awer gär. An da rifft den Här Krecké de Polizeidirekter un an da seet en: Ech hätt gär den Här Kemmer! Deen ass gutt, dee kann déi Aarbecht maachen. Deen huet am Geheimdéngscht geschafft."

Wat hätt ech do solle verhënneren? Ech war am Ufank iwwerhaapt net d'accord, dass dat géif geschéien. An dunn ass et awer geschitt an ech hunn näischt domat ze dinn. Wéi kommt Der op d'Iddi, dass ech ka verhënneren, dass deen een eng Firma grënnt an dass deen anere seng Aarbechtsplaz wiesselt? Déi zwou Saachen hätt ech solle verhënneren.

Fir wien haalt Der mech eigentlech? Fir wien haalt Der mech eigentlech, dass ech mech an esou Saachen do amësche ginn, surtout wann ech emol mat deenen zwou Saache strictement näischt ze dinn hat!

Affär Cargolux. De Geheimdéngscht fänkt un, op enger Affär Cargolux ze schaffen. Firwat mécht de Geheimdéngscht dat? De Geheimdéngscht mécht dat, well de Verdacht besteet, dass, wéi de Geheimdéngscht schreift: „une puissance étrangère", dat heescht eng auslännesch Regierung amgaang wier, d'Cargolux quasi ze ënnerhillegen, fir se kënnen ze kippen.

Dass de Geheimdéngscht am Kader vun der Ofwier vun der Wirtschaftsspionage esou Informatiounen nogeet, ass total an der Rei. Total an der Rei! Doriwwer ass d'Kommissioun iwwregens och am Detail informéiert ginn, d'parlamentaresch Kontrollkommissioun, an den deemolegen Transportminister, den Här Lux, selbstverständlech och.

Wa sech dann awer erausstellt, dass un där Saach näischt drun ass, och nodeem ech a Präsenz vum Wirtschaftsminister eng Kéier d'Responsabel vun der Cargolux ferm an d'Gebiet geholl hunn - nodeem d'Operatioun eriwwer war -, wa sech dann erausstellt, dass dat am Ufank zwar no enger ekonomesch geféierlecher Aktivitéit ausgesinn huet, mä dass herno dat awer net esou war, nodeem ech och Beamte vum Geheimdéngscht, déi op där Affär geschafft hunn, bei de President vun der SNCI geschéckt hunn, fir sech do emol informéieren ze loossen iwwert d'Aart a Weis, wéi d'Aktionariat vun där Gesellschaft géif funktionéieren, dann, muss ech lech soen, da fält dat fir mech an deen normale Beräich vun deem, wat de Geheimdéngscht däerf maachen.

Dass dann dee Beamte vum Geheimdéngscht - de Chef vun den Operatiounen, den Här Schneider - eng Note schreift, wou e suggéréiert, deen an deen, dee misst kënnen neien Aktionär vun der Cargolux ginn, an deen, deen en do bezeechent, deen ass dann herno als Aktionär a senger Gesellschaft Sandstone gelant, ass wahrscheinlech richteg - dat huet en och geschriwwen -, mä d'Regierung ass jo där Spur net nogaangen.

En hat dat eigentlech och net ze suggéréieren, well dat ass de Geheimdéngscht guer näischt ugaangen, mä ech gesinn awer net richteg, firwat dass de Statsminister sech do eppes muss reprochéiere loossen oder Unterlassungssünden do virwerfe loossen, well ech dann erëm keng Affaire pénale a keng Affaire disciplinaire gemaach hunn. Dat, wat de Geheimdéngscht gemaach huet - net dat, wat den Agent Schneider an der Suite dovu gemaach huet -, fält ënner kengerlee Strofbestëmmungen a kann och dofir engem net reprochéiert ginn.

D'Kommissioun - d'parlamentaresch Kontrollkommissioun - huet dräimol iwwert d'Affär Cargolux geschwat: den 19. Mäerz, den 8. Abrëll an de 7. Oktober 2008. Ech hat zu deem Zäitpunkt iwwerhaapt keng Ahnung vun engem sougenannten „Agenda caché", deen den Agent Schneider an deem Zesummenhank gehat hätt. Déi dräi Réuniounen an der parlamentarescher Kontrollkommissioun hunn a Präsenz vum Här Mille a vum Här Rollinger, Sous-direkter vum Geheimdéngscht, stattfonnt. Et huet kee Minister un deene Sitzungen deelgeholl.

An d'Kommissioun huet festgestallt: Jo, do war en Anfangsverdacht, wann ech mech däerf esou ausdrécken, mä d'Interpretatioun, déi de Faiten, déi stëmmen, zoubruecht gëtt, déi war falsch. «Les faits rapportés ont été exacts. L'interprétation n'en fut pas tout à fait adéquate.», schreift d'Kontrollkommissioun. Dès lors géif ech drëm bieden, ni méi ze soen, mir hätte probéiert, d'parlamentaresch Kontrollkommissioun op dësem Punkt hannert d'Liicht ze féieren. Well d'parlamentaresch Kontrollkommissioun jo och feststellt op anerer Plaz, wann net souguer op dëser, dass, wann ee Beamte vum Geheimdéngscht sech gëiert hätt an enger Affär, dat net zu Mesures disciplinaires kéint féieren, wann den Anfangsverdacht begrënnt genuch gewiescht wier, fir eppes an d'Weeër ze leeden.

Operatioun „Katana", d'Parallelpolizei, Pädophilieverdacht, Rumeur verbreet, dass och de Procureur d'État domat eppes ze dinn hätt - ech soen hei nach eng Kéier: Vun där Operatioun „Katana", wann et se da ginn ass, wousst ech näischt! Ob eng Observatioun um Procureur d'État stattfonnt huet, weess ech net. Deen, dee beschëllegt gëtt vun engem Privatdetektiv, dem Här Durand, déi Observatioun um Här Biever ze maachen, nämlech den Här Knebeler, streit of, dass dat vun him lassgetruede gi wier. Ech weess net, wou d'Wourecht do läit. Mä jiddefalls wousst ech näischt vun enger Observatioun an ech hunn och keng Observatioun ordonnéiert.

An dofir kann ee mir net hei quasi e Skandal an d'Schung schëdden, dass do eng Parallelpolizei sech gegrënnt hätt, wann ech vu vir bis hannen näischt dovu weess a wann d'Saach och nach en instruction judiciaire ass an een net weess, wat richteg do dru war. Dee Privatdetektiv Durand, dee vum Här Knebeler, wéi e bis beim Här Krecké geschafft huet, och erëm ugestallt ginn ass, fir op anere potenziellen Investisseuren, déi op Lëtzebuerg wollte kommen, ze schaffen.

Da wollt ech, Här President, eng Fro stellen iwwer eppes, wat am Rapport steet, wat ech net verstinn, well ech dat och net kennen. Do geet vun engem „Lapin rose", enger Operatioun „Lapin rose" Rieds.

(Interruption)

Rosa Kanéngchen.

(Hilarité)

Ech weess net, wat dat ass. An deem Zesummenhank ginn ech och en cause gesat an ech weess guer net, wat dat ass, déi Operatioun „Lapin rose".

Ech hu beim Geheimdéngscht nofroe gelooss, beim Direkter, menge Leit: Mir fannen an den Archiven, an den Ennerlage vum Geheimdéngscht näischt iwwer eng Operatioun „Lapin rose", mä ech gi mat dëser Operatioun an Zesummenhank bruecht an ech si mat där Operatioun, wa se da bekannt war, ni konfrontéiert ginn an deenen Auditiounen, déi ech hei hat. Dofir wier ech dankbar, wann ee mer eng Kéier géif soen, wat et da mat där rosaer Kanéngchen, mat där ech eppes soll ze di gehat hunn, op sech huet.

Bref, Här President, léif Kolleegen, ech hunn elo laang geschwat, obschonn ech net konnt esou an den Detail agoen an iwwer all déi Affäre schwätzen, déi hei opgeworf ginn, wéi ech dat eigentlech gär gemaach hätt. Dofir verweisen ech gären do, wou de Rapport vun der Enquêtëkommissioun beschreift, wat mer alles ënnerholl hunn, fir den interne Fonctionnement vum Geheimdéngscht ze verbesseren, op dee Rapport.

Ech verweisen op deen integralen Text vu mengen Auditiounen an der Commission d'enquête, déi waren alleguer öffentlech. Anerer waren et net. Anerer, déi och eppes hätte kënnen aussoen, wéi zum Beispill déi Membere vun der Commission de Contrôle parlementaire, déi awer och Member vun der Commission d'enquête parlementaire sinn, déi hunn net brauchen auszesoen, wat ee kann esou gesinn oder och anescht. Mä meng Aussoe sinn öffentlech gemaach ginn an ech hätt och gären, dass déi géife mat publizéiert ginn. Ech weess net, wéi dat elo hei virgesinn ass. Well ech net alles kann...

(Interruption)

Gelift?

Une voix.- Firwat…?

M. Jean-Claude Juncker, *Premier Ministre, Ministre d'État*.- Fir dass d'Leit dat kënne liesen, wat ech hei...

Une voix.- Très bien!

M. Jean-Claude Juncker, *Premier Ministre, Ministre d'État*.- ...ausgesot hunn. An da stelle se fest, dass villes behaapt gëtt, wat net esou ass. A wat méi reng ass! A wat e bësse méi Informatioune verdéngt wéi déi, déi heiansdo erëmgereecht ginn.

Ech soen net, dass ech keng Feeler gemaach hunn. Ech kann den Här Bodry do berouegen. En huet jo haut an der Zeitung vum Bëschof, well et d'Zeitung vum Bëschof war, vu menger Unfeelbarkeet quasi geschwat; déi Redaktionsatmosphär muss Iech ugestach gehat hunn, Här Bodry.

M. Alex Bodry *(LSAP)*.- Et kënnt seele vir, dass ech do en Interview hunn. Jo.

M. Jean-Claude Juncker, *Premier Ministre, Ministre d'État*.- Jo, mä wann Der een hutt, dann hutt Der awer och een!

(Hilarité)

M. Lucien Lux *(LSAP)*.- Dat ass richteg. Et war exzellent...

M. Jean-Claude Juncker, *Premier Ministre, Ministre d'État*.- Mä onofhängeg dovun, Här Lux, Dir hutt vill Interviewen.

M. Lucien Lux *(LSAP)*.- Zwar net am Wort.

M. Jean-Claude Juncker, *Premier Ministre, Ministre d'État*.- Jo. Enfin, mä ech huele mech elo net mat Iech zwee hei, well dat... Mir hu jo kee Sträit mateneen.

Ech hu Feeler gemaach. Ech soen, wat ech mengen, wat meng Feeler waren. Ech hunn ee Feeler gemaach, wéi ech keng Action disciplinaire géint den Här Mille gemaach hunn. Aus der Siicht vun deemools hat ech absolut recht, wéinst deene Befiirchtungen an deenen Ängschten, déi ech hat. Wann ech mer dat haut ukucken, da soen ech mer, ech wier besser drun, wann ech meng Bedenken op d'Säit gedréckt hätt, no mir selwer gekuckt hätt, déi Action disciplinaire gemaach hätt. Ech hätt se eigentlech, aus der Siicht vun haut, net aus der Siicht vun deemools, misse maachen. Da wier ech roueg. Mä vill aneres wier geschitt, wat net gutt gewiescht wier. An Deeler dovu sinn amgaang ze geschéien, an dofir kann ee kee responsabel maachen.

Ech hunn e Feeler gemaach bei der Redaktioun vum Gesetz vun 2004. De Kolleeg Bodry huet deemools scho virgeschloe gehat, et misst ee sech dee ganzen Dispositif - deen et en fait net gëtt - iwwert de Contrôle interne virhuelen. Dat kënnt jo och elo an d'Proposition de loi, wann ech dat richteg verstinn. D'Chamber ass deem Wonsch net nokomm. Ech och net, well ech geduecht hunn: „Wat soll dat? Et kann ee jo net eng polizeiinspektiounsähnlech Trupp an de Geheimdéngscht implantéieren oder niewendrun implantéieren." Et si 60 Leit am Geheimdéngscht, dat ass keen esou e grousse Corps wéi d'Polizei, dofir huet dat Instrument mer deemools iwwerdriwwe geschéngt. Mä et war awer e Feeler, fir kee Contrôle interne ze maachen.

Well den Här Bodry hat recht, wéi en erkläert huet an den Debatten zum Gesetz vun 2004: „Natierlech huet den zoustännege Minister d'Recht, fir dat ze iwwerwaachen", also d'Aarbechte vum Geheimdéngscht, „mä och hie kann net alles wëssen, wat sech bei enger Verwaltung deet!"

Rarement vous n'avez vu esou richteg!

Ech emfannen et als mäi Feeler - elo -, dass ech net gefrot hunn, ech misst all Procès-verbal vun der Commission d'enquête kréien, net nëmmen déi fënnef Sitzungen, un deenen ech deelgeholl hunn. Ech hätt mech eigentlech misse wonneren: Firwat kriss de déi Procès-verbaux net? Ech hu mech awer net doriwwer gewonnert. Well déi si jo an de SREL gaangen, mä ech hu se net kritt. Ech hätt missen insistéieren! Fir ze iwwerpréiwen, ob wierklech och an der parlamentarescher Kontrollkommissioun alles géif gesot ginn, vun deem ech gär gehat hätt, dass et géif gesot ginn, hätt ech misse verlaangen, dass ech déi Procès-verbaux kréien.

An dee gréisste Virworf, deen ech mer maachen, an et ass gläichzäiteg e Feeler, an deen ass mer schonn dacks am Liewe virkomm, dofir hätt e mer eigentlech déi lescht Joren net méi dierfe virkommen: Ech hunn Instruktioune ginn, ech hunn Operatioune gestoppt, ech hunn Direktive ginn, an ech hunn de Suivi dovun net gemaach! Ech sinn net all Dag nofroe gaangen: Hutt Der dat dann och elo gemaach, wat ech Iech ugestallt hunn?

M. Félix Braz *(déi gréng)*.- Et ass genau dat, wat ech him wollt virwerfen, genau dat!

M. Jean-Claude Juncker, *Premier Ministre, Ministre d'État*.- An ech muss soen, am Zesummenhank mat deem Déngscht, no all deem, wat mer elo wëssen, ass dat ee Feeler! Ech hätt missen nofroen an nofroen an nofroen: Maacht Der dat och wierklech, wat ech Iech ustellen? Dat ass awer net mäi Genre, fir esou ze schaffen! Et si jo Beamten, gutt bezuelten, héichgestallte Beamten do, déi eigentlech zoustänneg sinn, fir dass d'Instruktioune vum Minister ëmgesat ginn, ouni dass een dauernd muss nofroe goen: Wou sidd Der dru mat där Affär, a geet dat virun a maacht Der dat och esou? Dat sinn déi Feeler, déi ech gemaach hunn.

Mä wat ech net gemaach hunn, dat loossen ech mer och net an d'Schung schëdden! Ech hu keng Observatiounen ugestallt. Op keen! Ech hu keng Illegalitéite gedeckt. Keng eng! Ech hunn eng Affaire disciplinaire do gemaach, wou ech eng konnt maachen. An do, wou et richteg war, fir keng ze maachen, oder wou net Grond genuch do war, fir eng ze maachen oder fir eng Affaire pénale ze maachen an eng Dénonciatioun ze maachen, hunn ech keng gemaach.

Ech hu mer Méi ginn, eigentlech, mat deem Geheimdéngscht, deen e geheimen Déngscht ass an deen och zu Lëtzebuerg net méi schlecht funktionéiert wéi am Ausland. Dat muss ech soen. Dat seet den Här Bodry och a sengem Interview haut, wou e seet, de Lëtzebuerger Noriichtendéngscht, dee wier net besser an net méi schlecht wéi déi am Ausland, an et géif praktesch keng europäesch Demokratie ginn, déi net mat ähnleche Skandaler belästegt a beschäftegt wier, mat parlamentareschen Enquêtëkommissioune lénks a rechts vun eisem Land.

„Das Dilemma, wie sich ein Dienst kontrollieren lässt, dessen eigentliche Aufgabe es ist, im Geheimen zu arbeiten, ohne dass diese Arbeit durch die Aufsicht von außen behindert wird, hat noch kein Land gelöst."

Ech konnt et och net léisen hei zu Lëtzebuerg.

„Die politische Kontrolle durch das Parlament und den Staatsminister stößt an ihre Grenzen, weil sie auf Informationen aus dem SREL", also Geheimdéngscht, „selbst angewiesen ist."

Dat ass richteg! Et gëtt een näischt gewuer, wat een net gesot kritt.

An dofir wëll ech Iech soen, wat d'Responsabilitéit ubelaangt: Okay, iwwert déi objektiv Responsabilitéit, do kënne mer laang diskutéieren. An ech hu mech mat där Fro beschäftegt. Dat léisst mech jo net kal, wann hei geschriwwe gëtt, dass ee responsabel wier.

Déi objektiv Responsabilitéit, wouranner besteet déi? Besteet déi doran, dass, obschonn ee sech beméit huet, obschonn ee Changementer virgeholl huet, obschonn een den interne Fonctionnement vum Geheimdéngscht wiesentlech verbessert huet, obschonn een all d'Viraussetzunge geholl hat, fir dass déi parlamentaresch Kontrollkommissioun géif korrekt informéiert ginn, dass een da politesch responsabel ass wéinst dem vermeintlechen oder richtegen - et gëtt déi zwee - Feelverhale vun zwee oder dräi Agente vum Geheimdéngscht, wann do 60 Agente schaffen?

Kann ee wierklech vum Statsminister verlaangen, dass e ronderëm d'Auer weess, wat déi 60 Mataarbechter vum SREL maachen? Wierklech? Ass den Hiwäis vum Gesetz, dass de Geheimdéngscht ënnert der Autoritéit vum Statsminister funktionéiert, Hiwäis genuch, fir automatesch ze concluéieren, wann eppes schifleeft, vun deem een näischt wousst, dass een da muss d'politesch Responsabilitéit iwwerhuelen an zrécktrieden?

Ech sinn där Meenung net! Well ech soen Iech - d'Chamber kann awer eng aner Meenung hunn -, wa mer dat zum Prinzip maachen, da kënnen alleguer déi sech freeën, déi am Liewen eng Kéier wollte Minister ginn, well da komme vill Ministeren! An da mussen der och vill zrécktrieden. Wann all Minister zoustänneg ass fir all Feelverhale vun engem Beamten, deen him direkt oder indirekt ënnerstallt ass, da soen ech Iech, da gi mer lëschtegen Zäiten entgéint! Et ass eng gutt Noriicht fir déi Beamten, déi eng wëlle stiichten. Et ass eng ganz gutt Noriicht fir déi, well hinne geschitt net vill, well hire Minister ass jo responsabel!

An dofir muss een eng grëndlech Diskussioun doriwwer féieren, wat dat dann heescht, déi objektiv politesch Responsabilitéit. Et muss ee se am Liicht vun de Konsequenzen, vun de Weiterungen a vun den Erweiterunge vun dem Festschreiwe vun enger deraarteger Doctrine analyséieren.

A wat déi subjektiv Responsabilitéit ugeet, hunn ech Iech gesot, wat meng Feeler waren. Mä ech hunn Iech unhand vun all deenen Affären, déi ech hei behandelen hu missen a wou ech net konnt an den Detail goen - éischtens, well ech ganz oft iwwert déi Operatiounen den Detail net kennen, an zweetens, well ech och mech wëll hei un den Artikel 16 vum Gesetz iwwert de Geheimdéngscht halen, deen et stroofbar mécht, Geheimnisser ze verroden, dorunner halen ech mech -, do hunn ech Iech gewisen, dass ech, wann Operatioune schifgaange sinn, se gestoppt hunn, dass ech alles gemaach hunn, wann eppes schifgaangen ass, fir dat ofzestellen an Dispositiounen huelen ze loossen, déi d'Widderhuelung vun deraartege Virgäng géifen évitéieren.

An dofir kann ech mam beschte Wëllen - mä ech sinn an der Hand vun der Chamber - och keng perséinlech Responsabilitéit subjektiver Natur, no deenen Explikatiounen, déi ech hei ginn hunn, erkennen.

Jiddefalls ass et net esou, wéi de President vun der grénger Partei viru Kuerzem geschriwwen huet: „In welchen moralisch und politisch verwerflichen Morast uns die letzten 34 Jahre, 18 davon Juncker, geführt haben, lässt sich anhand der SREL-Affäre nur erahnen. Die bis jetzt ans Licht gekommenen Fakten sprechen dafür, dass Juncker den Geheimdienst missbräuchlich in den Dienst seiner eigenen Macht und der seiner Partei stellte."

Esou ee sinn ech net! Wann Der dat mengt, da votéiert!

Plusieurs voix.- Très bien!

(Applaudissements)

M. le Président.- Merci dem Här Statsminister Jean-Claude Juncker! An als éischte Redner ass den Här Gilles Roth agedroen. Här Roth, Dir hutt d'Wuert.

Débat

M. Gilles Roth *(CSV)*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Chamber, mir, déi 60 Vertrieder vun dem Lëtzebuerger Vollek, zéien haut déi politesch Konklusiounen aus där sougenannter Geheimdéngschtaffär. Mir sinn domat opgeruff, d'Fro vun der politescher Responsabilitéit vun eisem Statsminister ze bewäerten. Mir maachen dat opgrond vun engem Bericht vun enger parlamentarescher Enquêtëkommissioun.

D'Appréciatioun vun der politescher Verantwortung vun dem Statsminister kucke mir awer net eleng op Basis vun engem schréftleche Rapport. Déi perséinlech Erklärungen, déi de Statsminister eis an deene ville Leit, déi eis nolauschteren, ginn huet, zielen och derzou.

Wat heescht politesch responsabel? Dee Begréff steet wuel an eiser Verfassung. Den Artikel 78 seet: «Les membres du Gouvernement sont responsables.» De Minister ass responsabel virum Parlament fir säin Handelen. Fir d'Bewäertung vun deem Handele gëtt et keng Gebrauchsanweisung. D'Verantwortung vun dem Minister muss ee vu Fall zu Fall kucken.

D'Fro, déi mir eis am Endeffekt haut ze stellen hunn, ass vill méi déi vum Vertrauen. Huet d'Chamber Vertrauen an de Statsminister? Oder: Huet de Statsminister an dëser Affär perséinlech Feeler begaangen, fir dass opgrond vu sengem Handelen hie kee Vertraue méi hätt? Mir mussen eng Äntwert dorops ginn: Wat huet de Statsminister gemaach? Wéi huet hie reagéiert? Wat sinn d'Emstänn, déi hien zu sengem Handele gefouert hunn? Huet de Statsminister opgrond vun deenen Elementer richteg gehandelt? Konnt hien iwwerhaapt handelen? Hätt hie missen aneschters handelen?

Här President, d'Äntwert op dës Froen ass onweigerlech komplex. Si ass villschichteg. Mir kënne se net abstrakt bewäerten, eet lassgeléist vun der Positioun vum Statsminister, net lassgeléist vun der spezieller Aufgab, jo der Missioun vun engem Geheimdéngscht. Dësen Déngscht ass nun eemol, wéi säin Numm et seet, geheim. A wat geheim ass, ass net ëmmer transparent.

E Service de Renseignement, dat ass keng Verwaltung wéi eng aner, net a Frankräich, net an Däitschland, net an der Belsch an och net bei eis. D'Aufgab, d'Missioune vun dem Geheimdéngscht sinn noutgedrongen évolutiv. Si verännere sech am Laf vun der Zäit. D'Missioune vun engem Service de Renseignement an Zäite vun dem Kale Krich, jo, déi waren aneschters wéi no dem Fall vun der Berliner Mauer. De Sënn an Zweck vun engem Geheimdéngscht no den Attentater vum 11. September 2001 ass een anere gi wéi an der Period virdrun.

D'Usprëch un e Geheimdéngscht vun haut sinn anerer wéi am Joer 2004, d'Joer, wou eise Geheimdéngscht reforméiert gouf. D'Zesummespill tëscht Rechtsstat a Geheimdéngscht, d'Gewiichtung an d'Ausriichtung vu rechtsstaatleche Prinzipien an deem Kader kann een dofir och net lassgeléist kucke vun engem geopolitesche Kontext. Dat zielt fir eng Weltmuecht, mä dat zielt och fir e klengt Land.

D'Bewäertung vun der politescher Responsabilitéit vun dem Statsminister, d'Fro vun engem eventuelle perséinleche Feelverhale vun him muss deemno och am Liicht vun der spezieller Missioun vun dem Geheimdéngscht gekuckt ginn. Et spillt hei gradesou den historesche wéi och de geopolitesche Kontext, an deem sech e Geheimdéngscht beweegt.

Här President, fir d'CSV-Fraktioun dréit de Bericht vun der Enquêtëkommissioun deenen Elementer net zur Genüge Rechnung.

Jo, de Statsminister ass politesch responsabel, wéi iwwregens all Minister, fir déi Verwaltungen a Servicer, déi him ënnerstinn.

Jo, et sinn eng Rei vu Saache schifgelaf an der Zäit. A wat fir enger Verwaltung geschitt dat net? Mä läit dofir e perséinlecht Feelverhale vir, wat misst zu personelle Konsequenze féieren? Och e Minister kann net alles wëssen, wat sech a senge Verwaltungen deet.

«En pratique, aucun ministre ne saurait suivre et surveiller l'ensemble des procédures administratives dont il porte, en dernier ressort, la responsabilité. Il a besoin de pouvoir faire confiance à ses plus hauts fonctionnaires s'il veut assumer correctement la direction politique de son département.» Jo, dat waren d'Schlussfolgerungen an der Enquêtëkommissioun «Transports routiers internationaux»; déi sougenannten Affär Morby-Kralowetz (veuillez lire: déi sougenannten Affär Kralowetz).

Här President, d'CSV-Fraktioun ass mat de Kritären aus dem Bericht d'accord, no deenen d'Bewäertung vun der politescher Responsabilitéit vun dem Statsminister an dësem Fall sollt gekuckt ginn. Et sinn dat: éischtens, d'Opsiichtsflicht iwwert de Fonctionnement vun dem Service; zweetens, d'Flicht, fir strofrechtlech Handlungen dem Parquet ze dénonceéieren; drëttens, de Fakt, ob Disziplinarmoossnamen ageleet goufen; a véiertens, d'Informatiounsflicht vun dem Service géintiwwer der parlamentarescher Kontrollkommissioun.

Mä fir d'CSV-Fraktioun ass de Bericht op dem Punkt vum Rôle vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun grad wéi op der Fro vun der politescher Responsabilitéit vum Statsminister net équilibréiert genuch. De Statsminister huet de Mëtten eng ganz Rëtsch entlaaschtend Elementer virbruecht, deenen de Rapport net genuch oder iwwerhaapt net Rechnung dréit.

Dat setzt d'Bewäertung vun der politescher Responsabilitéit, der Grondfro vun engem perséinleche Feelverhalen an der Persoun vun dem Statsminister an ee ganz anert Liicht. Hei ass keng Enquête à charge et à décharge gefouert ginn! Hei ass fir d'Éischt eng eesäiteg Ukloschrëft gemaach ginn! Eng ganz Rei Faiten, wourops de Rapporteur, den Här Bausch, schonns virun dräi Woche seng virzäiteg eege Konklusioune gezunn hat an déi direkt an de Medien zirkuléiert sinn, hu sech am Nachhinein als faktuell iwwerhaapt net richteg erwisen.

Hätte mir net missen dem Statsminister fairnesshallwer d'Méiglechkeet ginn, zu der Endfassung vun dem Rapport, esou wéi se de Freiden de Mëtte virlouch, Stellung ze bezéien, an zwar ier mer ofgestëmmt hunn? Dat am Geescht vun dem Principe du contradictoire, dat ass en elementaart Recht vun all Prozess!

Zu verschiddenen Elementer, déi am Rapport drastinn, ass de Statsminister während sengen Auditiounen an der Enquêtëkommissioun ni geféiert ginn. De Statsminister huet haut de Mëtten eng ganz Rei vu Fakte geliwwert, deenen de Rapport iwwerhaapt net Rechnung dréit. D'Konklusioune stinn nach ëmmer an dem Endbericht, obscho sech d'Faktelag zum Deel ganz geännert huet.

Éischtens, dat gëllt fir dat ganzt Kapitel iwwert déi sougenannte Parallelpolizei. Dem Statsminister gëtt zum Beispill e Feelverhale virgehäit, hien hätt net richteg gehandelt am Kontext vun enger geheimdéngschtlecher Operatioun iwwer e présuméierte Pädophiliesréseau zu Esch.

Fakt ass, dass de Statsminister vun enger Rumeur Bescheed wousst. Hien huet doropshin de Procureur Biever iwwert déi Rumeur informéiert. Et ass, salopp gesot, déi Geschicht vum Puff zu Esch.

De Procureur Biever huet an enger Pressekonferenz den 13. Juni 2013 moies, ier mer mëttes an der Chamber hei geschwat hunn, selwer confirméiert, iwwert déi Affär gewosst ze hunn, well et zu engem Austausch vun Informatioune koum tëscht der Justiz, dem Geheimdéngscht an de Servicer vun der Police judiciaire.

Fakt ass, de Statsminister huet a sengen Aussoen de 25. Juni 2013 virun der Enquêtëkommissioun confirméiert, dass hien dem Geheimdéngscht ni Instruktioun ginn hat, op där Affär ze schaffen. De Statsminister huet zu kengem Moment de Service ugestallt, Observatiounen op der Persoun vun dem Procureur d'État ze maachen.

Zweetens, d'Affär vun der Déngschtwunneng vun dem Service de Renseignement, déi zäitweileg dem fréiere President vun der Chambre des Comptes zur Verfügung gestallt gouf. Hei gëtt dem Statsminister virgehäit, hien hätt dëse Fait net nëmmen dem Parquet net dénoncéiert, well et sech hei ëm eng présuméiert Verontreiung vun öffentleche Gelder kéint handelen, de Statsminister kritt och reprochéiert, hei keng Enquête disciplinaire gemaach ze hunn.

Fakt ass, d'Wunneng gouf zur Verfügung gestallt am Kader vun enger geheimdéngschtlecher Operatioun.

Fakt ass, de Statsminister wousst net, dass déi Wunneng vum Här Reuter während e puer Méint zur Verfügung gestallt gouf. A wéi de Statsminister et gewuer ginn ass, huet hie formell Instruktioun ginn, déi Praxis anzestellen.

De Statsminister huet der Enquêtëkommissioun de 7. Mee erkläert, keng Enquête disciplinaire gemaach ze hunn. Firwat? Mä well soss öffentlech bekannt gi wier, dass de Geheimdéngscht eenzel Wunnengen ënnerhält aus Grënn vum Schutz vu senge Sourcen.

Drëttens, de présuméierten Dysfonctionnement vun der sougenannter politescher Spionage.

Fakt ass, d'Zeien Hoffmann a Mille confirméieren alle béid, dass si ni Instruktioun kruten, fir innenpolitesch Spionage hei am Land ze maachen. De Statsminister confirméiert a senger Unhéierung de 25. Januar 2013, dass hien, wéi e Statsminister ginn ass, den deemolegen Direkter komme gelooss huet an him formell Instruktioun ginn huet, dass et keng innenpolitesch Spionage, oder wat een als solch kéint verstoen, hei am Land däerft ginn.

Net ze vergiessen, dass déi parlamentaresch Kontrollkommissioun am Joer 2008 de ganzen Archiv vum SREL kucke gaangen ass. Och si huet keng weider Schrëtt ënnerholl.

Véiertens, de présuméierten Dysfonctionnement vum Réseau Stay behind. Et gëtt dem Statsminister reprochéiert, d'Justiz net doriwwer informéiert ze hunn, de Geheimdéngscht hätt eegen Enquêtë gefouert an dem Kontext vun der Bommeleeëraffär, de Geheimdéngscht hätt méi prezis op der Pist vun der Lëtzebuerger Cellule vun dem sougenannte Réseau Stay behind aus dem Kale Krich als méiglechem Täter enquêtéiert.

Fakt ass, dat war eng Theorie, déi vun eenzelnen Agenten, fir net ze soen engem, dem Här Kemmer, an dem Geheimdéngscht entwéckelt gouf. Et gouf zu kengem Moment belaaschtbart Material. Am Joer 2008 huet de Procureur Biever offiziell confirméiert, dass et keng Elementer géif ginn, déi op e Lien tëscht dem Réseau Stay behind an der Bommeleeëraffär géife schléisse loossen.

E fréiere Mataarbechter vun dem Geheimdéngscht huet viru Kuerzem am Prozess Bommeleeër - et war dat den Här Kemmer - zouginn, et wier einfach seng eegen Theorie gewiescht. A fir déi Theorie gëtt et kee Beweis. Net ze vergiessen, dass déi parlamentaresch Kontrollkommissioun 14 Sitzungen zu deem Sujet hat. De Gros vun deene Sitzunge war a Präsenz vun dem Direkter, deen d'Theorie iwwert de Stay behind kannt huet. Och d'Kontrollkommissioun huet deen Dossier net un de Parquet weidergeleet. De Statsminister soll awer dofir elo e Stréck draus gedréint kréien.

Här President, déi politesch Verantwortung vun dem Statsminister gëtt nach a Fro gestallt, well déi parlamentaresch Kontrollkommissioun net richteg informéiert gi wier. D'CSV-Fraktioun ass mat där Konklusioun aus dem Rapport net d'accord.

D'parlamentaresch Kontrollkommissioun vun dem Geheimdéngscht ass 2004 agefouert ginn - et gouf deemools als e wichtegt Element vun der Reform ugesinn. De Rapporteur vun der Reform vun dem Geheimdéngscht, eise Kolleeg, de Lucien Weiler, huet 2004 gesot, dass d'Aféiere vun dëser Kontroll den demokrateschen Iddien an Exigenze vun eiser Zäit Rechnung dréit. Hien hat deemools schonn Zweifel drun, ob esou e Service a voller Transparenz kéint fonctionnéieren. Weider preziséiert den Här Weiler, dass de Geheimdéngscht als en Deel vun der Exekutiv enger ugepasster Kontroll duerch d'Parlament muss ënnerworf sinn an där zoustänneger Kommissioun Ried an Äntwert muss stoen.

De Rapporteur huet deemools festgehalen, dass et hei net esou eng Kontroll zum Schäin ass, mä dass et eng effektiv an eng reell Kontroll ass, wann dann d'Kommissioun déi Kontroll, esou wéi se virgesinn ass, och definitiv wëllt exercéieren.

Här President, jo, de Statsminister dréit d'Verantwortung fir de Geheimdéngscht, deen him vu Gesetzes wegen ënnersteet. Jo, déi politesch Verantwortung vun der Kontrollkommissioun läit net op deemselwechten Niveau. Mä dat heescht net, dass et keng Verantwortung vun der Kontrollkommissioun gëtt. Dat heescht virun allem net, dass déi politesch Verantwortung vun dem Statsminister doduerch um Spill géif stoen, dass d'Kontrollkommissioun net zur Genüge informéiert gi wier.

D'Geheimdéngscht-Kontrollkommissioun ass duerch d'Gesetz 2004 extra verankert ginn. D'Kontrollkommissioun huet ganz vill Pouvoiren. Si huet direkt Ableck an d'Aktivitéite vun dem Geheimdéngscht. Si brauch net iwwert de Statsminister ze fueren, fir mat dem Geheimdéngscht a Verbindung ze kommen. Dat gëtt et bei kenger anerer parlamentarescher Kommissioun. Den Direkter informéiert iwwert déi generell Aktivitéite vun dem Geheimdéngscht. Hie mécht periodesch Rapport. De Statsminister mécht Rapport iwwert d'Écouten, déi geschalt ginn. D'Kontrollkommissioun kann eenzel Agenten héieren zu eenzelne Missiounen. Si ka sech vun Experten entouréieren. Si kann Asiicht a spezifesch Dossieren hunn.

D'Kontrollkommissioun huet deemno eege Pouvoiren. Hir Pouvoire ginn iwwer eng normal politesch Kontroll vun der Exekutin eraus. D'Kommissioun kann direkt de staatleche Service kontrolléieren. Mä huet si dat gemaach? Zumindest net an hiren Ufangsjoren, der Period 2004 bis 2008, do, wou déi meeschte Mëssele och geschitt sinn. Dat hunn iwwregens déi allermeeschte Membere vun der Kontrollkommissioun och esou confirméiert. D'Kontrollkommissioun huet e bësse fonctionnéiert no dem Motto: „Was ich nicht weiß, macht mich nicht heiß."

Dat war ee Choix. D'Kontrollkommissioun war net proaktiv. Si huet hir gesetzlech Méiglechkeeten net ausgenotzt. Si huet sech net d'Moyene ginn, fir hir Kontroll méi déif gräifend auszenotzen, weder personell, budgetär nach administrativ. Als legislatiivt Organ hätt si do absolut kee Problem gehat. D'Kontrollkommissioun wollt et vläicht och net. Si hat och vläicht net d'Zäit dofir, wéinst hirer Besetzung duerch d'Fraktiounspresidenten. Si hat nëmmen zu Ufank dräi oder véier Sitzunge pro Joer.

Mä fir dem Statsminister elo wëllen e Stréck draus ze dréinen, d'Kontrollkommissioun wier nëmme lacunaire informéiert, ass einfach net korrekt. D'CSV-Fraktioun bedauert, dass hei de Rapport vun der Enquêtëkommissioun op deem Punkt total eesäiteg ass.

Mir fannen, dass de Rapporteur net déi néideg Distanz zur Neutralitéit vun dëser Fro hat. Als President vun der Kontrollkommissioun a Rapporteur vun der Enquêtëkommissioun war hie Juge et partie. Dat ass net fair. Dat ass net gerecht. Dat verstéisst géint elementar Regele vun engem Rechtsstat. Grad an enger Affär wéi déi heiten, wou vill iwwer Demokratie an Transparenz Rieds war, wier et wichteg gewiescht, d'Prinzipien, fir déi ee steet, och virzeliewen. Dat geet net, wann ee wëllt…

(Interruption)

M. le Président.- Här Roth, den Här Bausch wëllt lech... Fuert virun, an zum Schluss kann den Här Bausch seng Fro stellen.

M. Gilles Roth *(CSV)*.- Dat geet net, wann ee wëllt déi politesch Responsabilitéit vun dem Statsminister op deem Punkt a Fro stellen.

D'Relatioun tëscht Geheimdéngscht a Kontrollkommissioun leeft iwwert den Direkter. De Statsminister huet x-mol a sengen Aussoe widerholl, dass hien dem Direkter vun dem Geheimdéngscht formell den Optrag ginn hat, fir der Kommissioun alles ze zielen, wouriwwer den Direkter de Statsminister an d'Bild gesat hat. Dass dat net a vollem Ëmfang geschitt ass, ass bedauerlech. Mä et war de Choix vun dem Direkter, sech op d'Gesetz ze beruffen, fir nëmmen iwwert déi generell Aktivitéite vun dem Service ze zielen. Et kann een dem Statsminister awer dofir net e Stréck draus dréinen.

Fir d'Relatioun tëscht Statsminister a Kontrollkommissioun ze illustréieren, d'Beispill vun der faméiser Auer: Dem Statsminister gëtt reprochéiert, hien hätt d'Kontrollkommissioun net richteg informéiert iwwert de Fait, dass den Här Mille e Gespréich mat him opgeholl huet, wou den Direkter vun dem Geheimdéngscht de Statsminister informéiert, dass et eng cryptéiert CD vun engem Gespréich tëscht dem Statsminister an dem Grand-Duc iwwert d'Affär Bommeleeër géif ginn. Des Weidere gëtt dem Statsminister seng politesch Verantwortung doraus zur Rechenschaft gezunn, well hie keng Plainte déposéiert hätt a keng disziplinaresch Moossname géint den Här Mille ageleet hätt.

Fakt ass, et ass de Statsminister hei, dee selwer illegal ofgelauschtert gouf. De Statsminister gouf am Dezember 2008 gewuer, dass hie mat der Auer opgeholl ginn ass. De Statsminister huet am Mäerz 2009 den deemolege President vun der Kontrollkommissioun, de Charles Goerens, dovunner an d'Bild gesat. An dee krut och am Büro vun dem Statsminister d'Kassett virgespillt. De Charles Goerens huet d'Membere vun der Kontrollkommissioun am Mee 2009 vun dem Virfall eenzel an d'Bild gesat.

De Statsminister huet selwer am Juni 2009 d'Membere vun der Kontrollkommissioun vun dem Ophuelen informéiert. Déi Affär gouf nach an zwou Sitzunge vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun am Dezember 2009 ugeschwat. De Statsminister huet de Membere vun der Kommissioun erkläert, firwat hie keng disziplinaresch Moossname géint den Direkter vum Geheimdéngscht agefouert huet: Et hätt zu enger Suspendéierung gefouert an d'Relatioun mat deenen aneren auslännesche Geheimdéngschter wier zerstéiert gewiescht. De Statsminister huet deemools awer och preziséiert, dass hien den Här Mille wësse gedoen huet, sech eng aner Plaz ze sichen.

Här President, de deux choses l'une: Entweder hunn de Kommissiounsmembere vun deemools d'Explikatioune vun dem Statsminister ageliicht - an dat schéngt de Fall gewiescht ze sinn -, jo, da kann een dem Statsminister awer elo, ronn véier Joer dono, net doraus e Stréck dréinen.

Oder d'Membere waren net d'accord, mä da muss ee feststellen, dass ni ee gefrot huet, dat Enregistrement nozelauschteren. Mat Ausnahm vun dem Här Bettel, dee gefrot hat, ob net misst e Blâme fir den Här Mille kommen, huet ni e Member vun der Kontrollkommissioun gefrot, dass den Här Mille misst suspendéiert ginn.

Et huet och deemools kee Member vun der Kontrollkommissioun gefrot, dass de Statsminister sollt Plainte déposéiere beim Parquet. Iwwregens huet och d'Kontrollkommissioun d'Faiten deemools net selwer un de Parquet weidergeleet, wat hiert Recht, jo souguer hir Flicht gewiescht wier. A senger Auditioun huet de Procureur général Biever d'ailleurs ausdrécklech confirméiert, dass d'Dénonciatiounsflicht vun dem Artikel 23 vun dem Code d'instruction criminelle sech och op d'Membere vun der Kontrollkommissioun bezitt.

Här President, Fakt ass, et gouf an dem Geheimdéngscht eenzel Verfeelungen, déi op d'Eegegebare vun enger handvoll Mataarbechter - Mille, Schneider, Kemmer, Kohnen - aus dem Service de Renseignement zréckzeféiere sinn. Vill Virwërf, déi an hirer eegener Regelméissegkeet - scheibchenweise freides moies, den Dag vun eise Sitzungen - kolportéiert goufen, hu sech um Enn als net stéchhalteg erwisen.

Fakt ass, de Statsminister huet, soubal hien iwwer e Feelverhalen informéiert war, dat direkt stoppe gelooss.

Fakt ass, de Statsminister huet net bei all Affär direkt d'Disziplinarverfahren oder eng Justizaffär ugestrengt, aus Grënn, déi direkt am Zesummenhang sti mat der spezieller Natur vun engem Geheimdéngscht.

De Geheimdéngscht schafft preventiv op Informatiounen, déi hie vun enger inlännescher oder auslännescher Source kritt. Dës magen a priori an de Kader vun de Missioune vun dem Geheimdéngscht falen. Wann déi Appréciatioun vun de Geheimdéngschtmataarbechter sech herno awer als falsch erweist, kann een net direkt vum Statsminister eng Enquête disciplinaire verlaangen, well et eng Operatioun wier, déi net an de legale Kader vun dem Service de Renseignement géif falen.

Fakt ass, de Statsminister huet d'Direktere vun dem Geheimdéngscht formell instruéiert, fir d'Geheimdéngscht-Kontrollkommissioun iwwer alles, wat si dem Statsminister gesot hunn, och ze informéieren. Dat gouf vun dem Här Mille ënner Eed esou bestätegt. Dass dat awer net a vollem Ëmfang geschitt ass, ass bedauerlech, mä et berout op den Direkteren hirer Liesaart vun dem Geheimdéngschtgesetz.

Fakt ass, déi parlamentaresch Kontrollkommissioun huet déi Mëttelen, déi hir vum Gesetz aus zur Verfügung stoungen, net a vollem Ëmfang genotzt.

A Fakt ass, an der Enquêtëkommissioun huet sech e largë Konsens ofgezeechent iwwert déi Punkten, wou dat Gesetz iwwert de Geheimdéngscht aus dem Joer 2004 misst ugepasst ginn. An dat droe mir als CSV-Fraktioun unisono mat.

Här President, et gëtt dës Zäit nawell vill vu Rechtsstat geschwat. An engem Rechtsstat mussen d'Saachen opgekläert ginn. Land a Leit hunn e Recht drop, fir dass Kloerheet geschafe gëtt. D'Vertrauen an de Stat a seng Institutioune verlaangt dat.

D'Enquêtëkommissioun hat den Avantage, dass a puncto Geheimdéngscht elo munches gekläert ass. Jiddwereen, deen dozou bäigedroen huet, verdéngt e Merci: de President, de Rapporteur an all hir Memberen.

Jo, Virwërf stoungen am Raum. Si stinn haut an engem anere Liicht. De Statsminister huet dat, wat schifgelaf ass, haut erkläert. Hien huet sech derzou erkläert, virun der Enquêtëkommissioun an haut virun dem Land. Hien huet et net verstoppt, hien huet et net zougedeckt an hien huet et och net vertuscht!

Dir Dammen an Dir Hären, léif Leit, an engem Rechtsstat musse Virwërf awer och bewise ginn. Et zielt och hei de Prinzip: à charge et à décharge. Jo, dat zielt och vis-à-vis vun engem Statsminister.

Et geet hei net ëm d'Liewenswierk Jean-Claude Juncker! D'Lat läit do héich, ganz héich. Et geet awer och ëm d'Persoun Jean-Claude Juncker. Et geet hei drëms, ob d'Parlament soll dem Statsminister Jean-Claude Juncker d'Vertrauen entzéien. Mir jugéieren haut de Mëtteg am Interessi vum Land iwwert déi politesch Responsabilitéit vum Jean-Claude Juncker. D'Bewäertung dovunner kann een net lassgeléist kucke vun der Persoun vun dem Statsminister.

Huet de Statsminister dat, wat schifgelaf ass verschëllt? Neen!

Huet de Statsminister dat, wat schifgelaf ass, gestoppt? Jo!

Hätt de Statsminister kënnen oder sollen aneschters handelen? Mir soen op Base vun dem Dossier: Neen! À vous d'en juger!

Huet d'Handele vun dem Statsminister dem Land geschuet? Neen!

Här Statsminister, Dir sidd politesch responsabel. Et besteet kee Feelverhalen, fir lech d'Vertrauen ze entzéien. Déi 26 Deputéiert vun der CSV sti geschlossen hanner lech.

Ech soen lech Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. le Président.- Merci dem Här Roth. Als nächste Riedner ass den Här Meisch agedroen. Här Meisch, Dir hutt d'Wuert.

M. Claude Meisch *(DP)*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, erlaabt mer, wéi een dat ëmmer mécht, wann een e Rapport hei diskutéiert, dem Rapporteur Merci ze soen. Ech mengen, dës Kéier, bei engem Rapport vun 140 Säiten, wou ee siwe Méint laang dru geschafft huet, wou ee bal 50 Réuniounen hat, ass dee Merci do besonnesch verdéngt.

Ech wëll duerfir, well ganz villes sech am Rapport befënnt, och net méi op den Detail vun eenzelnen Evenementer, vun eenzelnen Aktioune vum Service de Renseignement, vun eenzelnen Dysfonctionnementer, vun eenzelne widerspréchlechen Aussoen an all Fall agoen. Ech mengen, déi Aarbecht do hu mer an der Kommissioun gemaach. Mir hunn et am Rapport festgehalen. An dat war keng einfach Aufgab fir de Rapporteur, gradesou wéineg wéi et eng einfach Aufgab war fir all anere Member vun der Kommissioun.

Wat normalerweis net gemaach gëtt, ech mengen, wat awer hei justifizéiert ass, dat ass, datt de President vun der Kommissioun Merci gesot kritt, well hien hat och keng einfach Aufgab, an där schwiereger Matière do déi Kommissioun ze dirigéieren, ze guidéieren, heiansdo och emol ze kucken, datt d'Objektivitéit weiderhi géif groussgeschriwwe ginn, datt et en Ausgläich tëscht deenen eenzelne Vuë géif ginn.

En huet dat heiansdo och op seng speziell Aart a Weis, och emol mat enger Portioun Humor gemaach. An ech mengen, seng Aart a Weis, fir déi Sëtzungen do ze presidéieren, huet och derzou bäigedroen, datt een eigentlech bis zulescht, obschonn ee jo eenzel Faiten awer ëmmer aneschters gesinn an och ëmmer aneschters bewäert huet, ganz roueg a sachlech doriwwer diskutéiert huet. A jiddwereen an där Kommissioun konnt seng Remarquë maachen, seng Amendementer och an den Text mat erafléisse loossen. Duerfir also och e grousse Merci un de President Alex Bodry.

Dee Rapport, deen hei virläit, déi Aarbecht vun där Enquêtëkommissioun ass eigentlech en exemplarescht Beispill vun enger parlamentarescher Aarbecht. Et kann een et quasi - an eenzel Kolleegen, mengen ech, hunn et och gemaach am Laf vun de leschten Deeg - als Emanzipatioun vum Parlament verstoen.

D'Parlament, wat jo d'Aufgab huet, d'Regierung ze kontrolléieren, wat an dësem Fall, wann et ëm Geheimaktivitéite geet, jo besonnesch schwiereg a besonnesch delikat och nach ass, jo, d'Parlament huet hei déi Aufgab wouergeholl an ass eigentlech iwwert déi üblech Rolleverdeelung hei innerhalb vum Parlament och do erausgaangen, well et wierklech d'Parlament war, wat d'Regierung kontrolléiert huet, an net onbedéngt déi eng Meenung vun der Oppositioun, déi där anerer vun der Majoritéit géigeniwwergestallt war, wéi et jo awer ganz, ganz oft an eisen Débaten an och an deene Konklusioune, déi dagan dagaus hei am Parlament gezu ginn, war. Duerfir ass dat doten eigentlech eng Erfahrung, déi eis Demokratie stäerkt an net schwächt.

Ech wëll entgéint de Kolleege vun der CSV, déi dat virun där Sëtzung hei gesot huet, déi dat haut nach eng Kéier gesot huet an et wahrscheinlech och nach déi nächst Méint wäert soen, nach eng Kéier ënnersträichen, datt dee Rapport hei équilibréiert ass, datt ganz villes an dee Rapport hei - och vun der CSV - bäigesat ginn ass, datt villes vun deem, wat de Premierminister hei gesot huet, och schonn an den Aussoen an der Enquêtëkommissioun gemaach ginn ass, wou e gehéiert ginn ass, an datt déi Zitater op Wonsch vun der CSV - an do war ni eng weider Debatt doriwwer an der Kommissioun! -, datt dat bäigesat ginn ass.

Esou datt, wann et gutt Argumenter gouf, fir eppes aneschters ze schreiwen, fir eppes net ze schreiwen, fir eppes bäizesetzen oder ewechzeloossen, dann ass dat och esou geschitt. An dat ass opgrond vun Awërf vun där enger Säit an opgrond vun Awërf och vun där anerer Säit absolut méiglech gewiescht.

À charge et à décharge, dat war dat, wat och ëmmer ageklot ginn ass. A wann een de Rapport haut liest, jo, da fënnt een, datt ee punktuell op ganz kloer Konklusioune komm ass, jo, well iwwereneestëmmend Aussoen eppes ganz kloer confirméiert hunn, an datt et op villen anere Plaze widerspréchlech Aussoe gëtt. An déi sinn dann och awer esou an dem Rapport mat iwwerholl ginn, esou datt de Lieser vun deem Rapport, an där wäerten et jo net wéineg ginn, sech och e komplett Bild dovunner ka maachen.

Wann een awer seet, „à charge et à décharge muss enquêtéiert ginn", an och „dat muss an de Rapport fléissen", an „dat muss eigentlech och herno an eis Konklusiounen, déi mer um Enn vun dëser Debatt sollen huelen, afléissen", dann ass et dach e bësse skurril, datt eng Fraktioun eigentlech, wa se iwwerhaapt Froe gestallt huet während deenen Auditiounen, haaptsächlech Froen zum Verhale vun der Kontrollkommissioun gestallt huet a vill aner Dossieren - nach vläicht den Dossier „Katana" -, mä vill aner Dossieren hir eigentlech do zimlech egal waren. Do huet een eigentlech dès le départ och gespuert, datt et net ëmmer à charge et à décharge vun alle Säite sollt sinn.

Et kann op jidde Fall haut keng Partei soen, keng Fraktioun hei soen, datt hir Amendementer, déi se proposéiert hunn, fir an dee Rapport afléissen ze loossen, aus parteipoliteschen Erwägungen net opgeholl gi wären. Et ass diskutéiert ginn, et ass argumentéiert ginn. An et ass een eenzege Vote an där Kommissioun geholl ginn, dat war deen allerleschten Dag, wou mer dee Rapport zesummen ugeholl hunn. A virdrun ass ni do gesot ginn, datt eng Majoritéit do d'Wourecht definéiert hätt. Et waren d'Argumenter, déi dat definéiert hunn, wat an de Rapport komm ass. Duerfir, déi Konklusiounen, déi de Rapport zitt, jo, déi baséieren och op dem Sachverhalt, dee virdru beschriwwe ginn ass.

Déi Aarbecht, déi d'Kommissioun gemaach huet, och déi Aarbecht, déi de Rapporteur hat, mat all deenen, déi sech d'Méi gemaach hunn, un deem Rapport do ze feilen an en an eng gewësse Richtung ze kréien, ass an engem extrem schwieregen Ëmfeld geschitt iwwert déi leschte Méint.

Mir hu relativ schnell festgestallt, datt net jiddweree begeeschtert war, fir do ëmmer déi ganz Wourecht ze soen. Mir hu festgestallt, datt mer widerspréchlech Aussoe kritt hunn. Duerfir si mer jo och zur Konklusioun komm, datt och op deem Punkt, datt Leit ënner Eed widerspréchlech ausgesot hunn, nach eemol vläicht misst méi no driwwer gekuckt ginn, wat eng Fro fir d'Justice schéngt ze sinn.

Mir hunn awer och festgestallt, datt muncher mat der Salamitaktik operéiert hunn, datt oft dat zougi ginn ass, wat dann huet missen zougi ginn a wat eigentlech net ze leegne war, an de Premierminister eigentlech och déi doten Taktik ugewannt huet.

An dat bedaueren ech. Och wann ee vläicht dat eent oder dat anert kann deelen, och vu sengen Explikatiounen hei, mengen ech, wär et méi kredibel gewiescht, wann en am Dezember d'lescht Joer, wann en am Januar dëst Joer an déi Kommissioun komm wär a gesot hätt: „Hei ass dat, wat ech ze soen hunn; hei ass dat, wat mir déi leschte Jore festgestallt hunn, wat wierklech schifgaangen ass am Service de Renseignement."

Et ass esou, datt och hien eigentlech ëmmer nëmmen dat zouginn huet, wat dee Moment scho bekannt war a wat eigentlech net méi ze leegne war. Do, mengen ech, hätt e sech selwer e Gefale gemaach.

Et sinn dann, en cours de route, ëmmer nei Skandaler bekannt ginn. An eigentlech muss een do der Press e grousse Merci soen, well mir wäre wahrscheinlech net op bal 50 Sëtzunge komm an herno och net op 140 Säiten am Rapport, wann net d'Press eng ganz Rei vu Faiten awer dévoiléiert hätt, déi mir herno an der Enquêtëkommissioun opgegraff hunn an eigentlech do an deenen Auditiounen, déi mer haten, confirméiert kruten, a woufir se och haut am Rapport optauchen.

En anert erschwéierend Element, wat derbäikomm ass, wat d'Aarbecht vun der Kommissioun net méi einfach gemaach huet, dat war, datt parallell zu eiser Aarbecht, zu eiser Enquête parlementaire, eng Rei vun Enquêtes judiciaires lancéiert goufen, wat dann heescht, datt eenzel Aspekter eigentlech vun eiser Enquête parlementaire net richteg konnte gekuckt ginn. Déi hu mer missen ausklameren. Mir hu se missen ausklameren an den Auditiounen, an den Débaten, an eigentlech konnte mer eis dozou och herno net richteg am Rapport expriméieren, well déi Enquêtes judiciaires jo och nach ëmmer lafen.

Dann, an ech wëll dorop vläicht nach eng Kéier zréckkommen, wësse mer och haut, datt nach eng ganz Rei vun oppene Froen do am Raum stinn, déi mer och an deem Zäitdrock, dee mer eis selwer gesat haten a vläicht och einfach an der Onméiglechkeet, fir nach alles mat Jore Retard erëm eng Kéier kënnen ze rekonstruéieren a komplett Biller do kënnen ze zeechnen, net konnte beäntwerten; dat ass sécherlech der Kommissioun och net gelongen. Eng ganz Rei vu Froen, déi stinn och nach ëmmer am Raum.

Och d'Interventiounen hei vum Statsminister werfen nach eng Kéier eng Rei vu Froen op. An et misst ee sech eigentlech ganz vill Stonnen nach eng Kéier Zäit huelen, fir am Detail deene Saachen do nozegoen. Mä et ass eigentlech eng Aarbecht, déi jo schwéier ass, an esou enger Debatt ze maachen. Déi hu mer jo eigentlech duerfir och virdrun an deene ganz ville Sëtzungen an der Enquêtëkommissioun gemaach. Mä op jidde Fall, déi Konklusiounen, déi am Rapport gezu gi sinn, hunn an eisen Aen nach ëmmer Bestand.

Ier een eigentlech un déi Aufgab do kann erugoen, misst ee sech d'Fro stellen: Wat ass e Geheimdéngscht haut? Wat soll e Geheimdéngscht haut sinn? An der Vergaangenheet ass déi Fro nach méi oft gestallt ginn: Brauche mer iwwerhaapt e Geheimdéngscht?

Wann ech dat richteg verstinn, hu mer nach ee Kolleeg hei am Haus, dee sech déi Fro stellt an eigentlech mat Nee beäntwert. Nun, meng Fraktioun, déi seet ganz kloer: Jo, mir brauchen e Geheimdéngscht hei zu Lëtzebuerg! An et ass och déi Konklusioun, déi d'Enquêtëkommissioun nach eng Kéier confirméiert huet.

Et gëtt eng ganz Rei vu Geforen, déi vu baussen op eis erawierken, déi mer mussen ofwieren. Den Terrorismus ass eng dovunner. Dat ass eng Realitéit. Wie mengt, datt e klengt Land wéi Lëtzebuerg do kenger Gefor ausgesat wär, dee ka sech emol eng Kéier d'Fro stellen, ob mer net bei deene ville Kongresser, déi mer zu Lëtzebuerg hunn, kéinten d'Cibel vun terroristeschen Attacke sinn. Dee ka sech d'Fro stellen, ob mer net als europäesch Haaptstad och emol eng Kéier d'Cibel wäre vun esou terroristeschen Attacken. Dee ka sech d'Fro stellen, ob net déi eng oder déi aner Ambassad emol eng Kéier d'Cibel wär vun terroristeschen Attacken, oder aner international Institutiounen, déi hire Sëtz hei zu Lëtzebuerg hunn an deene mer jo och wëllen e séchere Kader hei bidden.

Industriespionage ass eng Realitéit. Et ass ganz besonnesch och eng Realitéit op a ronderëm d'Finanzplaz. An ech mengen och, datt mer duerfir en Instrument brauchen, fir deem entgéintzewierken, wuelverstanen och defensiv virun allem entgéintzewierken.

Dann ass eise Service de Renseignement permanent am Kontakt mat anere Servicer, wou ee muss oppassen - an ech si frou, datt de Statsminister dat ähnlech gesäit -, mat wat fir engen Intentiounen déi och eise Service démarchéieren an ob déi ëmmer och am Interessi vun eisem Land sinn, ob mir Interessi do hunn, matzemaachen oder net matzemaachen.

Mä kommt, mir stellen eis emol nëmmen ee Momentche vir, mir hätte kee Service de Renseignement hei zu Lëtzebuerg: Wie géifen déi aner Servicer dann aus deenen anere Länner hei - jo - froen? Si wäre wahrscheinlech selwer hei aktiv, vill méi wéi se et haut souwisou nach wahrscheinlech sinn. An, jo, mir hätte se net ënner Kontroll. Et wär net de Statsminister, dee kéint soen, wat géif goen a wat net géif goen. Et wär net d'Parlament hei, wat e Gesetz géif maachen, dat géif definéieren, wéi wäit datt se däerfen aktiv ginn, an et wär och keng parlamentaresch Kontrollkommissioun, déi hir Aktioun kéint kontrolléieren.

Duerfir, ze soen, mir sollen eise Service ofschafen, wa mer dat géife maachen, mir musse wëssen, datt déi aner et wahrscheinlech net géife maachen. An doduerjer hätte mer wahrscheinlech fir eist Land net vill Gescheites geschafft.

Et muss ee sech och d'Fro stellen: A wiem sengem Déngscht schafft esou e Geheimdéngscht? Et ass am Déngscht vum Land, mengen ech emol. Et ass am Déngscht vu senge Bierger. Et ass awer och am Déngscht vun demokratesche Wäerter. Et ass am Déngscht - an ech fannen dat eigentlech normal - och vun eiser Ekonomie. An et ass virun allem awer och am Déngscht vum Rechtsstat.

De Schutz vum Rechtsstat ass eng zentral Aufgab vun engem Geheimdéngscht. De Schutz vun der Demokratie ass eng zentral Aufgab vun engem Geheimdéngscht. Et däerf duerfir net esou sinn, datt e Service de Renseignement d'Demokratie an de Rechtsstat aushielegt, fir aner Zwecker ze verfollegen. A rezenter Vergaangenheet hunn awer Deeler vum Service de Renseignement hir Aufgab, hir eigentlech fundamental Aufgab, déi och am Gesetz beschriwwen ass, aus den Ae verluer. A si hunn, jo, éischter eng eegen Agenda gehat, an déi eegen Täsch probéiert ze schaffen. Si hunn déi demokratesch Institutiounen ëmgaangen. Si hunn d'Gesetzer mat Féiss getrëppelt an domadder och eiser Ekonomie nohalteg geschuet.

E Geheimdéngscht, deen aus dem Rudder leeft, deen ass eigentlech duebel schlëmm, well e Geheimdéngscht, deen ass jo do, fir d'Land an d'Leit ze protegéieren. A wann de Geheimdéngscht net fonctionnéiert, dann ass et net esou (veuillez lire: dann ass et net nëmmen esou), datt d'Leit an d'Land net méi protegéiert wären - dat stëmmt, dat ass et net -, mä de Geheimdéngscht, dee ka sech gradesou schnell dann och nach géint d'Leit a géint d'Land wieren an asetzen. An duerfir ass dat eigentlech eng duebel Katastroph!

E Geheimdéngscht ass wéi e Wuechthond, deen ee permanent awer och ferm an der Léngt muss halen, well wann een déi Léngt eng Kéier ze labber léisst, dann ass et net nëmme méi, datt ee selwer net protegéiert ass vum Wuechthond, mä de Wuechthond, deen dréint sech och géint deen, deen déi Léngt eigentlech an der Hand sollt halen. Dat ass de Geheimdéngscht an dat muss de Geheimdéngscht sinn!

An duerfir muss deen - Här Statsminister! -, deen de Geheimdéngscht kontrolléiert, deen, dee fir de Geheimdéngscht politesch responsabel ass, duerfir muss deen déi Léngt och do ferm an der Hand halen. A wann en déi net fest genuch an der Hand hält, da mécht deen Hond sech do selbststänneg an e wennt sech géint säin eegenen Här.

D'Kontroll vun de Geheimdéngschter ass net déi am mannste wichteg Aufgab duerfir am Stat. An et ass wahrscheinlech och dee Gedanke gewiescht, deen dozou gefouert huet, datt am Gesetz ganz kloer steet, datt eben net all Kéiers bei der Regierungsopdeelung déi Kompetenz do nei verdeelt gëtt, datt net iergendee Minister zoustänneg ass fir de Geheimdéngscht, mä et ass de Statsminister, well dovunner ausgaange gëtt, datt deen déi Léngt do ganz besonnesch fest an der Hand kéint halen.

An do muss keen an do däerf effektiv och keen déi Léngt an der Hand halen, deen e Geheimdéngschtfreak ass. Här Juncker, Dir hat et eng Kéier esou ausgedréckt: e „Geheimdéngschtfetischist". Et ass effektiv esou, datt et besser ass, et ass een, deen eng gewësse Skepsis par rapport zu där Welt do huet, déi eis alleguerten zum groussen Deel friem ass, deenen, déi e bësse méi no elo dodrunner waren, zum Deel sech opgemaach huet, awer zu engem ganz, ganz klengen Deel.

Villes ass net flott, wat een do gesäit, wann een an d'Welt vun de Geheimdéngschter erakuckt. Et geet och ëm déi däischter Säit vun der internationaler Politik, déi een do emol eng Kéier erblécke kann, wou een eigentlech hofft, datt et se net géif ginn, datt et se hei bei eis net géif ginn, mä déi awer eng Realitéit ass an déi dann awer an e Land wéi Lëtzebuerg, an eng international Finanzplaz, e Land, wat eng Rei vun internationalen Institutioune bei sech doheem huet, dann awer emol eng Kéier erakuckt.

An eis Aufgab ass et awer och als Politiker, déi Saachen, déi mer net mat vollem Engagement an net mat voller Iwwerzeegung an net mat där beschter Laun am Bauch direkt uginn, fir déi Saachen awer och seriö ze maachen. Mir sinn eben och duerfir gewielt, fir eben de Geheimdéngscht dann emol ze kontrolléieren an en ze observéieren an en ze guidéieren, wann et dann noutwendeg ass, och wa mer keng „Geheimdéngschtfetischisten" sinn.

Et geet hei net ëm Geheimdéngschtfreaken, et geet hei ganz einfach drëms, datt den demokratesche Rechtsstat an der Riicht gehale gëtt. An duerfir brauche mer Politiker, déi déi Aufgab do mat vollem Asaz och iwwerhuelen.

Mir hunn an de leschte siwe Méint an deene bal 50 Réuniounen, an deene ganz villen Auditiounen iwwer eng ganz Rei vun Dysfonctionnementer geschwat. Mir hate méi Schwieregkeete festzestellen, wat da wierklech geschitt ass, wa mer méi wäit zréckgaange sinn. Mir hunn dat awer net ausgeklamert, well et jo och en Optrag un d'Kommissioun war. Mir hunn awer virun allem festgestallt, datt an de Joren 2005 bis 2008 et zu enger Hällewull vun Dysfonctionnementer komm ass, wou Deeler op d'mannst vun deem Service do awer komplett aus dem Rudder gelaf sinn.

Ech brauch net nach eng Kéier alles opzezielen, mä et ass zu illegalen Écoutë komm. Déi goufen duerchgefouert am Kontext vun där cryptéierter CD, am Kontext vun engem Dossier Cargolux, am Kontext vun enger Operatioun SAM. Et ass zu onkauschere Praxisse komm, egal wéi mer dat elo juristesch wëlle betitelen: ob et Détournement de biens publics ass oder net, wann en Här Reuter an engem Appartement, wat vum Stat bezuelt gëtt, ouni iergendeng plausibel Motivatioun dann drasëtzt.

Et ass dozou komm, datt bei eenzelnen Operatiounen eenzel Leit eng eegen Agenda haten, jo, probéiert hunn, an déi eegen Täsch ze schaffen, wann et drëms gaangen ass, datt Leit iwwert de Service Autoen akaaft hunn, weiderverkaaft hunn, fir sech kaaft hunn a sech do Margë wollte maachen. Et ass dozou komm, datt probéiert ginn ass, bei der Operatioun SAM oder SAM - wéi se dann ëmmer geheescht huet - och eng Marge, eng, eng… Wéi nenne mer dat?

M. Robert Weber *(CSV)*.- Kommissioun!

M. Claude Meisch *(DP)*.- Eng Kommissioun, esou ass et. Merci, Här Weber!

…datt eng Kommissioun am Spill sollt sinn, déi wien och ëmmer - an do si mer jo eigentlech

net richteg virukomm - sech hätt kënnen an d'Täsch stiechen.

Et ass esou, datt Geheimdéngschtinformatioune fir privat a wirtschaftlech Zwecker genotzt goufe bei der Grënnung vun der Sociétéit Sandstone, am Dossier Cargolux. An deem Gaydamak-Prozess schéngt dat mer awer evident gewiescht ze sinn.

Missiounen an Dossiere sinn ënner falschem Virwand eigentlech lancéiert ginn. Déi Rees an de Kurdistan fält a mengen Aen ënnert déi Kategorie, och nach eng Kéier den Dossier Cargolux an och den Dossier SAM, wou ee jo herno eréischt festgestallt huet, wat da wierklech derhannert war a wat wierklech d'Objektiv war vun deene Leit, déi dorunner geschafft hunn, an datt et eigentlech net dat war, wat am Ufank duergestallt ginn ass. Et ass dozou komm, datt héichgestallte Persoune sollten diffaméiert ginn an deem dach ganz penibelen Dossier „Katana".

Dann hate mer en Électron libre, oder e puer Électrons libres, mä ee vun den Zeien huet sech eigentlech selwer als solche bezeechent. Et war dat de fréiere Chauffeur vum Statsminister, den Här Mandé.

An ech wëll do eng Klammer opmaachen. Mir hu jo net nëmmen eis domadder befaasst: Wéi ass den Här Mandé an de Service de Renseignement komm? Datt ee Minister, och e Premierminister, oder soss iergendeen ee recommandéiert fir eng aner Plaz, do huet de Statsminister recht, dat ass eigentlech en zimlech normale Virgang. A jiddweree vun eis mécht dat, wann en een hallefweegs kennt a weess, dat doten, dat ass e Gudden, an deen aneren, dee brauch och nach e Gudden, da geet e bei deen a seet em: „Kuck der deen emol un." A wann ee sech en dann ugekuckt huet an en erfëllt d'Kritären an e stellt sech och als valabele Kandidat eraus, dann huet en eigentlech dann och all Chancen.

Mä et geet ëm dat, wat eis jo awer am meeschte verwonnert huet, dorëms geet et: Wat huet den Här Mandé am Service gemaach? Wou keen eis richteg konnt erklären: Wat war seng Aufgab am Service de Renseignement? Wou keen eis konnt richteg erklären: Als wat ass en dohinnerkomm?

An den Direkter huet awer ganz kloer gesot, hien hat d'Gefill, datt e vum Statsminister ageschleist ginn ass, fir d'Aarbechte vum Service de Renseignement ze kontrolléieren a fir direkt dem Statsminister Rapport ze maachen, an datt e sech eigentlech och esou gutt et gaangen ass gewiert huet géint déi Nominatioun do. An dat ass dat, wat eis préoccupéiert huet an der Enquêtëkommissioun, an dat hu mer och deementspriechend an de Rapport ageschriwwen.

A wat eis haut nach préoccupéiert, dat ass d'Fro: Wat mécht den Här Mandé haut? Do hu mer, trotz allem Nofroen op ganz ville Plazen, keng plausibel Äntwert kritt. An ech mengen, wa mer den Här Mandé och froen, dee weess et och net esou richteg, firwat en dann haut wierklech eng Pai vum Lëtzebuerger Stat kritt.

Dann erlaabt mer, vläicht kuerz e Wuert zur parlamentarescher Kontrollkommissioun ze soen an zu hirer Responsabilitéit. Et ass jo net esou, wéi dat vu munnechen duergestallt gëtt, datt dat der Enquêtëkommissioun egal gewiescht wär. Et ass jo net esou, wéi dat hei duergestallt gëtt, datt am Rapport näischt doriwwer steet. Mir hunn do, wou d'parlamentaresch Kontrollkommissioun sief et hirer Aufgab net gerecht ginn ass, sief et vläicht am Réckbléck vun haut net esou agéiert huet, wéi ee sech dat haut kéint wënschen, jo, dat hu mer an de Rapport geschriwwen.

Mir hu ganz kloer drageschriwwen, datt dat lues ugaangen ass an den Ufanksjoren, datt déi Kommissioun hir Aufgab an hir Roll emol huet misse fannen an entdecken. A wann ech virdrun d'Beschreiwung vum Statsminister héieren hunn, wéi en déi Welt vum Geheimdéngscht 1995 entdeckt huet, wou en duerfir zoustänneg ginn ass, da mengen ech, ass et deene Memberen, virun allem deene véier éischten oder deene fënnef éischten, déi an där Kommissioun do waren, ähnlech gaangen. An et huet eng Ulafzäit gebraucht, bis se richteg hir Aufgab do konnte wouerhuelen.

Et steet am Rapport, datt réckbléckend déi Guttgleewegkeet, déi d'Membere vun der Kommissioun un den Dag geluecht hunn, jo och vläicht kéint souguer als eng Portioun Naivitéit duergestallt ginn. Dat ass awer och eng kloer Ausso. An dat ass awer e Stéck Autocritique, datt d'Parlament dëst par rapport zu senger eegener Kontrollkommissioun mécht. An ech fannen dat richteg. Dat ass eigentlech guer net diskutéiert ginn an der Kommissioun. Do war eigentlech och keng kontrovers Diskussioun. Mir waren eigentlech alleguerten domadder d'accord. Et huet hei kee probéiert, déi Responsabilitéit an dee Fonctionnement an d'Wichtegkeet vun der Kontrollkommissioun an deenen heiten Affären iergendwéi erofzespillen.

Mir hunn och, an do ware mer eis alleguerten och driwwer eens, am Detail den Oflaf vun der Aueregeschicht, wann ech dat emol esou däerf résuméieren, deen hu mer beschriwwen am Rapport: Wéini ass den éischte Vertrieder - et war de President - vun der Kontrollkommissioun et gewuer ginn; datt et - leider Gottes, muss een haut soen - dräi Méint gedauert huet, bis datt en déi éischt Réunioun beieneekritt huet mat deenen anere Memberen, datt entretemps déi eenzel Membere mëndlech informéiert goufen, datt et leider net derzou komm ass... - kann ech och nëmme bedaueren, ech war net an der Kommissioun déizäit, ech weess net, firwat et esou war, mä et ass esou, et muss een et och esou feststellen, et steet och esou am Rapport -, datt dat Band, déi Opnahm do net gelauschtert ginn ass.

Bon, datt awer duerno sech net oft domadder befaasst ginn ass, mä awer dann, wa sech domadder befaasst ginn ass, d'Kommissioun awer éischter gesot huet: „Mir sinn net ganz zefridde mat där Method, wéi dat doten elo ofgewéckelt ginn ass, datt den Här Mille erauskomplimentéiert gëtt ouni disziplinaresch Moossnamen, ouni datt sech d'Fro gestallt ginn ass, ob een net och misst juristesch där Saach eng Suite ginn." Dat ass awer gradesou gutt och dokumentéiert an de Procès-verbalë vun der Kommissioun. Duerfir ass et och an de Rapport komm.

Ze bedaueren ass dann awer och - well wann een dat eent komplett opschreift, da mengen ech, muss een och dat anert komplett opschreiwen -, datt de Statsminister zu deem Zäitpunkt do informéiert war iwwer en eventuell zweet Enregistrement, dat gemaach gi wär an enger Réunioun, wou hien derbäi soll gewiescht sinn, an datt dat Enregistrement net erwähnt ginn ass. Dat ass awer op d'mannst skurril. Wann ee seet: „D'Kommissioun, déi wousst alles, d'Kommissioun huet hir Aufgab do net richteg gemaach!", dann, mengen ech, muss een och kucken: Wousst se wierklech alles? An haut huet sech erausgestallt opgrond vun Zeienaussoen, datt et héchst wahrscheinlech ass, datt en anert Gespréich nach enregistréiert gouf, datt et eng Opnahm dovunner ginn ass an datt de Statsminister och zu deem Zäitpunkt do driwwer informéiert war.

(Interruption)

Une voix.- ...et ass net d'Ausso, datt de Statsminister informéiert gewiescht wär vun där Opnahm vun deem…

...dat kënnt Dir net esou behaapten, well dat ass net Fakt!

M. Claude Meisch *(DP)*.- Jo, do kommen dann eenzel Punkten, wou dann deen ee vläicht eng aner Lecture huet wéi déi aner. Mä wann ech dat hei soen, dann ass dat…

(Interruptions)

…dann ass dat jo och esou, well mer dozou eng Rei vun Aussoen awer hunn.

(Interruption)

D'Kommissioun ass dann oft, an dat ass och Fakt, net informéiert ginn. A wann de Statsminister hei esou insistéiert, datt en den Direkter drop higewisen huet, e misst alles der Kommissioun soen, wat en him géif soen - woubäi et mech e bësse wonnert, datt elo op eemol an der Lescht dann nach méi Briefinge sollte gemaach ginn, déi awer virdrun och schonn dem Statsminister sollte gemaach gi sinn, an et ass kengem opgefall, datt d'Kommissioun déi net kritt huet, an déi kritt se awer dann elo op eemol, dann ass dat awer och eng relativ spéit Reaktioun -, mä wann ee sech esou hei festleet, datt ee jiddwerengem gesot huet: „Informéiert d'Kommissioun iwwer alles dat, wat ech och selwer weess.", dann ass dat jo awer schonn eigentlech eng Verteidegung fir am Fall, wou d'Kommissioun net alles sollt gewosst hunn. A mir hu festgestallt, datt d'Kommissioun eben net alles wousst.

Wat hätt d'Kommissioun da kënne maachen, wann et an der Operatioun SAM drëms gaangen ass, eng Kommissioun ze erwirtschaften? Wat hätt d'Kommissioun da kënne maachen am Dossier Gérard Reuter, deen an engem staatlechen Appartement do sëtzt? Wat hätt d'Kommissioun kënne maache bei deenen illegalen Écouten, déi geschalt goufen?

Wat hätt d'Kommissioun kënne maachen am Dossier vun deem Briefing ugangs 2006 iwwer Bommeleeër/Stay-behind-Theorie, an Implikatiounen eventuell vun der Lëtzebuerger Finanzplaz an Elf-Aquitaine am Dossier Lissouba? Wat hätt d'Kommissioun kënne maachen an deem Fall, wou dee Briefing do och opgeholl ginn ass?

Si hätt näischt kënne maachen, soen ech Iech, well se näischt dovunner wousst! Da kënne mer eis awer net herno heihinnerstelle kommen a soen: „Déi Kommissioun do, déi dréit eng Responsabilitéit do mat, déi huet net richteg fonctionnéiert." Si hätt kënne richteg fonctionnéieren, wa se alles och am Detail gewosst hätt.

An do geet et och net duer, Här Statsminister, just hei opzezielen, wéini dann an der Kommissioun wat fir e Sujet eng Kéier ugeschnidde ginn ass. Well wann een am Detail nokuckt, da mierkt een awer, niewent deenen, déi guer net ugeschnidde gi sinn, an där gëtt et jo awer och - ech hunn der elo e puer opgezielt -, gëtt et déi, déi, jo, emol eng Kéier esou gesträift goufen a wou dat ganzt Bild eigentlech net gezeechent gouf. An et gëtt déi, wou een awer och wierklech d'Gefill huet, datt d'Kommissioun vläicht an eng falsch Richtung sollt guidéiert ginn.

Dir hutt hei erkläert, et wär kee Widdersproch doranner, tëschent Ärer Ausso, déi Der am Ufank gemaach hutt, datt et ni e Gespréich mam Grand-Duc iwwert de Bommeleeër ginn hätt, an enger, déi Der spéider gemaach hutt, wou Der sot: „Ben dach, ech hunn am Kontext vun deem RTLs-Zeien…", elo nenne mer den Här emol esou, „...do hunn ech mam Grand-Duc iwwert de Bommeleeër geschwat.", datt et do eigentlech kee Widdersproch géif ginn, datt dat eent normal wär an dat anert normal wär. Dir hutt do déi Gespréicher erkläert.

Et gëtt awer en anere Widdersproch. Dat ass, datt deen éischte Moment gesot ginn ass, datt déi cryptéiert CD - vun Iech och gesot ginn ass an der Kommissioun -, datt déi cryptéiert CD vun enger anonymer Source kënnt. Et huet sech awer duerno erausgestallt, datt zu deem Zäitpunkt Dir ganz gutt wousst, datt et de Mataarbechter oder Agent oder d'Source M. war, déi déi CD an de Service erabruecht huet, well dat geet nämlech aus deem Gespréich Mille/Juncker, wou mer de Contenu jo mëttlerweil kennen a wat virdru stattfonnt huet, jo, virun där Kommissiounssëtzung, doraus geet dat ervir!

Jo, wann d'Kommissioun net alles gesot kritt, wann een net gesot kritt, datt déi Informatioun, déi een do huet, vun deem ass an datt ee vläicht e Profil vun där Persoun och kéint maachen, esou wéi mir et haut kënne maachen, da kann een nun der Kommissioun awer wierklech och net virwerfen, datt se do net richteg agéiert hätt.

An ech ginn dat Gefill net lass, duerch meng Erfahrung elo an der Enquêtëkommissioun, duerch meng Erfahrung awer och als Member, dee jo elo annerhalleft Joer ongeféier an der Kontrollkommissioun probéiert, seng Responsabilitéit ze iwwerhuelen, datt d'Kontrollkommissioun awer méi wéi eng Kéier als Alibi gebraucht gëtt.

An et ass eigentlech eppes, wat mer dat ganz kloer seet: Wéi oft ass an deene leschte Méint direkt gesot ginn, wann iwwer iergendeppes hei geschwat ginn ass: „D'Kontrollkommissioun, déi wousst Bescheed."? Et ass direkt gesot ginn: „Déi woussten et. Si hunn näischt gemaach.", an „Si waren domadder d'accord!" Et ass iergendeppes, wat dann do an de Raum gestallt ginn ass: „Déi woussten et, also ass alles an der Rei."

Et hat ee wierklech d'Impressioun, datt eenzel Leit d'Kommissioun mëssbraucht hunn heiansdo, fir ze soen: „Mir hunn hinnen et gesot, da steet et am Rapport. An da ka keen eis duerno e Reproche maachen." Et ass op jidde Fall déi Impressioun, déi ech aus deene leschte Méint hei mathuelen.

Duerfir, mir waren d'accord, fir d'Responsabilitéit vun där Kommissioun absolut objektiv ze beliichten. Mir hunn dat gemaach. An ech mengen och, datt dee Rapport dat zur Genüge erëmgëtt.

D'Kontrollkommissioun selwer huet jo och schonn 2011 an hirem Rapport, awer och nach eng Kéier am November 2012 kloer gesot, datt et Reformbedarf gëtt, wat d'Aarbecht vun der Kommissioun ubelaangt, datt mer d'Missioune vun der Kommissioun, d'Kompetenze vun der Kommissioun, d'Moyene vun der Kommissioun missten iwwerdenken, well mer e Malaise gespuert hunn.

An dann nach eng Kéier: Wann Objektivitéit hei gefrot gëtt, da kann ee jo awer elo net esou maachen, wéi wann de Statsminister, deen de politesche Chef ass vun engem Service de Renseignement, wou mer eis jo awer alleguerten eens sinn, datt ganz villes schifgaangen ass... Onofhängeg dovunner, wéi et am Detail war, mä ganz villes ass schifgaangen, an da seet de Statsminister hei, hie géif weder déi objektiv an nach déi subjektiv politesch Responsabilitéit duerfir unerkennen.

An da kënnt vun därselwechter CSV de Spriecher, de Gilles Roth, heihinner, an dee schwätzt eigentlech quasi nëmme vun der grousser Responsabilitéit, déi d'Kontrollkommissioun do soll hunn. Ech mengen, datt do d'Saachen awer net méi openeeklappen. Dat ass esou, wéi wann de Polizist responsabel wär fir eng Strofdot, an de Brigang, deen hätt eigentlech näischt domadder ze dinn.

(Interruptions diverses)

Duerfir... Jo, jo. Majo.

(Interruption)

Jo, jo..., dat steet…, neen, neen, dat steet am Rapport, wien de Brigang ass.

(Interruption)

Duerfir mengen ech, datt een déi dote Liesaart net kann deelen. An duerfir verstinn ech eigentlech och net, datt d'CSV en fin de compte, no deene ville Sëtzungen, wou kontrovers an och sachlech diskutéiert gouf, de Rapport net ugeholl huet. An ech bedaueren dat eigentlech, well et der Aarbecht an der Kommissioun virdru keng Rechnung gedroen huet.

D'Justice ass, mengen ech, awer och méi wéi eng Kéier hei, eigentlech zu Onrecht, net informéiert ginn, nieft dem Fait, datt d'Kontrollkommissioun oft am Däischteren tappe gelooss ginn ass. Eleng de Fait, datt haut sechs, siwen Enquêten oder Enquêtes préliminaires lafen iwwer Faiten, déi jo awer och elo net nei op d'Tapéit komm sinn, wou op d'mannst de Statsminister, op d'mannst d'Leit am Renseignement Bescheed woussten iwwert déi leschte Joren, meeschtens an de Joren 2006 bis 2010 dovunner Informatioune kritt hunn, an datt eigentlech d'Justice elo eréischt konnt aktiv ginn, hir Aarbecht maachen, wou d'Enquêtëkommissioun déi Dossieren do weiderginn huet, dat weist, datt et awer do zu enger Verfeelung komm ass an datt doduerjer d'Justice behënnert ginn ass.

Wann haut d'Opnahm, déi mat Iech gemaach ginn ass vum Här Mille mat där ominéiser Auer, wann dee Fait haut verjährt ass, dann huet dat eben och domadder ze dinn, datt dat net matzäiten der Justice bekannt gemaach ginn ass. A bei anere Faiten,…

(Interruption)

...wou elo nach Enquêtë lafen, wäerte mer riskéieren, datt et do d'selwecht wäert goen, datt och do déi Faite riskéieren, herno verjährt ze sinn, an d'Justice eigentlech net méi op de Fong vun der Saach kann agoen.

Da komme mer awer och da bei déi politesch Responsabilitéit, déi hei ze droen ass. De Fait, datt mer haut sechs Enquêten hunn, déi sech dréinen ëm déi cryptéiert CD, ëm déi illegal Écouten, ëm dat Appartement, wou de Gérard Reuter dra logéiert war, ëm deen Autostrafic, ëm de Briefing 2006 an déi Presentatioun do, déi gemaach gouf, wou een nach net richteg weess, ob net nach aner Enquêtë wäerten doduerjer musse lancéiert ginn, ëm déi Missioun mat den Handgranaten, ech mengen, déi meescht heibanne wëssen, wat gemengt ass, an d'Operatioun „Katana", dat weist, datt - jo! - eng strofrechtlech Responsabilitéit fir déi, déi dat dote verursaacht hunn, am Raum steet, datt d'Prescriptioun drot do herno mussen ausgeschwat ze ginn.

Mir hunn och héieren, datt d'Justice sech nach Froe stellt, ob net nach weider Enquêtë wäerte mussen opgemaach ginn. D'Madame Woltz huet an der Kommissioun gesot, datt dat doten eréischt kéint den Ufank sinn an datt finalement eng Rei vu Leit am Service de Renseignement wierklech dee Service esou gefouert hunn an hir Aktivitéiten esou gefouert hunn, datt et awer zum Schued vum Land war. An do waren et net déi Mannsten am Service de Renseignement: Et waren déi, déi eigentlech uewen dee Service géréiert an dirigéiert hunn. A géint déi ass momentan dann och d'Justice amgaangen ze enquêtéieren. De Fait, datt dat net éischter konnt geschéien, ass en Deel och vun där politescher Responsabilitéit, déi muss diskutéiert ginn.

Wat soss déi politesch Responsabilitéit ubelaangt, deele mer déi Konklusiounen, déi de Rapport mécht, déi op Faite baséieren. De Premierminister hat säi Geheimdéngscht iwwer Joren eigentlech net richteg am Gréff. Hie sot: „Ech wousst net vill." Op där anerer Säit huet een awer héieren, datt awer da bal all Mount e Briefing war. Da muss do net vill Sënnvolles geschwat gi sinn. D'Kontroll ass delegéiert ginn, um Niveau och vum Statsministère zum Deel.

D'Dysfonctionnementer aus de Joren 2005 bis 2008 sinn awer och d'Resultat vun enger mangelnder Kontroll, vun enger mangelnder Emprise vum Statsministère, vum Ministère de tutelle op de Service de Renseignement. An hei hat ee wierklech d'Impressioun, datt, wann d'Kaz net doheem ass, d'Mais dann um Dësch

danzen. Dat ass dat, wat och an de Joren 2005 bis 2008 geschitt ass.

An de Premierminister ass awer am Laf vun deene Joren do iwwert déi Dysfonctionnementer, déi haut am Rapport opgelëscht sinn, déi mer haut hei nach eng Kéier kuerz kënnen usträifen, informéiert ginn: iwwert déi illegal Écouten, déi gemaach goufen; iwwert d'Appartement, wou den Här Reuter drasouz; datt an déi eegen Täsch an eenzelnen Dossiere geschafft ginn ass.

An eigentlech hätt en och misse wëssen, datt d'Kontrollkommissioun net ëmmer vollstänneg informéiert ginn ass. Op jidde Fall, wann dat esou wichteg ass, datt een all Direkter dat ganz kloer gesot huet, dann hätt ee sech och eng Kéier doriwwer kënne vergewësseren, ob dat war. Virun allem awer bei deene penibele Geschichten, déi hei op d'Tapéit komm sinn, mengen ech schonn, datt de Premierminister sech méi Gedanken hätt kënnen doriwwer maachen, ob d'Kontrollkommissioun dat dote richteg traitéiert huet oder net.

Ech sinn eigentlech och anerer Meenung, wat d'disziplinaresch Moossnamen ubelaangt. Och do riskéiert et jo elo, deelweis ze spéit ze ginn, well och do lafe Prescriptiounsdélaien. An och do, wann een elo seet - wéi d'Kommissioun dat festgehalen huet -, et muss géint eenzel Agente vläicht nach virgaange ginn, weess een net, ob haut nach Zäit duerfir ass.

Ech verstinn d'Argumentatioun vum Statsminister, datt ee seet: „Ech wollt de Service protegéieren, andeems ech net alles wollt opbauschen, andeems ech dat op eng aner, vläicht méi elegant Aart a Weis wollt léisen." Allerdéngs wësse mer, datt de Statut vum Fonctionnaire dozou awer och munneches seet. Mir wëssen och, datt de Code d'instruction civile (veuillez lire: de Code pénal) dozou munneches seet. An et huet een d'Impressioun, hei sollt awer munneches vun deem, wat opgetaucht ass an de Joren 2005 bis 2010, ënnert dee berühmtenen Teppech gekiert ginn. Et sollt weder dem Parlament eppes gesot ginn nach der Justice eppes gesot ginn. Et sollt nëmme keen Tamtam gemaach ginn.

Duerfir ass dann och gehollef ginn, datt déi eenzel Leit, déi dat doten am Service ze verantwerten hunn, op aner Plaze konnte placéiert ginn. Den Här Mille ass bei Siemens gaangen. En huet e Congé sans solde kritt. En huet awer nach en Avancement kritt als Premier conseiller de Gouvernement dee Moment, wou e scho fort war. Datt dat awer elo net grad ass, datt een am Schlechte sech getrennt huet, dat kann ee jo net grad behaapten.

Sandstone huet eng Ënnerstëtzung kritt. An et huet mech eigentlech gewonnert, datt hei de Statsminister, mengen ech, gesot huet, datt en eréischt vun där Firma gewosst hätt a vun där Intentioun vum Här Schneider, fir esou eppes ze maachen, Enn 2012, woubäi eis awer...

(Interruption)

Dat hutt Der awer...

(Interruption)

Neen, neen, Här Statsminister, dat hutt Der awer virdrun hei...

(Interruptions)

Ma dat hutt Der awer virdrun hei gesot! Majo dach!

M. Jean-Claude Juncker, *Premier Ministre, Ministre d'État.*- Ech hu gesot, ech hätt den Numm vun där Firma...

M. Claude Meisch *(DP).*- Ah.

M. Jean-Claude Juncker, *Premier Ministre, Ministre d'État.*- ...2012 fir d'Éischt...

M. Claude Meisch *(DP).*- Ah!

M. Jean-Claude Juncker, *Premier Ministre, Ministre d'État.*- ...héieren.

M. Claude Meisch *(DP).*- Dat heescht, d'Intentioun wousst Der awer scho vill méi frëi?

M. Jean-Claude Juncker, *Premier Ministre, Ministre d'État.*- Dat hunn ech jo erkläert!

M. Claude Meisch *(DP).*- Majo dann ass et...

M. Jean-Claude Juncker, *Premier Ministre, Ministre d'État.*- Ech hunn den Androck souwisou, dass Der mengen Erklärungen net nogelauschtert hutt!

M. Claude Meisch *(DP).*- Oh dach! Dach. Mä ech hätt nach ganz villes dozou ze soen, mä ech fäerten, meng Riedezäit, déi erlaabt dat haut net, op all déi Detailer do anzegoen. Well an Ären Erklärungen, wou sécherlech net alles falsch ass, mä do misst een awer dann all Kéiers erëm eng Kéier dat komplett Bild zeechnen, fir et da wierklech och ganz richteg duerzestellen. Mä dat hu mer jo an der Kommissioun gemaach an ass esou am Rapport festgehalen.

Zu Sandstone awer waart Der absolut am Bild, datt déi Firma sollt gegrënnt ginn. Dir hutt dat jo elo nach eng Kéier gesot. An Dir sidd och eng Zäit laang, dat geet op jidde Fall emol aus engem E-Mail-Verkéier ervir, dovunner ausgaangen, datt déi de Volet Intelligence économique fir de Lëtzebuerger Stat soll maachen. Datt also do schonn et esou war, datt och herno eng Geschäftsbezéiung eigentlech tëschent dem Service, dem Stat oder anere Ministèren an där Entreprise do hätt solle sinn.

A wann een hei, Här Juncker, vill Leit ernimmt, wou ech net weess, ob et gutt ass, wa se hei esou op déi Aart a Weis ernimmt ginn, fir ze weisen, datt d'Responsabilitéit ëmmer ganz, ganz breet offensichtlech hei am Stat gespreet ass - an Dir hutt e puermol den CSV-Stat hei erwähnt, wou Der jo weist, gewise wollt hunn, datt deen net ëmmer an all eenzelne Fall da géif zur Geltung kommen -, kéint ee jo och an et hätt een och am Rapport kënnen déi Verflechtungen däitlech maachen tëschent Sandstone, hirem Haaptaktionär, där G.m.H. an Ärer Partei a Persounen, erausragende Persoune vun Ärer Partei.

Mä ech wollt dat eigentlech weder am Rapport gesinn, nach haut hei weider verdéiwen. Well, jo, et ass näischt Onanstänneges, an engem Conseil d'administration ze sinn. Gradesou wéi et onanstänneg ass (veuillez lire: wéi et net onanstänneg ass), engem aneren ze soen, datt een e gudde Mataarbechter do vläicht kéint recommandéieren.

En aneren ass an de Wirtschaftsministère komm, entgéint de Recommandatioune vum Policedirekter an och dem Policeminister. Mä do muss jo also och e bëssen nogehollef gi sinn. A si hunn do eigentlech op deene Plaze weider, jo, hiert Onwiese kënnen dreiwen.

De Premierminister huet gesot, datt en dem Land kee Schued wollt zoufügen an duerfir op déi doten Aart a Weis probéiert huet, déi Elementer aus dem Service erauszekréien. Wann tëschent de Joren 2005 an 2008 vläicht eng Kéier duerchgegraff gi wär, mengen ech, wäre mer net an där heiteger Situatioun! Do mengen ech wierklech, datt mer net an der Situatioun wären, datt mer haut x Dysfonctionnementer iwwer Joren a bal Jorzéngten hei missten oplëschten, déi an deem Mooss dem Service an och der Reputatioun vun eisem Land schueden, wéi Der et grad richteg beschriwwen hutt.

Duerfir, d'Strategie, fir ze probéieren, alles ënnert den Teppech ze kieren, alles e bëssen „à la luxembourgeoise" ze léisen an dem Land doduerjer kee Schued zouzefügen, déi ass nun awer emol voll an d'Box gaangen. An duerfir drot Der finalement och d'Responsabilitéit. An ech loossen et net gëllen, datt hei esou gemaach gëtt, datt déi, déi elo probéiert hunn opzeklären an der Enquêtëkommissioun, an déi, déi all hir Aarbecht an der Press gemaach hunn, datt déi elo d'Responsabilitéit dofir ze droen hunn - dat geet net!

Firwat ass d'Fro vun der politescher Responsabilitéit esou wichteg?

Et geet hei net ëm d'Persoun vum Jean-Claude Juncker. Et geet hei ëm d'Fonctioun, déi de Jean-Claude Juncker momentan occupéiert, nämlech déi vum Statsminister. An et geet ëm d'Vertrauen an déi Fonctioun, d'Vertrauen an dat Amt, wat d'Lëtzebuerger an déi Leit, déi hei am Land liewen, agéieren, mussen hunn. Et geet drëms, datt déi Institutioun an aner Institutioune kee Schued huelen. An et geet drëms, datt mer dat Vertrauen nees kënnen hierstellen, wat verluer gaangen ass. An ech mengen, datt mer all Dag am Land héieren, datt et e Stéck wäit verluer gaangen ass!

Duerfir ass et och normal, datt, wann ee Statsminister ass an a sengem Ressort awer ganz villes dernieftgeet, wéi et am Rapport dokumentéiert ass, datt een duerfir déi politesch Responsabilitéit muss iwwerhuelen. An Dir waart eigentlech, wéi Der virun e puer Wochen hei stoungt, méi kloer an där doter Fro. Dir hutt déi Dier do e Stéck méi wäit zougemaach, wat ech wierklech bedaueren. Politesch Responsabilitéit iwwerhuelen an enger Demokratie, mengen ech, dat kann net ëmmer nëmmen esou sinn, datt een heihinnerkënnt a seet: „Ech maachen dat!", an da geet ee sech erëm sëtzen an et geet weider wéi bis ewell.

Mir hunn eng ganz Rei vun oppe Froen nach, déi sech haut stellen. Et weess keen, mat wat fir enger Geschicht d'Press oder anerer deemnächst nach eng Kéier kënne kommen. Et ass eis esou all gudden Dag an der Enquêtëkommissioun gaangen. Ech weess net, ob do net nach iergendeppes kéint kommen. A kee weess et wahrscheinlech heibannen.

Mir wëssen net, ob déi Opnahm vun deem Briefing am Januar 2006 net awer iergendwann eng Kéier optaucht. Wat ass, wann déi cryptéiert CD dann awer eng Kéier entschlësselt ass? Wéi gi mer domadder ëm? Wat si wierklech d'Hannergrënn, firwat de Gérard Reuter an deem Appartement logéiert ginn ass? Wat sinn déi lëtzebuergesch Implikatiounen an der Affär Elf? A vill aner Froen, déi stinn nach op an déi kënnen eis eigentlech all Moment och erëm eng Kéier anhuelen.

Mä wa mer esou einfach virufuere wéi bis ewell, da wäerten déi dote Geschichten eis anhuelen a mir wäerte keng Rou fannen. A mir wäerten all Kéiers erëm gedriwwe ginn, well wann déi Leit, déi awer déi politesch Responsabilitéit heifir ze droen hunn, wann déi weider an hirer Fonctioun bleiwen, da wäerte se weiderhin och belaascht ginn duerch dat, wat dann nach riskéiert ze kommen.

Duerfir brauche mer eigentlech eng Regierung, eng Regierungséquipe, déi net betraff ass vun all dësen Affären, déi sech den aneren Erausfuerderungen, an där gëtt et ganz vill hei zu Lëtzebuerg, mat voller Energie ka stellen, déi dem Stëllstand zu Lëtzebuerg kann en Enn maachen. Eng Regierung, déi eben net nëmme mat sech selwer a mat hiren Affäre beschäftegt ass. Eng Regierung, déi sech kann ëm de Chômage këmmeren. Eng Regierung, déi sech kann ëm d'Statsfinanze këmmeren. Eng Regierung, déi den Ëmbau vun der Finanzplaz an Ugrëff hëlt. Eng Regierung, déi de Logementsproblem attackéiert. Eng Regierung, jo, déi Lëtzebuerg aus der Kris féiert.

A vill Leit hu recht am Land, wa se engem soen: „Hu mer keng aner Problemer? Hu mer näischt aneschters ze dinn, wéi de Service..."

(Interruptions diverses)

Jo, majo! Jo, ech weess dat. Ech ka mer och virstellen, firwat Der dat sot. Ech ka mer och ganz gutt virstellen, firwat Der dat sot! Mä d'Leit am Land hunn d'Gefill, datt et effektiv nach aner Problemer gëtt. An d'Äntwert op déi Suerg vun de Leit: „Hu mer keng aner Problemer?" däerf awer net sinn: „Jo, da kommt, da këmmere mer eis elo net méi ëm Bommeleeër an ëm Service de Renseignement an alles dat, wou d'Leit e bësse mengen: «Kommt, mer loossen et elo op der Säit!»".

D'Äntwert eigentlech, déi mer mussen drop ginn, dat ass: „Mir këmmeren eis drëm. Mir klären et op, mir zéien e Schlussstréch an dann hu mer eng propper Situatioun fir e propperen Neistart, fir datt mer eis da wierklech och onbelaascht kënnen ëm d'Problemer vun de Leit hei am Land këmmeren." Dorëms geet et an dorëms geet et och eiser Fraktioun, datt mer neit Vertrauen an d'Politik kréien, datt mer neit Vertrauen an d'Institutioune kréien. An duerfir muss an eisen Aen och de Wieler deemnächst eng Kéier d'Wuert kréien, well hien et muss sinn, deen dat Vertrauen do nei verdeelt.

An deem Sënn hate mir den 13. Juni hei eng Motioun abruecht am Parlament, wou et eis eigentlech drëms gaangen ass, fir ze soen: „Kommt, mir zéien elo dee Schlussstréch do ënnert déi Affären a kommt, mir zéien och e Schlussstréch ënnert de politesche Stëllstand a mir trauen eis, en Neiufank ze maachen!" Mir wollten deemools, mir hunn dat gefrot, d'Demissioun vun der Regierung. Déi Motioun ass hei leider net duerchgaangen.

Mir mengen zwar, dat eis Argumenter, déi mer deemools haten, eigentlech duerch dee Rapport nach confirméiert goufen a bekräftegt goufen. An dobäi ass jo awer nach en neie Fait derbäikomm, nämlech, datt ee muss feststellen, datt dës Regierung keng Majoritéit méi huet, datt d'Regierungsmajoritéit zu deem Rapport eng aner Vue huet. An et ass net, datt ee sech enthalen huet an deen aneren huet derfir gestëmmt. Deen een huet derfir gestëmmt an deelt alles dat, wat am Rapport steet, deen aneren huet dergéint gestëmmt a mengt, wéi mer dat haut och leider nach eng Kéier hu missen héieren, datt d'Responsabilitéiten an deem Rapport komplett falsch verdeelt wären an datt et quasi d'Kontrollkommissioun wär, déi méi do zum Onwee gemaach hätt wéi de Premierminister.

A mir hunn eng Ausso vun der LSAP mëttlerweil, déi awer och kloer gesot huet, datt et zu engem Neiufank muss kommen, déi Neiwahlen net méi wëllt ausschléissen. An et huet ee jo wierklech d'Impressioun, datt op d'mannst déi Partei schonn amgaangen ass, sech dorobber ze preparéieren.

Also hu mer haut eng Regierung, déi net méi opgrond vun enger Majoritéit kann handelen, déi also handlungsonfäeg ass. Dat, nach eng Kéier derbäi, léisst ee wierklech zu dërselwechter Schlussfolgerung kommen, datt et héich Zäit wär, fir de Wee fräi ze maachen an de Lëtzebuerger d'Wuert ze iwwerginn.

Mir hate gehofft, datt de Statsminister haut a senger Deklaratioun e Wuert géif soen iwwer seng Responsabilitéit. En huet eigentlech sämtlech Responsabilitéit ofgelehnt. Weder iwwerhëlt en déi objektiv nach déi subjektiv. En huet erkläert, firwat en dat aneschters géif mengen. En hat gemengt, net musse selwer d'Konklusiounen dorauser ze zéien an dat dem Parlament ze iwwerloossen.

Meng Fraktioun hat den 13. Juni schonn eng deementspriechend Motioun hei abruecht. Mir wëllen net nach eng Kéier déiselwecht hei abréngen, well soss op eemol géif dat jo och ridicule ginn. Ech weess awer, datt d'Kolleege vun deene Gréngen an aner Fraktiounen eng Motioun hunn, déi mir wäerte mat ënnerstëtzen, wann et dann dozou wäert kommen.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. le Président.- Merci dem Här Meisch. Als nächste Riedner ass den Här Alex Bodry agedroen. Här Bodry, Dir hutt d'Wuert.

M. Alex Bodry *(LSAP).*- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'LSAP-Fraktioun, mat hire Vertrieder, ass an déi Kommissiounsaarbechte vun der Enquêtëkommissioun ouni virgefaasste Meenung eragaangen. Si ass an déi Sitzung eragaangen, ech selwer hunn déi Presidentschaft och an deemselwechte Geescht iwwerholl, ouni an eng Oppositiounslogik ze verfalen - d'LSAP ass net an der Oppositioun -, ouni awer och ze mengen, et wär ee coûte que coûte un eng sougenannten „Koalitiounsraison" gebonnen. Et ass eis drëms gaangen, dass mer eng objektiv, eng propper Aarbecht an där Enquêtëkommissioun gemaach kréien an dass mer herno och sachlech Konklusiounen zéien.

Ech soen als President Merci fir dat Vertrauen, wat mer all d'Memberen, mengen ech, vun der Kommissioun bis zum Schluss entgéintbruecht hunn. Ech hat déi net ëmmer agréabel Aufgab, no de Huis-clos-Sitzungen ze probéieren eppes ze soen, ouni awer ze vill ze soen am Numm vun der Kommissioun. An ech hu probéiert, dat esou richteg an esou objektiv wéi méiglech ze maachen. Merci also fir dat dote Vertrauen, wat Der mer entgéintbruecht hutt.

Konklusiounen zéie wëlle mer, dat schreift d'Gesetz eis vir. D'Fro vun der legislativer Aarbecht, deene Reformen, déi musse gemaach ginn, an d'Fro natierlech och vun de Responsabilitéiten, déi sech dann am konkrete Fall stellen.

Mir waren eis alleguerten eens bis hin zur Persoun vum Premierminister, dass mer missten eng Enquêtëkommissioun maachen, dass mer missten op dat ganz staarkt a seelent Instrument vun enger parlamentarescher Enquête zréckgräifen, well mer der Meenung waren, dass mer et hei mat engem politeschen Dossier ze dinn hunn, deen net en einfachen Dossier ass, dee vu senger Envergure hier, wéi se deemools ze erkenne war - an déi Envergure ass och méi grouss ginn am Laf vun eiser Enquête -, et verlaangt, dass d'Chamber sech intensiivst domadder befaasst, well hei grav Dysfonctionnementer an engem sensibelen, an engem wichtege Service vum Stat festgestallt si ginn. An déi Lëscht vun deenen Dysfonctionnementer ass en cours d'enquête nach weider an d'Luucht gaangen.

Wann ech de Premier virdrun a senger Explikatioun héieren hunn, hat ee bal den Androck: „Alles ass an der Rei. Reformen hate mer souwisou wëlles. Wat virkomm ass, mäi Gott, do hunn ech déi néideg Reaktioune gewisen." E freet sech, firwat mer kéinten zu där geckeger Iddi kommen, fir eng Enquêtëkommissioun dozou hei anzesetzen!

Ech mengen also schonn, dass een net kann einfach mat engem Wësch all déi fundamental Froen, déi sech awer hei stellen, déi Ablécker, déi mer kritt hunn a wierklech e schlechte Fonctionnement während laange Jore vun engem sensibele Service vun dësem Stat, dass mer dat klengriede kënnen an u sech och déi ganz Diskussioun hei op eemol verlagert kréien op d'Roll vun der parlamentarescher Kontrollkommissioun. Dat kann et net sinn!

Mir hunn eis och kritesch domadder beschäftegt. A mir hunn eis och hei kritesch an der Debatt domadder ze beschäftegen. Mä eng Konfusioun ze maache vun der politescher Responsabilitéit vun der Exekutiv, hei an der Persoun vum zoustännege Minister, dem Statsminister, fir eng Verwaltung, déi net esou fonctionnéiert huet, wéi dat hätt misse sinn, an enger Kontrollfonctioun vun engem Parlament, déi vläicht net zu honnert Prozent esou duerchgefouert ginn ass, wéi et hätt kënne sinn, dat ass eng Vermëschung vu Responsabilitéiten, déi ee menger Usiicht no net däerf maachen a wou mer eis eigentlech och an der Kommissioun eens waren, dass déi Responsabilitéiten do sech awer op verschidden Niveauen ofspillen, ouni déi eng ganz wëllen ewechzeleeën.

Reforme si wichteg. Ech wëll duerfir awer op dee Punkt och agoen, dass mer eis net nëmmen op déi Fro vun de politesche Responsabilitéiten hei beschränken. D'Aarbechte ware vill

méi vast, an déi Debatt hei verdéngt et eigentlech och, méi breet ausgeluecht ze ginn, wat déi Ausriichtung ugeet. Eis ass et drëms gaangen, dass mer och relativ schnell do Neel mat Käpp maachen.

Iwwer eng Reform vum Service de Renseignement ass net nëmme virun 2004 ellelaang während laange Joren diskutéiert ginn, mat ganz grousse Pausen dertëschent, mä och zënter 2004 ass schonn zënter e puer Joer gewosst, dass do munches net esou leeft wéi et soll lafen. Duerfir huet de Premierminister, denken ech och, d'Kontrollkommissioun domadder befaasst, fir emol e Rapport ze maachen iwwert déi Aktivitéite vun deem Service, iwwert de Fonctionnement vun deem Service.

D'Commission de contrôle huet profitéiert, fir eng Rei vu Reformvirschléi der Regierung ze ënnerbreeden. An duerfir wëlle mir och elo, dass mer net méi laang Zäit verléieren, dass mer zumindest dee Volet vum Contrôle parlementaire, wou d'Schwaachstellen an den Texter an an der Praxis kloer gi sinn, dass mer dee Volet esou schnell wéi méiglech kënnen ëmänneren an dass dat net erakënnt an déi ganz méi breet Diskussioun iwwert d'Neiausriichtung vun de Missioune vum Service, vun den Operatiounen, vun den Operatiounsmëttel vum Service.

An duerfir hu mer an enger vun de leschte Kommissiounssitzungen décidéiert, dass ech den Optrag géif kréien, fir eng Proposition de loi auszeschaffen, déi d'Gesetz vun 2004 iwwert de Service de Renseignement ëmännert op deene Punkten an deenen Artikelen, déi sech eleng mat dem Contrôle parlementaire befaassen.

Do si mer eis eens ginn, dass mer éischtens géifen d'Kompositioun ännere wëlle vun där Kommissioun, dass u sech d'Fraktiounen an d'Groupes techniques an Zukunft sollen dra vertruede sinn - dat heescht, also méi eng breet Zesummesetzung maachen - an dass d'Fraktioune sollen déi Deputéierten eraussichen, déi an hiren Aen am meeschte gerüst sinn, am meeschten apte sinn, am meeschten Zäit och a Wësse kënnen investéieren, fir déi Kontrollaarbecht do ze maachen. Dat ass ee wichtege Punkt, dee mer zréckbehalen hunn.

Mir hunn och zréckbehalen, dass mer wéilten déi Experten, op déi d'Kommissioun kann zréckgräifen, d'Kontrollkommissioun, dass d'Kommissioun och an Zukunft kann deene speziell Missioune ginn, fir och speziell Kontrolle kënnen am Service selwer auszeféieren. Dat kënne Politiker ganz schlecht maachen. Dat kënnen nëmmen Experte maachen, déi en Know-how och hunn, wéi e Service vu banne fonctionnéiert. Dat schéngt mer e ganz wichtege Punkt ze sinn.

Da leeë mer nei fest d'Organisatiounsflicht, déi besonnesch den Direkter vum Service, mä och den zoustännege Minister par rapport zu der Kontrollkommissioun hunn, a mir féieren och en neien Delikt an, eigentlech fir de Fall, wou wëssentlech géife wichteg Informatioune vum Direkter der Kontrollkommissioun net zougestallt ginn.

2. Dépôt d'une proposition de loi

Dat sinn also déi Ännerungen, déi mer hei proposéieren. Déi foussen op engem Avis juridique, deen d'Kontrollkommissioun selwer virun enger Rei vu Méint an Optrag ginn huet. Ech hu probéiert, dat an en Text ze faassen. Dat huet och Ënnerschrëfte fonnt vun alle Parteien a Sensibilitéiten, déi an der Enquêtëkommissioun vertruede sinn. Ech géif dann och hei profitéieren, fir am Numm vun all deenen, déi mat hei ënnerzeechent hunn, déi Proposition de loi, wat d'Deelreform vum Gesetz vun 2004 ugeet, och hei beim Chamberspresident ze deponéieren.

6589 - *Proposition de loi modifiant 1. la loi du 15 juin 2004 portant organisation du Service de Renseignement de l'État; 2. l'article 88-3 du Code d'instruction criminelle.*

3. 6565 - Rapport de la Commission d'enquête sur le Service de Renseignement de l'État (suite)

Ech wëll och net op den Detail agoen - de Premier huet dat gemaach. Ech weess, wann d'Leit de Rapport net gelies hunn, ass et immens schwéier eigentlech och dobaussen, dat ass kloer, sech e Bild iwwert déi ganz Situatioun ze maachen. Duerfir wëll ech och net op déi eenzel Punkten am Detail agoen.

Ech wëll e puer Saachen awer kloerstellen, well ech och gemierkt hunn, dass an der Opinion publique, wat d'Aarbechte vun eiser Enquêtëkommissioun ugeet, gewëssermoossen eng Confusioun oft bestanen huet, oft geschürt och nach ginn ass vu baussen. Dat hei ass eng Enquêtëkommissioun gewiescht iwwert de Fonctionnement vum Service de Renseignement, vun 1960 u bis haut, mat natierlech engem Fokus op dat besonnesch, wat déi lescht Joren an deem Service do fonctionnéiert oder och net fonctionnéiert huet.

Et war keng Enquêtëkommissioun iwwert de Bommeleeër, fir dat kloerzemaachen. An dat wollte mer och ni sinn. Mir si souwisou duerch d'Gesetz gehalen, ganz strikt ze fueren. A mir waren oft do no un de Grenzen. Vläicht souguer heiansdo driwwer, iwwert deem, wat mer eigentlech hätten däerften nofroen. Mir waren eis awer bewosst, dass dobausse kee verstanen hätt, wa mer op eemol all kriddeleg Fro praktesch net méi zougelooss hätten.

Wichteg war et, dass ee muss wëssen, dass mer eigentlech, soubal iwwer iergendee Fait d'Justiz enquêtéiert, no eisem eegene Gesetz vun den Enquêtëkommissiounen, déi Kommissioun net däerf weider parlamentaresch enquêtéieren op deeneselwechte Faiten. Mir konnten also an all deenen dote Froen, an dat sinn der méi ginn an der Zäit... Well, bal war e Fait bekannt, hu mir probéiert drop ze schaffen, huet natierlech och d'Justiz, de Parquet en Dossier drop ugefaangen. A scho war eigentlech eis Méiglechkeet, fir weiderzegoen, erëm an engem gewëssene Mooss beschränkt.

Esou dass ech mengen, dass mer esou wäit komm sinn, wéi mer konnte komme mat deene Méiglechkeeten, déi mer hunn, mat deene gesetzleche Virgaben, déi mer och hunn. An duerfir ass et och richteg, dass mer elo de Moment eigentlech gesicht hunn, fir elo zu engem Ofschloss ze kommen. Och wa mer sécherlech net an all Fro bis an de leschten Detail konnte goen, esou gëtt dat Ganzt awer, wat elo virläit, e Gesamtiwwerbléck, deen et méiglech mécht, eng politesch an eng legal Appréciatioun vun der Situatioun ze maachen, wat, wéi gesot, den Objet vun eiser Kommissioun ugeet.

Als LSAP wëlle mer ganz kloer, dass d'Justiz elo och dee Relais iwwerhëlt vun där Enquêtëkommissioun, dass d'Justiz, och wann elo d'Scheinwerfer vun der Aktualitéit net méi vläicht esou an deenen nächste Wochen op déi doten Affäre geluecht sinn, dass d'Justiz normal hir Enquêtë weiderféiert a se och bis zum Enn féiert.

Ech mengen, et géif kee verstoen, wa mer an engem Joer hei géifen zesummesëtzen an et géif erauskommen: „Majo déi Enquêten, déi lafen nach alleguer." Et ass also wichteg, dass also eng propper Aarbecht och gemaach gëtt op all deenen Dossieren, wou elo Enquêten opgemaach gi si respektiv wou Enquêtes préliminaires vum Parquet ordonnéiert gi sinn.

A wou ebe Prescriptioun ass, muss klasséiert ginn. Dat kann een net zefriddestellen. Dat kann ee sécherlech net zefriddestellen, mä et ass e Fait, dass eng Rei vu Faiten esou wäit zréckleien, dass et schwiereg wäert ginn eigentlech fir d'Justiz, do voll kënnen op deene Punkten ze enquêtéieren, obwuel - obwuel! - wahrscheinlech duerch eng Rei vu falschen Zeienaussoen, déi manifestement gemaach gi sinn, während eise sëllechen Enquêten, déi mer gemaach hunn, e puer vun deene Faiten, déi eigentlech prescrivéiert sinn, kënnen erëm opliewen duerch eventuell Plainten an Enquêten, déi gemaach gi wéinst faux Témoignage.

Et ass also méiglech, dass awer eng Rei vu Saachen trotzdeem nach ganz un d'Wourecht (veuillez lire: Liicht) wäerte kommen, opgrond vun elo widderspréchlechen Aussoe vu Zeien, déi ënner Eed alleguerten ausgesot hunn, a wou manifestement also Indizien do sinn, dass Meeneeder an enger ganzer Partie Fäll hei am Laf vun deenen Enquêtë vun eiser Kommissioun gemaach gi sinn. A selbstverständlech ginn all déi doten Dossiere weidergereecht un de Parquet. Et sinn der zu engem groussen Deel schonn en cours vun eisen Aarbechte gemaach ginn.

De Rapport vun dëser Enquêtëkommissioun ass an eisen Aen dat virleefegt Enn vun der Missioun vun dëser Enquêtëkommissioun, mä am Endeffekt muss d'Chamber dat nach en plénière constatéieren oder décidéieren, mä awer net en Enn vum Suivi vun den eenzelnen Dossieren, déi um Geheimdéngscht hänken. Ech mengen, d'Kontrollkommissioun soll weiderschaffen. Déi huet entre-temps och, mengen ech, e ganz flotten Aarbechtsrhythmus kritt an huet sech eng Aarbechtsmethod ginn, déi wierklech weist, dass do och kann eng incisif Aarbecht gemaach ginn.

Mir wëlle jo, dass hir Befugnisser nach méi breet ginn, dass se aner Mëttele kritt, dass och déi Leit, déi hinne mussen zouschaffen, och déi Obligatioun gesetzlech verankert kréien, dass se all déi Informatiounen, déi se hunn, och iwwer Dysfonctionnementer, mussen direkt un déi Kontrollkommissioun weiderreechen. Also e wichtegt Instrument bleift d'parlamentaresch Kontrollkommissioun an där aler wéi dann an där neier Form.

Déi normal parlamentaresch Kontroll spillt natierlech och; all Mëttelen, déi en Deputéierten huet, fir ze probéieren, Drock op eng Regierung ze maachen, Saachen erauszefannen. Selbstverständlech huet all Deputéierten, all Fraktioun huet déi dote Méiglechkeet och an Zukunft zur Verfügung.

A virun allem awer, mengen ech, muss ee sech seriö - an do ass och vill Zäit vergaangen, an dat hätt och eng Regierung kënne schonn am Virfeld maachen - sech seriö mat deenen alen Archiven ofginn. Et ass jo awer gewosst, dass déi Archiven do bestinn. Sécherlech weess net jiddwereen am Detail, wat do dran ass. Ech war ganz erstaunt, dass e fréieren Direkter, den Här Hoffmann, hei ënner Eed ausgesot huet, hie wär ni an deem Archiv gewiescht, a bal gemengt, e kéint net genau soen, wat an deem Archiv do eigentlech läit. Dat fannen ech awer fir een, dee ganz laang Joren Direkter war vun enger dach klenger Verwaltung, zumindest eng ganz erstaunlech Ausso, déi een do huet missen héieren.

Et bleift, dass mer un déi Archive mussen erugoen. Déi al Archiven, déi, dat muss ee wëssen, och nach haut sporadesch vum Service consultéiert ginn. An do stellt sech d'Fro, ob déi Archiven net och misste legaliséiert ginn iwwer Règlement grand-ducal. Esou wéi een déi informatesch nei Datebank muss legaliséieren.

An deem Règlement grand-ducal kéint een och da spezifesch Regele fir deen doten alen Archiv virgesinn, dee mer jo wëllen transferéiert hunn an eis Nationalarchiven, mat engem Expertegrupp, dee sech da soll mam Inhalt vun deenen Archiven do ofginn. Selbstverständlech awer ëmmer erëm garantéiert, dass all déi Leit, déi eng Nofro hunn, ob se an deem Archiv dra sinn, ob se an deem Fichier dra sinn a wat iwwer se drasteet, selbstverständlech musse permanent kënnen den Accès zu hiren eegenen Donnéeën hunn, wéi mer dat och probéiert hunn iwwert déi lescht Méint esou duerchzezéien, bis hin zu dëser Woch, wou mer och nach eng Kéier eng Descente an déi al Archiven haten, fir eben, wéi gesot, esou Demandë kënnen nozekommen.

An d'Vigilance vum Parlament däerf an deem doten Dossier och no där heiter Debatt an eisen Aen net noloossen, och wann een dem Service de Renseignement muss eng Chance fir en neie Start ginn. De Service de Renseignement brauch eng Chance fir en neie Start. Mir sinn der Meenung, déi Direktioun, déi momentan en place ass, déi schéngt eis - bon, wie leet haut nach d'Hänn an d'Feier - uerdentlech ze sinn, kompetent Leit ze hunn, déi dat do wëllen och no rechtsstaatleche Prinzipie géréieren. An et muss een, mengen ech, deenen och eng Chance ginn, dass deen dote Service kann och an Zukunft normal seng Aarbechten erëm maachen. Wat sécherlech a leschter Zäit ganz schwéier war. Wat awer net elo d'Schold vun der Enquêtëkommissioun ass, denken ech.

Eis Enquête huet eis en Ableck ginn an déi eenzel verschidde Perioden eigentlech och vun der Aarbecht vun deem Service de Renseignement. D'Ufanksperiod 1960, e ganz rudimentäre Gesetzestext, wou eigentlech de Statsminister grousse Meeschter war iwwert dat Ganzt, alles organiséiert huet, guer keng Regel praktesch dra war, guer keng Kontrollmechanismen eigentlech virgesi waren. Eng Missioun, déi allerdéngs deemools eigentlech méi enk gestréckt war, wéi déi vum Gesetz vun 2004, well se ausschliesslech op d'Sécurité extérieure vu Lëtzebuerg ausgeriicht war.

An do kënnt eben, mengen ech, och den Haaptproblem hier. Wann een déi Aarbecht kuckt, déi vun 1960 gemaach ginn ass bis 2004, besonnesch an de 60er, 70er bis an d'80er Joren déck eran, dat war - dat schéngt deen ale Fichier ze beleeën - u sech awer eng Aarbecht, déi sech nëmmen deelweis am legale Kader beweegt huet. Well awer kloer ginn ass duerch déi Nofroen, déi komm sinn, duerch déi Stéchprouwen, déi gemaach gi sinn, dass eng ganz Rëtsch vu Fichieren drop hiweisen, dass mer de Kader vun der Sécurité extérieure vu Lëtzebuerg, wat d'Observatioun an de Fichage vun eenzelne Leit ugeet, iwwerschratt hunn. Esou dass mer do scho wierklech am Beräich vum klassesche Verfassungsschutz dra sinn, wat eigentlech 1960 keng vun de Missioune vun dem Service de Renseignement war.

Doniewent ass et sengerzäit nach keen Artikel am Code d'instruction criminelle ginn, deen eng Prozedur regelt, fir Kommunikatiounen ofzelauschteren. Mir wëssen awer, dass dat monter gemaach ginn ass, och während där doter Zäit. D'Bréifgeheimnis ass net respektéiert ginn. D'Tëlefonsgeheimnis ass och net respektéiert ginn. An et ass keng legal Basis ginn, fir dat ze maachen, well mer u sech just den Artikel vun eiser Verfassung hunn, dee seet: «Le secret des lettres est inviolable.» Est inviolable!

Dat heescht, et ass fir mech relativ kloer, mä dat schéngt och bis dato vill Leit net opgereegt ze hunn, dass, wann een elo kuckt einfach, obwuel mer déi dote Period net am Detail studéiert hunn, dass awer esou munches, wat während deene Jorzéngten do gelaf ass, ausserhalb vum legale Kader gelaf ass, ouni gesetzlech Ofsécherung gelaf ass a sécherlech zu engem gudden Deel och contraire war zur Verflichtung, déi Lëtzebuerg agaangen ass an internationale Konventiounen - an notamment an der Europäescher Mënscherechtskonventioun, déi net eréischt zënter e puer Joer besteet, mä eigentlech déi scho laang Jorzéngten a Kraaft ass -, déi hätt eigentlech och misse vun deem fréiere Service de Renseignement respektéiert ginn.

Esou dass een also muss soen, dass déi ganz Period net zefriddestellend ass, quitte dass déi, historesch gesinn, an enger Atmosphär vum Kale Krich ofgelaf ass, esou dass mer sécherlech eis Beuerteelung haut misste maache vläicht mat engem anere Brëll, wéi deem vun haut. Mä et bleift awer, dass do Saache geschitt sinn, déi eigentlech och deemools hätte misse méi schockéieren, wéi se effektiv schockéiert hunn. Déi deemools net richteg waren, a se si sécherlech mat der Zäit net méi richteg ginn, wann ee se duerch de Brëll vun haut kuckt.

Et ass och an der Vergaangenheet iwwer radikal Léisungen diskutéiert ginn. Effektiv, an der Period `74-`79 - de Premier hat et bei enger anerer Debatt hei ervirgehuewen - war am Regierungsprogramm dran - dat war déi Koalitioun ouni d'CSV -, do war am Regierungsprogramm dran, dass de Service de Renseignement sollt ofgeschaaft ginn. Dat war eng Fuerderung vu menger Partei. Mä Dir hutt och virgelies, wéi eis europäesch Verbündeten a besonnesch wéi d'NATO op dee Virstouss, dee probéiert gi war - dee probéiert gi war; et ass net, dass gesot ginn ass: „Dat do maache mer net.", et ass probéiert ginn. -, mä et hätt praktesch kënnen zum Ausschloss vu Lëtzebuerg aus der NATO féieren, wa sengerzäit déi Regierung Thorn/Vouel respektiv Thorn/Berg dat do duerchgefouert hätt. An esou huet déi Regierung dovunner ofgesinn, fir dat doten ze maachen. An de Courage, fir op en anere Wee ze goen, e schwierege Wee, fir u sech déi Fonctioune vum Service de Renseignement deelweis an d'Police ze integréieren, dee wollt eigentlech sengerzäit kee richteg goen. Esou dass dee Versuch deemools gescheitert ass.

Vu Reforme gëtt laang geschwat, an nach méi laang, wéi de Premier dat elo a senger Äntwert ugedeit huet. Ech hunn do an engem Koalitiounsaccord vu `94 eng Referenz fonnt op en Avant-projet de loi vun 1992. Dat war nach de Jacques Santer. En Avant-projet vun 1992, dee sollt d'Basis sinn da fir Diskussiounen a sollt zu enger Reform féieren. Mir wëssen, dass déi Reform, wéi gesot, net `94 komm ass, och net an där Period komm ass, mä zum Schluss vun der Period drop, 2004.

Also, Fakt ass, dass u sech zwielef Joer laang - zwielef Joer laang! - gewosst war, dass eng Reform misst kommen, an zwielef Joer gebraucht ginn ass, fir dass e Gesetz do war. An et war sécherlech net dee schappege Minister vun der Force publique, dee mat engem Bréif vun dräi Säiten, deen en deemools selwer verfaasst hat - duerfir huet en eng relativ gutt Erënnerung nach un deen dote Bréif -, dat ganz opgehalen huet. Et war net en anere sozialistesche Minister. Et war nämlech den Här Fischbach, deen och als Justizminister ähnlech Bedenken hat, wéi deemools de Force-publiques-Minister.

Mir hunn eigentlech awer, Här Statsminister, ni driwwer diskutéiert. Dee Projet ass esou sang- und klanglos, wéi en op den Ordre du jour komm war, vum Regierungsrot erëm eng Kéier, opgrond vun deem Courrier vun zwee Ministeren, erëm erofgeholl ginn. An et huet, wéi gesot, da bis déi Period drop gedauert, bis en dann an enger anerer Form, ëmgeännerter Form, dann, ech mengen, 2003 op den Instanzewee geschéckt ginn ass. A kuerz virun de Wahlen, déi lescht Woch virun de Wahlen 2004, wou natierlech och d'Kompromissbereetschaft fir Amendemente ganz kleng war - dat kenne mer -, ass en dann och vun der Chamber gestëmmt ginn, mat de Stëmme vun CSV, DP an der ADR.

Et kann een also soen, dass do déi Reform net ganz ausgeprägt war, soss hätt et sécherlech net esou laang gedauert. A wat mech wierklech méi stéiert - an de Premier weess, dass dat e bësse mäin Dada ass -, et ass effektiv eng Fro, déi mer 2004 wierklech vill diskutéiert haten, wou jo anscheinend dann och awer d'Kontrollkommissioun dat Joer drop higewisen huet.

Dat heescht, d'Ausféierungsbestëmmungen, wat d'Rechter vum Bierger par rapport zu där Datebank vum Service de Renseignement ugeet, dass déi ni geholl gi sinn, dass se bis